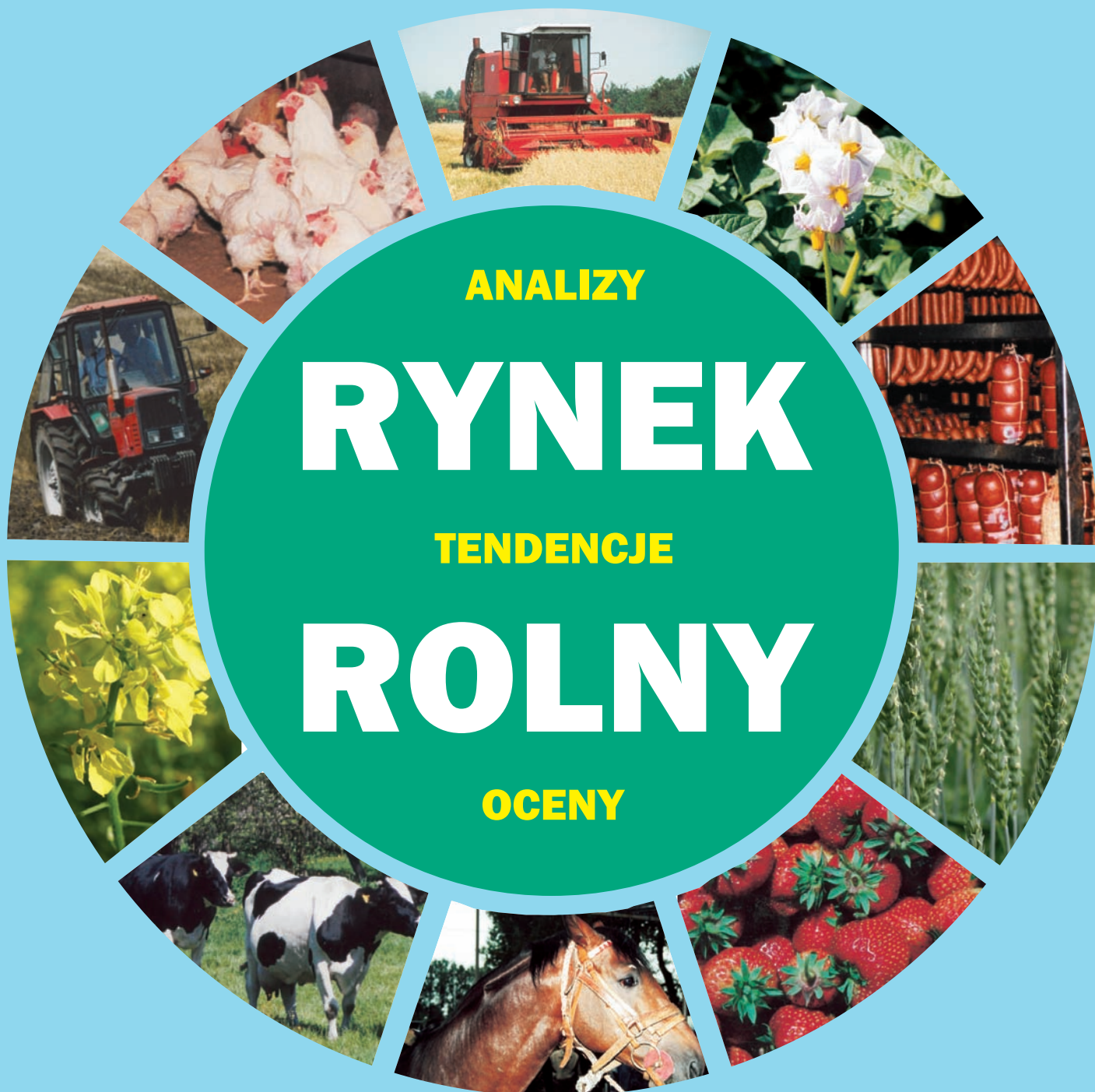

BIULETYN MIESIĘCZNY

NR 6 (268)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

CZERWIEC 2013

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

CZERWIEC 2013

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka	25
	Tomasz Smoleński	
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka	34
	Irena Strojewska	
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
	Paweł Wyrzykowski	
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 267 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W maju po przejściowej poprawie w poprzednim miesiącu pogorszyły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej, a syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmalał o 0,8 pkt. proc. do 99,8 punktu, choć był o 0,2 pkt. proc. wyższy niż przed rokiem o tej porze. Na spadek SWKR wpłynęło przede wszystkim obniżenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu (o 1,6 pkt. proc.), a w mniejszym stopniu zmniejszenie wyrównanego wskaźnika nożyc cen. Na nieznaczne obniżenie wyrównanego wskaźnika nożyc cen wpłynęła kwietniowa dominacja spadków cen podstawowych surowców rolniczych nad ich wzrostami. W kwietniu spadły ceny skupu większości zbóż, z wyjątkiem kukurydzy, a także trzody chlewnej i drobiu. Wzrosły zaś ceny skupu mleka, ziemniaków i w niewielkim stopniu bydła ogółem, ale przy malejących cenach młodego bydła. W efekcie wyrównany wskaźnik zmian cen skupu w maju zmalał o 0,1 pkt. proc. do 100,2 punktu i był także mniejszy o 0,1 pkt. proc. niż rok wcześniej. Niewielkiemu spadkowi wyrównanego wskaźnika zmian cen skupu towarzyszył nieznaczny wzrost wyrównanego wskaźnika zmian cen środków produkcji, który po pięciu miesiącach stabilizacji podniósł się o 0,1 pkt. proc. do 100,1 punktu. Był on jednak o 0,6 pkt. proc. niższy niż rok temu o tej porze. O wzroście spadku wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu do 99,3 punktu zdecydowało przede wszystkim zmniejszenie wyrównanego indeksu sprzedaży przemysłu spożywczego o 2,9 pkt. proc. do 98,6 punktu. W tym samym kierunku działało spowolnienie obrotów handlowych z zagranicą artykułami rolno-spożywczymi. Wyhamowanie dynamiki wzrostu cen detalicznych żywności nie miało większego wpływu kształtowanie się wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu.

Zmiany cen koszyka skupu oraz środków produkcji, jakie dokonały się w pierwszych czterech miesiącach 2013 r. w porównaniu z grudniem 2012 r. były neutralne dla rolników, bowiem wzrost cen otrzymywanych przez rolników zrównoważył podwyżki cen przez nich płaconych, a skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł prawie 100 punktów. Dla porównania w kwietniu 2012 r. wynosił on około 94.5 punktu. W najbliższym miesiącach rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nie powinny się pogorszyć.

2. Optymistyczne prognozy co do wysokości zbiorów zbóż w 2013 r. zarówno na świecie jak i w Europie oraz przewidywane spadki cen zbóż na rynkach światowych skłaniają polskich producentów do zwiększenia podaży ziarna. Skutkuje to trwającymi od kilku tygodni spadkami cen, wobec ograniczonego popytu krajowych przetwórców i malejącego eksportu. Geny zbóż na rynku krajowym jednak nadal są wyższe niż w latach poprzednich

(o 2-8% w porównaniu z 2012 r. i 2011 r. i ponad 2-krotnie w porównaniu z pierwszym półroczem 2010 r.). Zaostrzenie konkurencji na rynkach światowych pod wpływem spodziewanych znacznie wyższych zbiorów zbóż we wschodniej Europie i Centralnej Azji, w tym zwłaszcza w Rosji i na Ukrainie może doprowadzić do znaczącego spadku cen zbóż w sezonie 2013/14. Na pewno nie spadną one jednak do poziomu sprzed sezonu 2010/11.

3. Prawdopodobny spadek cen zbóż może poprawić relacje cen trzody chlewnej do zbóż i pasz, będące podstawowym wyznacznikiem ekonomicznych uwarunkowań chowu trzody chlewnej. Relacje te od trzech lat utrzymują się znacznie poniżej relacji granicznych i są przyczyną postępującej redukcji pogłowia trzody chlewnej. Mało jednak jest prawdopodobne, aby relacje te przekroczyły poziom relacji granicznych wynoszących 8-9:1 dla żyta i 7-8:1 dla jęczmienia.

4. Utrzymuje się dobra koniunktura na światowym rynku przetworów mlecznych, choć w maju obliczany przez FAO dairy price index zmalał o 9 pkt. proc. do 249,8 punktu. Rosną obroty handlowe i konkurencja o surowiec, bowiem skup w pierwszych 4 miesiącach 2013 r. był o 2,1% mniejszy niż w analogicznym okresie przed rokiem. Skutkuje to wzrostem cen skupu mleka, które w kwietniu wzrosły o 0,8% i po raz pierwszy od początku roku przekroczyły poziom ubiegłoroczny (o 5,8%). Zapowiada to kontynuację dobrej koniunktury na krajowym rynku mleka co najmniej do końca 2013 r.

5. Pod wpływem wiosennego ożywienia popytu na rynku środków produkcji nieznacznie wzrosły ceny środków do produkcji rolniczej, mimo spadku cen energii na światowych rynkach. Bieżący wskaźnik wzrostu cen środków produkcji wzrósł w kwietniu o 0,1 pkt. proc, podczas gdy wskaźnik ten dla bezpośrednich nośników energii zmalał o 0,8 pkt. proc., a materiałów budowlanych o 0.2 pkt. proc. o 24,4%

6. Kwiecniowy wzrost cen detalicznych żywności nie zmienia oceny co do perspektyw kształtowania się cen detalicznych żywności. Bariera popytu spowodowana trudną sytuacją dochodową polskich konsumentów i niekorzystną sytuacją na rynku pracy prawdopodobnie będzie skutkować tym, że po kilku latach relatywnego drożenia żywności wzrost cen żywności w 2013 r. może być mniejszy od ogólnego wskaźnika wzrostu cen artykułów i usług konsumpcyjnych.

Jadwiga Seremak-Bulge

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

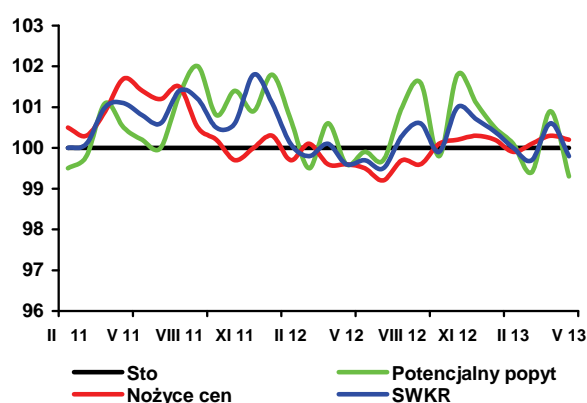
Wyszczególnienie	V13	IV 13	III 13	II 13	I 13	XII 12	V 12
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,8	100,6	99,7	100,0	100,4	100,7	99,6
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,3	100,9	99,4	100,1	100,5	101,1	99,6
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,2	100,3	100,1	99,9	100,2	100,3	99,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,2	100,3	100,1	99,9	100,2	100,3	100,3
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,7
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,7	99,6	99,7	99,8	100,2	100,2	99,6
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,2	100,5	99,8	99,8	101,8	101,0	99,7
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	98,6	101,5	98,3	99,8	99,6	100,7	99,8

^{101.5a} średnie ruchome 6 – miesięczne

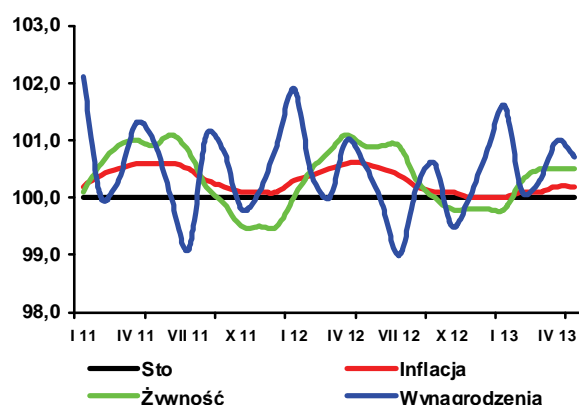
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

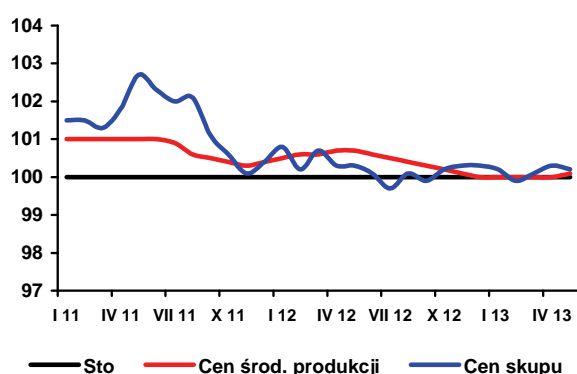
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

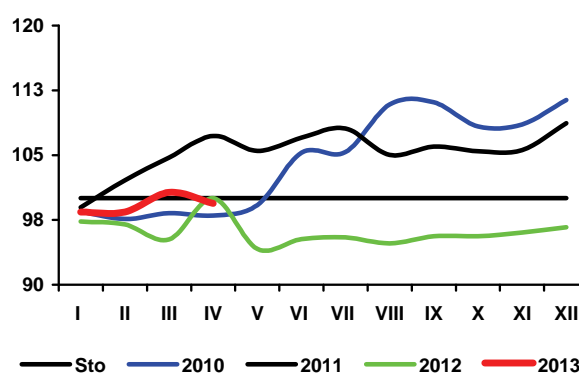
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Prognozy USDA wskazują na wyraźny wzrost światowych zbiorów zbóż w nadchodzącym sezonie. W przypadku kukurydzy i jęczmienia będą one rekordowo wysokie. Produkcja pszenicy powinna zwiększyć się o 45 mln ton do 701 mln ton. Kukurydzy zostanie zebrane 966 mln ton (o ponad 100 mln ton więcej niż przed rokiem), a jęczmienia 138 mln ton, wobec 130 mln ton poprzednio. Wzrosną również zbiory owsa i żyta. Jeżeli prognozy te się sprawdzą, sytuacja na światowym rynku zbóż w nowym sezonie powinna być mniej napięta niż w obecnym, co powinno przełożyć się na spadek cen. Poziom tych cen pozostanie jednak wysoki i będzie porównywalny z sezonami 2010/11 i 2011/12. Należy pamiętać, że prognozy prezentowane przed rozpoczęciem zbiorów są obciążone dużym błędem, a o faktycznym poziomie produkcji zdecydują warunki pogodowe bezpośrednio przed i w trakcie zbiorów.

Według IGC w UE-28 w bieżącym sezonie (czyli łącznie z Chorwacją) zbierze się 290 mln ton zbóż (271 mln ton przed rokiem w UE-27), w tym 131 mln ton pszenicy zwykłej, 74 mln ton kukurydzy i 54 mln ton jęczmienia. Znacznie wyższe niż przed rokiem będą zbiory pszenicy w Rosji (56, wobec 38 mln ton).

W Polsce przedłużająca się zima spowodowała znaczne opóźnienia w pracach polowych. Stąd też powinny się zmniejszyć zasiewy większości zbóż jarych, które zastąpione zostały sianą później kukurydzą. Warunki dla zbóż ozimych były bardziej sprzyjające, a według GUS ich powierzchnia wzrosła o 10%. Straty po zimie były znacząco niższe niż przed rokiem i nie przekraczały 1%. Wysokie zbiory kukurydzy spowodują, że stanie się ona konkurencyjnym cenowo zbożem względem pszenicy.

Jeżeli do zbiorów w kluczowych regionach świata nie wystąpią nieprzewidziane sytuacje pogodowe, w nowym sezonie relacje podaży-popytu na światowym rynku będą lepsze niż obecnie.

W kończącym się sezonie utrzymują się wysokie ceny zbóż, które jednak powoli obniżają się. Indeks GOI obrazujący wysokość cen zbóż i oleistych publikowany przez IGC kształtuje się na nieco wyższym poziomie niż przed rokiem.

Tendencje cenowe mają podobny przebieg w Europie i USA. W niektórych krajach południowej Europy ceny zbóż paszowych spadły już poniżej 200 EUR/t. Wysokie, choć malejące ceny ziarna utrzymują się także w kraju i w większości przypadków spadły poniżej poziomu sprzed roku. W ostatnim tygodniu maja ceny pszenicy paszowej i konsumpcyjnej spadły poniżej 950 zł/t. Nieco powyżej tego poziomu kształtuje się cena jęczmienia browarnianego. Ceny żyta spadły poniżej 700 zł/t, a kukurydzy poniżej 900 zł/t. Najtańszy jest owies (ok. 600 zł/t). Dotychczasowe tempo spadku cen powinno utrzymać się do końca sezonu.

W bieżącym sezonie (do kwietnia) skupiono w Polsce 6,14 mln ton zbóż podstawowych, tzn. o 6% więcej niż przed rokiem. Niższy niż przed rokiem jest tylko skup pszenicy. Skup żyta i jęczmienia przekroczył rekordowe

poziomy. Od października skupiono ponadto 1,85 mln ton kukurydzy, czyli więcej niż we wszystkich wcześniejszych sezonach, w tym rekordowym poprzednim. Udział skupu w krajowej produkcji zbóż więc wzrośnie w bieżącym sezonie, ale nadal będzie znacznie niższy niż w innych krajach.

Polska w bieżącym sezonie po raz pierwszy od lat stała się eksporterem netto ziarna zbóż. W ciągu trzech pierwszych kwartałów obecnego sezonu wywieziono z kraju już 3,3 mln ton ziarna, w tym po 1,2 mln ton pszenicy i kukurydzy. Sprzedano również po prawie 400 tys. ton żyta i jęczmienia. Eksport w pierwszych miesiącach 2013 r. jest niższy niż pod koniec 2012 r., ale przekracza wyraźnie wielkości ubiegłoroczne. Zmniejszył się import ziarna i w bieżącym sezonie wyniósł jak dotychczas niespełna 500 tys. ton, podczas gdy w I półroczu 2012 r. było to ponad 1 mln ton. Sprowadza się głównie pszenicę i kukurydżę. Nadwyżka eksportu nad importem osiągnęła rekordowy poziom 2,8 mln ton.

W porównaniu do okresu sprzed roku, w pierwszym kwartale 2013 r. wzrosły przemiaty zbóż i produkcja mąki pszennej, a zmalała produkcja mąki żytniej. Zmniejszyła się produkcja pieczywa i mieszanek paszowych dla zwierząt, wyższa była natomiast produkcja makaronów.

Według notowań MRiRW pod koniec maja 2013 r. w porównaniu z końcem grudnia 2012 r. wszystkie zboża potaniały, w tym najbardziej żyto paszowe (o 15%). W przeciwieństwie do lat poprzednich ceny zbóż konsumpcyjnych są niższe niż paszowych.

Od początku 2013 r. zwiększyły się ceny detaliczne większości przetworów zbożowych. W kwietniu jednak wzrost został zahamowany. Cena mąki była wówczas o 5,6% wyższa niż przed rokiem, a kaszy jęczmiennej o 2,8%. Chleb mieszany w tym czasie nieznacznie potaniał. W obecnym sezonie udział ceny zboża w cenie pieczywa ocenia się na ok. 17%. Dane MRiRW świadczą jednak o obniżających się cenach mąki pszennej i żytniej piekarniczej. Wysokie ceny detaliczne są również przyczyną spadku spożycia przetworów zbożowych, które w 2012 r. wyniosło w wadze produktu 6,55 kg miesięcznie na osobę (w tym 0,18 kg ryżu), wobec 6,70 kg przed rokiem. Inaczej zmieniają się ceny zbytu. Cena mąki w pierwszych miesiącach spadła, kaszy wzrosła, a w przypadku pieczywa nie było większych zmian.

Wysokie ceny zbóż sprzyjają także wysokim cenom detalicznym pasz, które w bieżącym roku po przejściowym spadku w lutym, w marcu i kwietniu ponownie wzrosły. Były one wówczas o ok. 11% wyższe niż przed rokiem, a w porównaniu z grudniem wzrosły o 0,5%, przy czym w skali roku większy był wzrost cen koncentratów.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2010	I-XII	594,0	406,9	590,1	492,8	649,1	485,8	578,8	492,2	X
2011	I-XII	822,1	759,9	692,4	758,1	955,1	787,9	880,9	762,8	X
2011	I-VI	937,0	776,1	900,1	782,4	984,2	786,5	912,2	855,5	X
2012	I-VI	850,6	818,4	808,2	822,2	926,6	825,0	888,1	759,1	X
2012	I	782,5	780,4	717,3	788,6	871,1	787,8	834,5	785,6	443,48
	II	794,5	811,7	728,3	805,8	885,6	813,9	846,6	793,2	423,88
	III	802,5	820,9	744,3	816,2	906,9	827,0	884,7	826,8	419,12
	IV	898,3	815,7	814,5	857,7	957,3	837,8	928,3	847,5	423,03
	V	933,4	828,1	855,4	838,1	971,7	848,5	916,2	861,4	434,46
	VI	906,9	850,5	829,4	835,8	966,8	834,8	918,0	857,8	X
	VII	908,3	779,8	806,1	842,7	947,3	797,7	882,0	826,5	X
	VIII	897,0	730,9	800,9	819,4	947,7	779,2	860,5	821,9	X
	IX	915,0	723,0	805,8	820,0	959,1	796,2	864,9	849,3	X
	X	925,1	726,4	819,9	827,0	963,4	798,4	865,7	861,5	X
	XI	970,7	726,7	825,6	830,3	980,3	791,6	881,3	859,0	418,96
	XII	1016,8	748,1	871,9	855,6	1000,5	789,3	898,9	870,1	414,74
2013	I	1025,0	764,6	875,3	885,2	1031,9	792,1	916,2	888,2	419,11
	II	1021,3	760,0	873,0	862,0	1037,9	787,0	922,6	900,3	422,81
	III	979,4	776,8	837,4	840,8	1032,4	782,6	914,7	877,1	421,26
	IV	972,5	740,1	844,5	809,6	1051,1	792,9	939,2	909,0	419,51
	V ^a	945,0	687,2	872,5	806,6	1014,2	728,7	902,9	710,4	423,06

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a	Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
2011	I-XII	4799,9	2162,0	468,1	654,4	352,0	434,3	6429,8	3111,3	1403,8
2012	I-XII	4799,2	1894,7	722,1	904,4	539,0	501,8	7013,7	3301,3	2220,4
2011	I-VI	1620,9	646,8	148,4	180,8	133,4	159,0	2133,6	990,3	371,2
2012	I-VI	1814,4	848,8	110,0	125,8	87,7	102,9	2174,0	1084,7	522,9
2010/11		4487,8	1927,3	499,9	634,4	333,6	532,9	6221,1	2979,1	1000,7 ^b
2011/12		4993,4	2364,0	429,8	599,4	306,3	378,2	6470,1	3205,6	1708,1 ^b
2012	I	281,9	124,0	16,4	21,1	11,3	18,6	342,4	158,9	73,6
	II	322,3	144,9	18,7	22,1	13,0	19,3	385,2	181,0	95,6
	III	354,3	167,9	21,4	22,5	13,5	18,3	420,8	205,9	108,6
	IV	276,8	129,8	16,0	15,3	11,6	13,9	324,7	164,2	81,0
	V	322,4	158,3	21,1	25,6	21,7	18,7	392,2	211,4	86,2
	VI	256,8	124,0	16,5	19,2	16,6	14,1	308,7	163,3	78,0
	VII	282,6	116,7	87,0	164,5	79,5	34,6	570,4	251,3	66,7
	VIII	1104,6	401,0	279,6	329,5	187,7	188,5	1936,4	919,5	71,7
	IX	539,5	208,5	94,8	106,4	64,1	67,8	821,8	403,7	132,1
	X	426,6	136,4	63,5	71,6	41,5	45,4	614,0	258,9	766,4
	XI	372,8	110,5	50,5	74,0	53,6	37,1	539,8	234,5	498,5
	XII	258,7	72,8	36,6	32,6	24,9	25,5	357,3	148,7	162,1
2013	I	208,0	69,2	34,9	38,7	22,0	24,6	313,0	137,1	105,6
	II	280,5	77,8	43,8	43,6	33,6	29,9	403,9	168,5	107,8
	III	200,4	65,5	46,5	34,5	23,9	24,7	312,8	144,6	119,1
	IV	189,1	66,0	28,8	30,0	23,8	17,1	270,2	127,7	90,6

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września,

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2011	I-XII	1893,2	1419,4	140,7	977,6	148,5	6599,9
2012	I-XII	1862,8	1493,6	138,3	1015,8	143,8	6867,1
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2010 ^b	I-XII	2759,5	2230,2	200,9	1674,9	177,2	7905,9
2011	I-VI	916,4	675,8	69,6	475,2	75,8	3304,3
2012	I-VI	896,9	723,3	72,6	492,9	69,9	3464,3
2012	I	147,2	109,5	12,33	78,8	12,68	545,6
	II	158,6	127,7	12,02	80,0	12,25	523,8
	III	168,5	136,2	12,03	84,1	12,72	584,8
	IV	142,1	116,0	12,73	80,8	9,67	615,3
	V	142,1	119,2	12,17	84,3	11,32	613,5
	VI	138,4	114,6	11,34	84,9	11,26	581,2
	VII	144,7	118,0	11,64	85,2	11,98	564,5
	VIII	159,6	129,9	11,57	88,0	12,04	575,6
	IX	157,5	129,4	10,07	86,9	11,90	542,9
	X	172,3	134,2	10,97	91,8	12,94	602,1
	XI	176,7	137,7	11,18	85,5	13,47	574,0
	XII	155,2	121,2	10,21	85,5	11,55	543,7
2013	I	170,0	130,0	10,87	79,0	13,33	568,9
	II	148,3	115,2	10,58	77,0	13,04	513,1
	III	164,5	127,7	10,86	85,0	12,67	571,5
	IV	.	117	12,1	.	11,8	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2011	I-XII	795,1	101,8	132,8	373,3	1530,6	835,1	47,1	230,5	476,8	1609,3
2012	I-XII	1055,2	291,0	322,6	1096,2	2915,8	690,6	65,1	193,6	445,5	1412,5
2011	I-VI	198,8	22,5	14,8	35,5	311,2	361,9	14,5	144,1	321,3	854,6
2012	I-VI	104,6	17,1	10,0	171,6	323,1	545,5	57,1	145,0	337,3	1095,8
2010/11		845,0	208,6	172,9	118,0	1523,3	654,2	19,4	217,8	481,6	1413,0
2011/12		700,5	93,7	126,9	507,4	1534,5	1001,4	88,7	227,1	483,5	1818,5
2012	I	29,98	2,26	2,06	57,57	95,8	69,04	7,29	15,81	21,84	115,0
	II	24,32	1,35	2,24	32,97	68,3	70,91	9,08	23,92	37,36	142,0
	III	27,56	2,48	1,97	43,05	79,0	60,79	10,54	30,64	41,27	145,5
	IV	16,35	1,26	1,32	26,62	47,5	119,48	7,19	24,78	63,73	216,8
	V	2,09	3,95	1,42	5,68	14,6	161,34	13,35	23,47	96,70	298,5
	VI	4,32	5,75	1,04	5,70	17,9	63,91	9,65	26,35	76,41	178,0
	VII	131,88	9,45	28,14	33,34	208,3	42,52	4,37	22,90	32,04	102,8
	VIII	139,34	61,98	69,10	52,04	356,4	36,79	1,22	8,76	21,06	70,4
	IX	216,40	90,57	77,59	65,62	481,6	19,39	1,42	4,08	4,20	30,4
	X	102,71	49,54	47,45	307,26	530,6	14,86	0,68	8,04	17,64	41,9
	XI	262,76	23,52	50,30	327,25	687,1	14,63	0,21	3,22	9,77	28,4
	XII	97,50	38,89	39,94	139,14	328,7	16,98	0,04	1,64	23,45	42,8
2013	I	72,34	38,14	14,55	113,00	255,3	29,52	0,10	7,96	13,65	52,0
	II	45,47	41,80	9,29	62,47	188,7	26,40	0,50	8,11	22,34	62,4
	III	109,92	41,70	38,31	61,46	262,9	30,70	0,79	6,88	14,77	53,6

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2012r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Ślód
2011	I-XII	78,1	11,6	24,0	6,2	57,1	45,2	17,2	29,0	42,5	207,5
2012	I-XII	74,6	12,0	29,3	17,1	49,8	55,7	19,2	30,0	31,1	209,4
2011	I-VI	36,8	7,0	13,5	3,3	30,3	22,4	9,4	14,7	22,8	105,9
2012	I-VI	32,4	5,6	14,2	7,2	24,7	28,6	7,1	15,2	14,9	113,6
2010/11		74,0	12,5	21,5	7,6	51,7	49,6	17,3	28,7	44,8	210,5
2011/12		74,2	8,7	23,4	4,4	51,5	50,7	15,2	29,8	34,4	209,6
2012	I	6,12	1,08	2,52	0,92	2,37	3,44	1,18	2,10	1,94	15,04
	II	6,70	0,90	2,12	0,62	2,85	4,03	1,01	2,01	2,07	10,37
	III	6,05	0,96	2,72	1,55	3,51	5,06	1,23	3,11	3,10	18,49
	IV	4,52	0,82	2,43	1,53	5,66	5,11	1,19	2,59	2,69	19,41
	V	4,38	0,81	2,05	1,70	4,19	5,16	1,26	3,14	3,10	23,61
	VI	4,63	0,99	2,33	0,84	6,09	5,79	1,19	2,24	1,97	26,66
	VII	4,80	1,12	2,16	1,83	6,01	5,01	1,28	2,18	3,21	24,84
	VIII	7,46	1,03	2,53	2,01	4,81	4,89	1,17	2,13	2,15	18,77
	IX	6,55	1,01	2,89	1,46	5,03	3,60	1,13	2,25	2,51	14,21
	X	7,92	1,40	3,14	1,51	3,69	5,73	1,33	2,74	2,92	14,57
	XI	8,67	1,02	1,94	1,44	3,17	4,23	1,32	3,41	2,92	13,53
	XII	6,84	0,84	2,45	1,69	2,42	3,71	5,93	2,11	2,54	9,90
2013	I	7,67	1,34	3,71	2,19	2,01	4,79	1,34	2,32	2,45	15,94
	II	5,97	1,33	2,95	2,04	2,49	4,30	1,10	2,24	2,86	14,95
	III	4,87	1,08	3,79	1,66	3,61	3,64	1,66	3,03	3,26	15,67

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2012r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2011	I-XII	27,9	90,9	262,2	133,4	176,1	63,6	24,1	106,0	377,7	139,4
2012	I-XII	31,1	82,4	281,8	128,4	190,7	64,3	20,3	119,0	375,7	152,3
2011	I-VI	13,3	48,1	128,4	66,1	87,8	29,8	13,0	50,9	188,9	66,4
2012	I-VI	15,7	42,5	139,0	64,1	93,3	32,7	10,3	55,8	198,1	71,9
2010/11		25,6	90,1	253,8	138,7	174,2	63,2	23,4	105,1	360,8	133,4
2011/12		28,7	84,9	268,4	130,7	181,2	66,4	21,0	108,7	384,4	141,7
2012	I	2,87	6,95	20,24	9,10	16,00	5,88	1,52	9,29	31,11	13,07
	II	2,63	7,12	20,98	10,09	15,48	5,84	1,75	8,15	31,20	12,47
	III	2,89	8,53	23,14	11,07	16,54	5,27	2,25	9,24	32,75	12,85
	IV	2,68	6,24	24,85	10,88	14,66	5,86	1,55	8,90	33,01	11,64
	V	2,17	6,94	23,16	11,90	15,48	4,57	1,54	9,86	35,47	11,52
	VI	2,46	6,70	26,67	11,04	15,13	5,24	1,72	10,38	34,59	10,33
	VII	2,68	6,18	23,95	11,08	15,53	6,05	1,65	9,35	31,49	12,23
	VIII	2,67	6,35	23,23	10,84	16,33	4,85	1,75	11,29	32,52	13,44
	IX	2,05	6,45	24,48	10,21	16,21	5,27	1,51	10,84	27,38	12,71
	X	2,85	7,66	25,88	11,76	17,33	5,97	1,85	11,86	31,20	14,99
	XI	3,06	7,34	24,84	11,04	16,29	4,86	1,59	10,41	28,92	14,81
	XII	2,04	5,95	20,38	9,41	15,76	4,68	1,65	9,46	26,02	12,30
2013	I	2,63	7,57	24,03	9,33	20,40	5,07	1,35	10,76	27,16	14,41
	II	1,85	7,52	22,83	10,76	17,68	4,77	1,67	9,99	26,71	13,74
	III	2,06	7,46	23,55	11,83	17,71	5,92	1,91	10,26	28,05	12,08

^a uzyskane przez sypczanie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, od 2012r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59
2012	I-XII	1,32	2,37	1,88	4,36	3,75	4,50	4,87	5,79
2011	I-VI	1,40	2,25	1,78	4,00	3,55	4,36	4,77	5,50
2012	I-VI	1,26	2,34	1,87	4,34	3,71	4,52	4,83	5,76
2012	I	1,23	2,32	1,84	4,30	3,67	4,50	4,83	5,70
	II	1,20	2,35	1,83	4,32	3,66	4,50	4,81	5,75
	III	1,21	2,35	1,83	4,32	3,69	4,50	4,81	5,77
	IV	1,28	2,34	1,86	4,36	3,70	4,52	4,83	5,78
	V	1,33	2,36	1,92	4,36	3,75	4,52	4,85	5,76
	VI	1,32	2,37	1,93	4,32	3,76	4,52	4,87	5,79
	VII	1,33	2,38	1,89	4,32	3,77	4,52	4,88	5,80
	VIII	1,37	2,39	1,86	4,32	3,78	4,52	4,88	5,80
	IX	1,38	2,39	1,90	4,36	3,79	4,50	4,91	5,82
	X	1,36	2,37	1,88	4,40	3,79	4,50	4,92	5,82
	XI	1,40	2,41	1,90	4,46	3,81	4,50	4,93	5,84
	XII	1,48	2,38	1,89	4,46	3,81	4,50	4,96	5,85
2013	I	1,50	2,42	1,92	4,46	3,87	4,52	4,99	5,86
	II	1,47	2,45	1,99	4,46	3,89	4,52	4,99	5,86
	III	1,42	2,47	2,00	4,48	3,90	4,50	4,99	5,89
	IV	1,39	2,47	2,05	4,48	3,90	4,50	5,00	5,88

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2011	I-XII	1493,9	1564,0	2161,0	1304,5	1755,8	1548,2	2265,5
2012	I-XII	1634,3	1724,9	2333,8	1435,5	1923,4	1671,1	2511,5
2011	I-VI	1465,0	1530,7	2118,9	1272,3	1712,2	1517,2	2255,4
2012	I-VI	1566,9	1646,1	2259,3	1369,3	1851,9	1606,6	2365,6
2012	I	1521,5	1594,0	2202,8	1330,1	1789,8	1572,9	2297,4
	II	1530,8	1610,2	2225,7	1337,0	1820,8	1580,2	2316,1
	III	1547,3	1632,5	2237,1	1343,2	1835,2	1585,0	2328,5
	IV	1560,5	1658,7	2262,7	1363,2	1856,2	1603,1	2377,1
	V	1607,3	1683,1	2296,1	1405,0	1894,4	1633,0	2414,2
	VI	1634,0	1716,3	2331,2	1437,4	1914,9	1665,6	2460,2
	VII	1646,7	1740,7	2354,5	1454,2	1943,4	1688,2	2510,5
	VIII	1662,5	1765,0	2384,3	1482,0	1980,2	1716,4	2583,2
	IX	1700,5	1813,3	2414,2	1513,0	2005,8	1741,4	2673,4
	X	1722,8	1827,8	2421,7	1520,5	2012,2	1754,3	2712,4
	XI	1735,1	1828,0	2431,2	1515,5	2014,1	1755,8	2724,1
	XII	1742,1	1829,5	2443,9	1525,0	2013,3	1756,8	2737,9
2013	I	1747,2	1855,1	2446,6	1531,0	2021,7	1769,0	2743,2
	II	1719,4	1793,9	2422,1	1548,0	1976,7	1773,4	2744,6
	III	1790,3	1844,8	2448,0	1550,5	1989,4	1777,1	2742,6
	IV	1781,2	1857,1	2455,3	1564,5	1979,5	1717,9	2749,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2011	X	1,686	2,038	2,872	0,814	2,233	3,805	2,417
	XI	1,694	2,053	2,908	0,823	2,275	3,904	2,344
	XII	1,684	2,051	2,899	0,846	2,435	4,191	2,426
2012	I	1,688	2,055	2,916	0,835	2,259	3,902	2,375
	II	1,643	2,056	2,846	0,829	2,306	3,994	2,296
	III	1,624	2,024	2,816	0,817	2,233	3,871	2,240
	IV	1,627	1,939	2,837	0,765	2,225	3,881	2,203
	V	1,656	1,950	2,845	0,725	2,220	3,815	2,175
	VI	1,722	1,981	2,947	0,697	2,284	3,910	2,277
	VII	1,823	2,052	3,147	0,687	2,207	3,810	2,321
	VIII	1,902	2,089	3,315	0,679	2,203	3,839	2,252
	IX	1,900	2,091	3,358	0,677	2,211	3,906	2,219
	X	1,904	2,089	3,397	0,684	2,186	3,900	2,147
	XI	1,914	2,055	3,441	0,701	2,100	3,774	2,065
	XII	1,932	2,012	3,469	0,722	1,958	3,515	2,017
2013	I	1,933	1,959	3,463	0,707	1,870	3,351	1,969
	II	1,967	1,905	3,487	0,719	1,887	3,346	2,019
	III	1,981	1,927	3,504	0,700	1,954	3,457	2,141
	IV	1,973	1,883	3,467	0,709	1,928	3,388	2,086

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

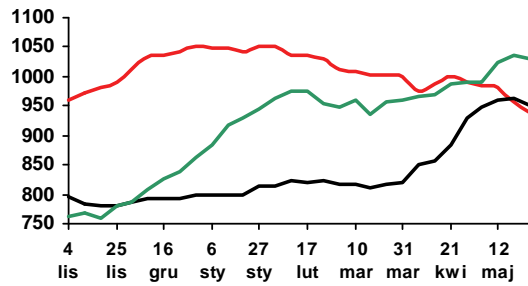
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące		Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa		
		Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy
2011	X	187	207	164	188	181	160	163	154	146
	XI	187	172	159	183	183	146	141	147	145
	XII	180	176	161	183	178	150	148	147	145
2012	I	190	176	167	200	182	156	151	160	162
	II	203	181	188	202	195	165	158	167	173
	III	204	184	188	204	203	170	176	168	180
	IV	219	187	186	208	219	178	179	174	191
	V	218	205	193	207	208	165	191	171	208
	VI	215	199	195	197	204	169	174	179	190
	VII	252	220	226	239	220	201	186	213	207
	VIII	248	230	233	231	221	203	181	243	217
	IX	255	238	234	234	228	211	174	224	228
	X	256	237	237	231	225	206	218	227	217
	XI	269	278	234	234	232	236	217	227	259
	XII	273	256	238	237	238	203	222	229	227
2013	I	263	252	237	230	232	212	197	219	231
	II	255	254	232	219	218	213	220	216	243
	III	245	237	212	218	208	202	211	196	221
	IV	254	237	221	216	214	195	213	204	224
	V	240	232	208	199	206	189	205	204	200

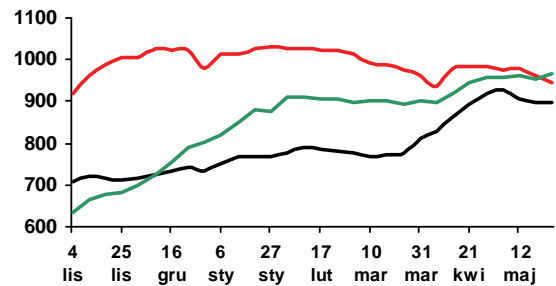
Źródło: Dane MRiRW.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

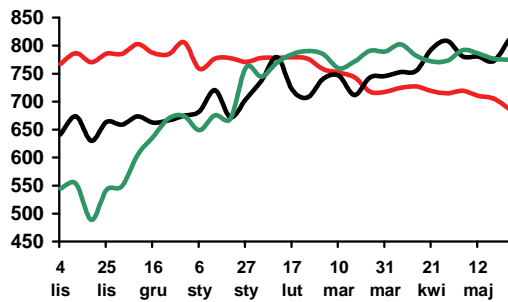
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

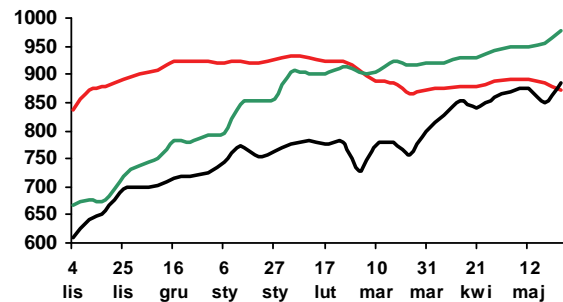
Rys. 2. Pszenica paszowa

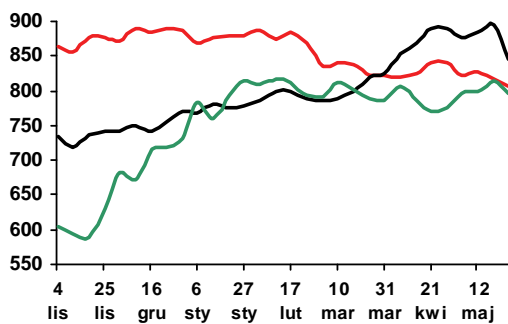
Rys. 3. Żyto paszowe

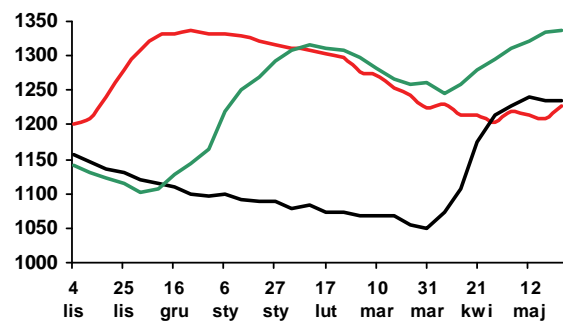
Rys. 4. Kukurydza paszowa

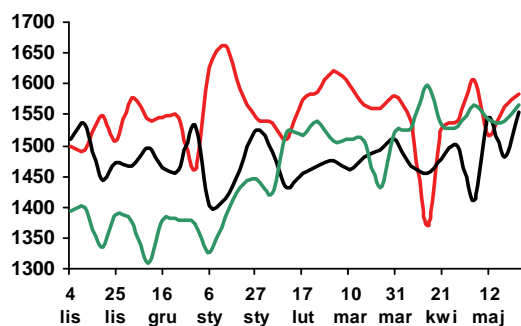
Rys. 5. Jęczmień paszowy

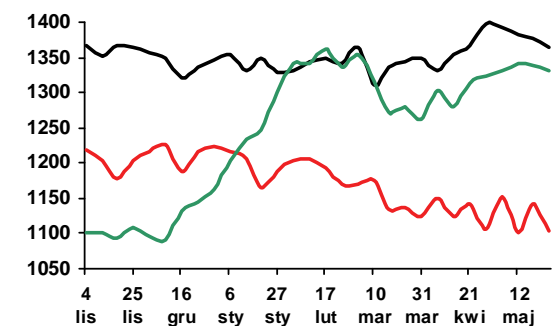
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2012/13 — 2011/12 — 2010/11 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2010-13; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

Według wstępnych szacunków powierzchnia zasiewów buraków cukrowych w 2013 r. wynosi ok. 185 tys. ha i jest o 4,2% mniejsza niż przed rokiem. Główną przyczyną spadku powierzchni uprawy jest duża produkcja cukru pozakwotowego w kampanii 2012/2013, której część na wniosek przemysłu cukrowniczego będzie zaliczona do produkcji kwotowej w sezonie 2013/2014. Jeżeli plony buraków cukrowych wyniosą 590-610 dt/ha, to zbiory mogą wynieść 10,92-11,30 mln ton, a produkcja cukru 1640-1700 tys. ton.

Minimalna cena skupu buraków cukrowych w 2013 r. nie zmieni się (26,29 EUR/tonę), ale jej wysokość wyrażona w walucie krajowej będzie uzależniona od kursu euro. Jeżeli kurs euro będzie się wahał w granicach 4,1-4,3 zł, to cena minimalna może wahać się w granicach 108-113 zł/tonę. Sytuacja finansowa przemysłu cukrowniczego jest bardzo dobra i surowiec na kampanię 2013/2014 został zakontraktowany po średniej cenie ok. 145 zł/tonę, która była nieznacznie wyższa niż przed rokiem. Rzeczywisty poziom cen skupu będzie jednak uzależniony od ilości i jakości skupowanego surowca, a głównie polaryzacji cukru.

Na krajowym rynku cukru utrzymuje się lekka tendencja spadkowa cen cukru, a głównym powodem jest duża podaż z kampanii 2012/2013 oraz spadek cen na rynku międzynarodowym. W kwietniu br. ceny zbytu cukru paczkowanego spadły o 1,2% w porównaniu z miesiącem poprzednim i wyniosły 3,25 zł/kg. Spadek cen zbytu cukru workowanego, który jest zużywany w prze-

myśle przetwórczym, był mniej dynamiczny. Podobnie jak przed miesiącem ceny zbytu cukru w workach zwały o 0,3% do 3,23 zł/kg. W handlu detalicznym ceny spadły o 0,5% do 3,81 zł i był to najniższy poziom cen od stycznia 2011 r. Ceny detaliczne są jednak wyższe niż były w latach 2005-2010, kiedy wahały się w granicach 3,0-3,5 zł/kg.

Eksport cukru w pierwszym kwartale 2013 r. wyniósł 113,7 tys. ton. Większość cukru sprzedano na rynku unijnym (75,8 tys. ton), w tym przede wszystkim do Niemiec (31 tys. ton), na Słowację (12 tys. ton) oraz do Czech (7 tys. ton). W krajach członkowskich UE eksporterzy uzyskiwali ceny ok. 753 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Syrii (8 tys. ton) i Rosji (7 tys. ton). Ceny transakcyjne na rynkach krajów trzecich były prawie o połowę niższe (ok. 400 EUR/tonę). Import utrzymuje się na niskim poziomie 34,6 tys. ton. Duże ilości cukru importowano z Mozambiku (19,8 tys. ton, po średnich cenach 690 EUR/tonę). Z krajów UE importowano niewielkie ilości cukru (4,3 tys. ton) po 890 EUR/tonę.

Duża podaż cukru powoduje, że ceny na rynku światowym utrzymują się na znacznie niższym poziomie niż w latach 2011-2012. Według danych F.O. Licht w czerwcu br. światowe ceny cukru surowego nieznacznie spadły do ok. 385 USD/tonę, a cukru białego do 495 USD/tonę. Do końca roku nie są przewidywane większe zmiany cen światowych. W kontraktach terminowych na koniec 2013 r. i początek 2014 r. ceny cukru surowego wynoszą 400-410 USD/t, a cukru białego 500-520 USD/t.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	Ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie		
2011	III	616,42	615,10	-	666,18	721,08	605,23	
	IV	674,44	673,59	-	666,87	666,77	709,06	
	V	709,47	709,10	-	604,25	596,67	857,64	
	VI	707,04	706,79	-	426,32	738,14	377,00	
	VII	689,73	692,17	672,20	577,95	863,04	426,79	
	VIII	719,60	737,02	606,13	539,12	779,13	497,82	
	IX	735,70	769,85	589,11	509,57	708,57	479,06	
	X	674,54	777,54	535,75	670,54	668,99	698,71	
	XI	663,06	794,50	538,38	722,44	748,36	673,11	
	XII	737,19	773,03	669,49	697,50	698,56	696,09	
	2012	I	642,12	775,24	492,89	860,90	870,36	823,83
		II	612,50	769,80	497,14	756,09	827,25	713,70
III		704,23	800,05	488,41	640,40	809,73	613,28	
IV		726,18	836,13	482,28	654,71	836,11	615,00	
V		568,45	826,64	475,14	731,64	880,46	707,75	
VI		645,29	793,82	448,22	793,78	867,49	753,79	
VII		614,50	779,73	466,39	592,27	816,59	579,61	
VIII		643,76	808,77	496,03	377,06	779,25	379,05	
IX		701,68	798,22	470,50	723,68	785,31	575,13	
X		689,68	785,29	457,59	705,56	751,44	624,36	
XI		614,64	775,88	448,30	694,01	711,74	651,51	
XII		579,32	749,57	447,05	709,14	751,42	669,26	
2013	I	695,49	763,20	394,12	696,10	1064,03	682,56	
	II	627,13	752,32	390,40	672,33	842,00	583,49	
	III	609,37	747,78	408,81	650,55	865,92	573,57	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

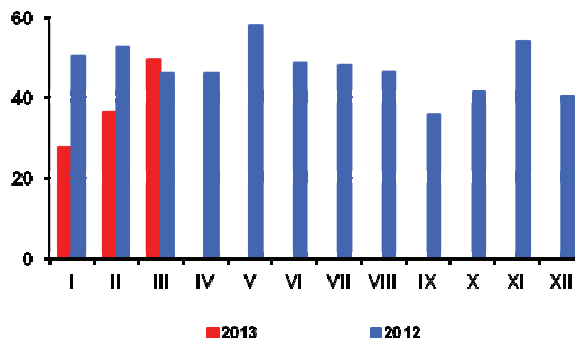
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2011	III	2,97	4,15	1,62	4,79	
	IV	2,80	3,99	1,61	5,01	
	V	2,93	3,43	1,59	4,63	
	VI	2,89	3,35	1,61	4,26	
	VII	2,93	3,54	1,61	4,05	
	VIII	2,88	3,40	1,67	3,97	
	IX	2,96	3,45	1,75	3,87	
	X	3,24	3,50	1,76	3,90	
	XI	3,34	3,56	1,79	3,94	
	XII	3,30	3,46	1,80	3,95	
	2012	I	3,23	3,51	1,77	3,95
		II	3,21	3,55	1,69	3,96
III		3,28	3,54	1,67	3,96	
IV		3,30	3,53	1,68	3,98	
V		3,29	3,53	1,73	3,97	
VI		3,23	3,53	1,74	3,97	
VII		3,22	3,51	1,69	3,97	
VIII		3,28	3,54	1,65	3,96	
IX		3,27	3,49	1,67	3,98	
X		3,25	3,44	1,66	3,97	
XI		3,25	3,42	1,66	3,96	
XII		3,23	3,38	1,66	3,93	
2013	I	3,27	3,33	1,67	3,92	
	II	3,25	3,32	1,69	3,86	
	III	3,24	3,29	1,68	3,83	
	IV	3,23	3,25	1,67	3,81	

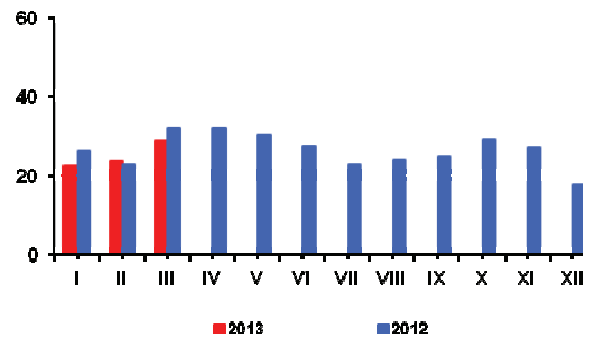
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

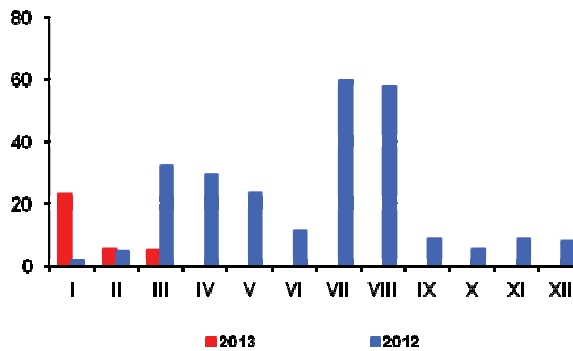
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

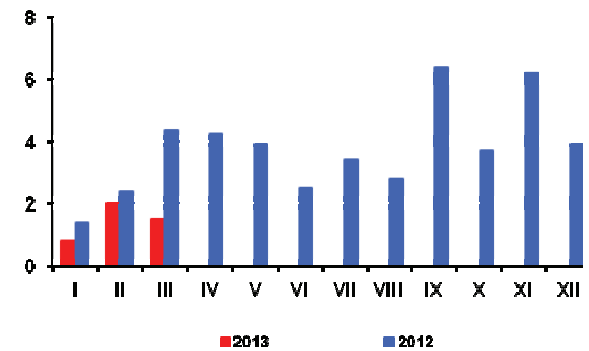
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

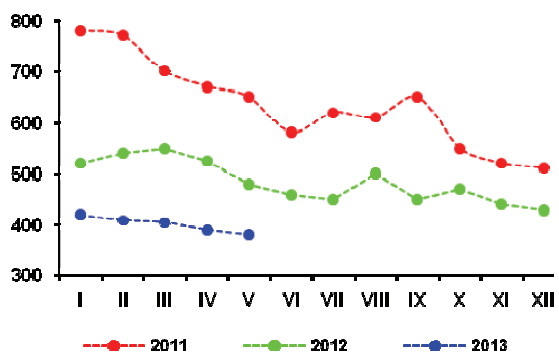
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

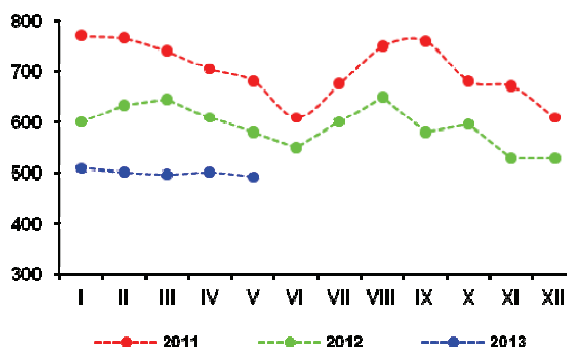
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tone)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tone)

Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Światowe zbiory nasion i owoców 7 głównych roślin oleistych w sezonie 2012/13 zwiększyły się o ok. 6% do 456,3 mln ton, w wyniku wzrostu areału uprawy i pól. W sezonie 2013/14 przewidywany jest kolejny ok. 5% wzrost zbiorów nasion oleistych. Prognozowane są rekordowo wysokie zbiory soi zarówno w USA, jak i w krajach Ameryki Południowej. Większa ma też być produkcja rzepaku i nasion słonecznika. W tej sytuacji powinna nastąpić poprawa relacji podaży/popytowych na światowym rynku nasion oleistych, wzrost przerobu, odbudowa zapasów i spadek ich cen.

Od początku sezonu handlowego 2012/13 (październik-wrzesień) ceny nasion oleistych i produktów ich przerobu stopniowo maleją, ale nadal są bardzo wysokie. Do spadku cen w ostatnich miesiącach przyczyniły się zwiększone dostawy soi z krajów Ameryki Południowej oraz prognozy przewidujące duży wzrost zbiorów oleistych w nadchodzącym sezonie.

W kwietniu 2013 r. ceny rzepaku europejskiego (479 EUR/t - cif Hamburg) i amerykańskiej soi (380 EUR/t - cif Rotterdam) były niższe niż w kwietniu poprzedniego roku odpowiednio o 4,1% i 12,9%. Niższe też były ceny olejów: palmowego (609 EUR/t - RBD, fob Malezja) o 31,2%, sojowego (843 EUR/t - fob ex-mill Holandia) o 15,5%, rzepakowego (873 EUR/t - fob ex-mill Holandia) o 11,9% i słonecznikowego (923 EUR/t - fob N.W. Europa porty) o 8,2%. Znacznie więcej natomiast płacono za śrutę rzepakową (302 EUR/t - fob ex-mill Hamburg) i sojową (372 EUR/t - pelety sojowe argentyńskie cif Rotterdam), odpowiednio o 21,9% i 5,7%.

Na rynku krajowym za rzepak w maju płacono średnio 1979 zł/tonę, tj. prawie tyle samo co przed miesiącem. Cena oleju rzepakowego niekonfekcjonowanego wzrosła o 2,6% do 4065 zł/tonę, a śruty rzepakowej zmalała o 0,4% do 1248 zł/tonę. W relacji do maja 2012 r. cena rzepaku i oleju rzepakowego była niższa odpowiednio o 4,7% i 9,9%, a śruty rzepakowej wyższa o 25,3%.

Po dwóch miesiącach spadku, w marcu wzrósł krajowy przerób rzepaku, ale był niższy niż przed rokiem. W I kwartale 2013 r. duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały 164,5 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 8,4% mniej niż w I kwartale poprzedniego roku. Wzrosła natomiast produkcja oleju rzepakowego rafinowanego, zarówno na cele jadalne (o 15,5% do 114,7 tys. ton), jak i techniczne (o 19,6% do 42,7 tys. ton). Produkcja margaryn wyniosła 103,9 tys. ton i była o 5,3% większa niż przed rokiem.

W marcu zmalał eksport i import surowców i produktów oleistych w porównaniu z poprzednim miesiącem. Większy był tylko wywóz oleju rzepakowego. W pierwszym kwartale br. wywieziono: 73 tys. ton rze-

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

paku (7 razy więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), 47 tys. ton oleju rzepakowego (o 68% więcej), 111 tys. ton śruty rzepakowej (o 27% mniej) i 29 tys. ton margaryn (o 14% mniej). Przywieziono: 726 tys. ton śrut oleistych (o 7% więcej niż w tym samym okresie przed rokiem), 116 tys. ton olejów roślinnych (o 1% więcej), w tym 20 tys. ton oleju rzepakowego (o 3% mniej), 115 tys. ton nasion oleistych (o 26% mniej), w tym 65 tys. ton rzepaku (o 47% mniej) oraz 21 tys. ton margaryn (o 29% mniej).

Tłuszcze roślinne w pierwszych czterech miesiącach br., z wyjątkiem marca, drożały, przy czym tempo wzrostu ich cen było wolniejsze niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Na rynku tłuszczów zwierzęcych przeważały spadki cen. Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w pierwszych czterech miesiącach br. był o 1,3% wyższy, a tłuszczów zwierzęcych o 2,1% niższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wzrost cen tłuszczów roślinnych był jednak o 1,0 pkt. proc. mniejszy niż całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi.

Przewiduje się, iż w sezonie w 2013/14:

- Zbiory rzepaku w Polsce i UE-27 wzrosną,
- Nastąpi poprawa relacji podaży-popytowych na rynku rzepaku i jego ceny spadną,
- Wzrośnie krajowy przerób i w ślad za tym produkcja oleju i śruty rzepakowej,
- Sytuacja finansowa przemysłu tłuszczowego poprawi się, ale będzie nadal trudna,
- Niewiele poprawią się wyniki handlu zagranicznego olejnymi,
- Ceny tłuszczów roślinnych u producenta i w detalu będą niewiele wyższe niż w roku poprzednim.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	817 513	384 287	247 093	954 707	25,04	30,2	85,6
2011 I-XII	695 565	515 142	182 015	1028692	26,98	26,2	67,6
2012 III	57 936	55 446	10 496	102 886	2,70	18,1	56,3
IV	33 882	48 185	4 967	77 100	2,02	14,7	43,9
V	34 494	38 479	10 124	62 849	1,65	29,4	54,9
VI	25 062	41 583	8 417	58 228	1,53	33,6	43,0
VII	15 585	36 423	8 107	43 901	1,15	52,0	35,5
VIII	50 762	49 267	12 335	87 694	2,30	24,3	57,9
IX	54 445	42 638	29 993	67 090	1,76	55,1	81,2
X	73 961	48 123	41 130	80 954	2,12	55,6	91,4
XI	67 663	46 875	33 192	81 346	2,13	49,1	83,2
XII	69 431	40 508	15 880	94 059	2,47	22,9	73,8
2013 I	58 168	42 447	17 054	83 561	2,19	29,3	69,6
II	49 742	34 267	14 163	69 846	1,83	28,5	71,2
III	56 586	39 591	20 808	75 369	1,98	36,8	75,1
Zmiany w %							
<u>III 2013</u> II 2012	13,8	15,5	46,9	7,9	7,9	x	x
<u>III 2013</u> III 2012	-2,3	-28,6	98,2	-26,7	-26,7	x	x
<u>III 2012</u> XII 2011	-18,5	-2,3	31,0	-19,9	-19,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	817 513	39 521	231 490	625 544	16,39	28,3	130,7
2011 I-XII	695 565	85 490	164 628	616 427	16,15	23,7	112,8
2012 III	57 936	8559	7145	59350	1,56	12,3	97,6
IV	33 882	10896	3379	41399	1,09	10,0	81,8
V	34 494	8639	9441	33692	0,88	27,4	102,4
VI	25 062	8 379	7 106	26 335	0,69	28,4	95,2
VII	15 585	7 124	6 157	16 552	0,43	39,5	94,2
VIII	50 762	9 013	11 184	48 591	1,27	22,0	104,5
IX	54 445	10 358	22 320	42 483	1,11	41,0	128,2
X	73 961	9 116	39 915	43 162	1,13	54,0	171,4
XI	67 663	8 240	31 401	44 502	1,17	46,4	152,0
XII	69 431	6 396	14 882	60 945	1,60	21,4	113,9
2013 I	58 168	6 905	13 894	51 179	1,34	23,9	113,7
II	49 742	6 937	12 875	43 804	1,15	25,9	113,6
III	56 586	6 653	19 739	43 500	1,14	34,9	130,1
Zmiany w %							
<u>III 2013</u> II 2012	13,8	-4,1	53,3	-0,7	-0,7	x	x
<u>III 2013</u> III 2012	-2,3	-22,3	176,3	-26,7	-26,7	x	x
<u>III 2012</u> XII 2011	-18,5	4,0	32,6	-28,6	-28,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śrutu rzepakowej ^a	Import śrutu ogółem	Eksport śrutu ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2010 I-XII	1 226 270	2 653 153	669 183	3 210 240	54,6	38,2
2011 I-XII	1 043 348	2 950 882	505 004	3 489 226	48,4	29,9
2012 III	86904	331 622	65 407	353 119	75,3	24,6
IV	50823	237 235	45 619	242 439	89,8	21,0
V	51741	343 395	32 863	362 273	63,5	14,3
VI	37593	358 022	24 741	370 874	65,8	10,1
VII	23378	282 076	36 739	268 715	157,2	8,7
VIII	76143	251 163	71 131	256 175	93,4	29,7
IX	81668	243 081	58 600	266 149	71,8	30,7
X	110 942	351 610	89 821	372 731	81,0	29,8
XI	101 495	348 840	57 518	392 817	56,7	25,8
XII	104 147	300 182	61 701	342 628	59,2	30,4
2013 I	87 252	202 288	43 848	245 692	50,3	35,5
II	74 613	299 318	50 250	323 681	67,3	23,1
III	84 879	223 966	46 823	262 022	55,2	32,4
Zmiany w %						
<u>III 2013</u> II 2012	13,8	-25,2	-6,8	-19,0	x	x
<u>III 2013</u> III 2012	-2,3	-32,5	-28,4	-25,8	x	x
<u>III 2012</u> XII 2011	-18,5	-25,4	-24,1	-23,5	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2010 I-XII	1 226 270	13 697	627 199	612 768	51,1	200,1
2011 I-XII	1 043 348	15 309	440 599	618 058	42,2	168,8
2012 III	86 904	721	58 810	28 815	67,7	301,6
IV	50 823	2 075	40 102	12 796	78,9	397,2
V	51 741	2 391	27 249	26 883	52,7	192,5
VI	37 593	2 298	18 706	21 185	49,8	177,5
VII	23 378	1 266	21 872	2 772	93,6	843,5
VIII	76 143	1 495	56 856	20 782	74,7	366,4
IX	81 668	1 236	51 529	31 375	63,1	260,3
X	110 942	3 691	81 418	33 215	73,4	334,0
XI	101 495	1 319	50 728	52 086	50,0	194,9
XII	104 147	2 839	54 576	52 410	52,4	198,7
2013 I	87 252	3 695	35 371	55 576	40,5	157,0
II	74 613	3 012	42 735	34 890	57,3	213,9
III	84 879	1 756	32 580	54 055	38,4	157,0
Zmiany w %						
<u>III 2013</u> II 2012	13,8	-41,7	-23,8	54,9	x	x
<u>III 2013</u> III 2012	-2,3	143,6	-44,6	87,6	x	x
<u>III 2012</u> XII 2011	-18,5	-38,1	-40,3	3,1	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	389 803	66 583	118 429	337 957	8,86	30,4	115,3
2011 I-XII	397 287	78 471	128 506	347 252	9,10	32,3	114,4
2012 III	36 109	9 080	13 176	32 013	0,84	36,5	112,8
IV	28 390	7 901	10 515	25 776	0,68	37,0	110,1
V	29 875	8 993	10 330	28 538	0,75	34,6	104,7
VI	34 105	9 589	10 933	32 761	0,86	32,1	104,1
VII	30 770	8 103	8 660	31 705	0,83	28,1	97,1
VIII	35 402	9 595	10 824	34 739	0,91	30,6	101,9
IX	32 292	10 161	10 405	34 266	0,90	32,2	94,2
X	41 504	12 379	14 115	27 389	0,72	34,0	151,5
XI	40 236	11 368	15 648	24 545	0,64	38,9	163,9
XII	28 713	6 473	9 865	18 831	0,49	34,4	152,5
2013 I	32 114	7 033	9 995	22 121	0,58	31,1	145,2
II	35 370	7 667	10 455	24 915	0,65	29,6	142,0
III	36 367	6 598	8 923	27 444	0,72	24,5	132,5
Zmiany w %							
<u>III 2013</u> <u>II 2012</u>	2,8	-13,9	-14,7	10,2	10,2	x	x
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	0,7	-27,3	-32,3	-14,3	-14,3	x	x
<u>III 2012</u> <u>XII 2011</u>	26,7	1,9	-9,5	45,8	45,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2010 I-XII	1277,6	599,3	2,13
2011 I-XII	1839,1	821,1	2,24
2012 IV	2060,0	898,3	2,29
V	2077,0	933,4	2,23
VI	2012,0	906,9	2,22
VII	1946,8	908,3	2,14
VIII	1944,2	897,0	2,17
IX	1990,2	915,0	2,18
X	2003,0	925,1	2,17
XI	1982,0	970,7	2,04
XII	2007,0	1016,8	1,97
2013 I	2006,0	1025,0	1,96
II	1982,0	1021,3	1,94
III	1986,0	979,4	2,03
IV	1980,0	972,5	2,04
Zmiany w %			
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>	-0,3	-0,7	x
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	-3,9	8,3	x
<u>IV 2013</u> <u>XII 2012</u>	-1,3	-4,4	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

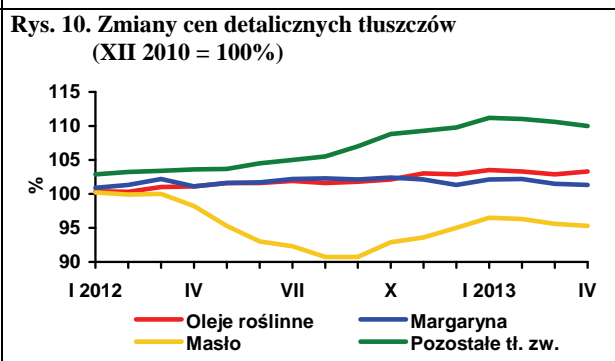
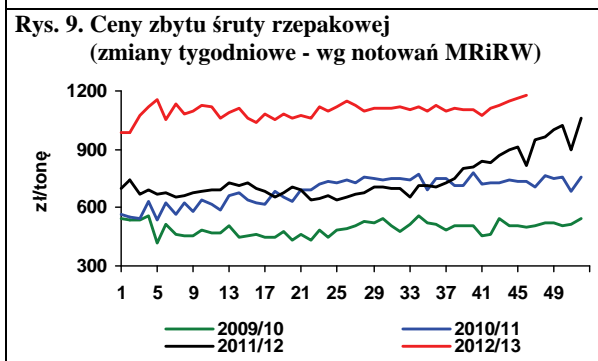
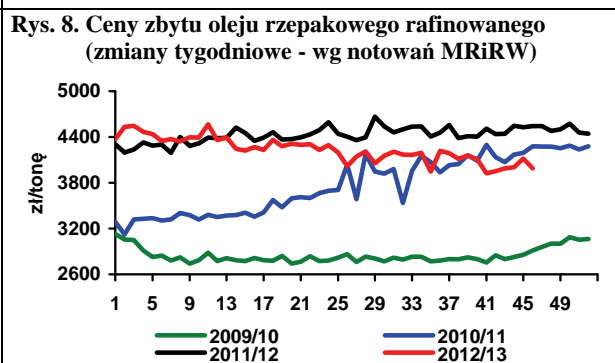
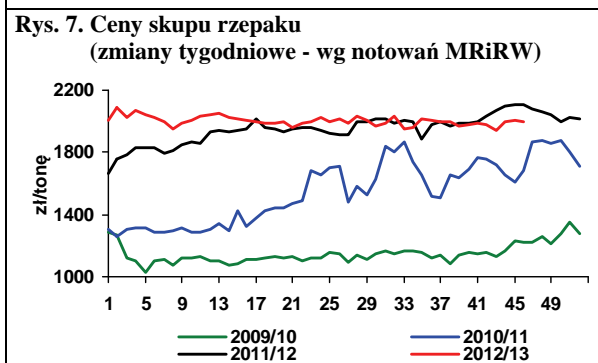
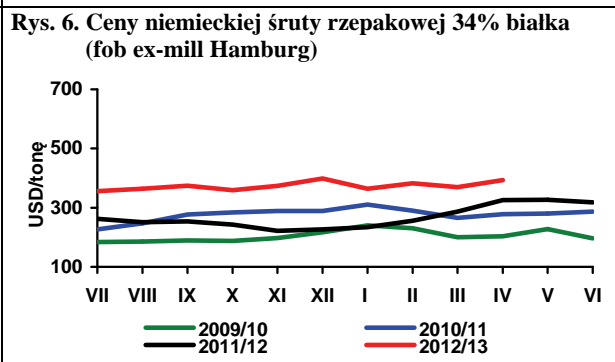
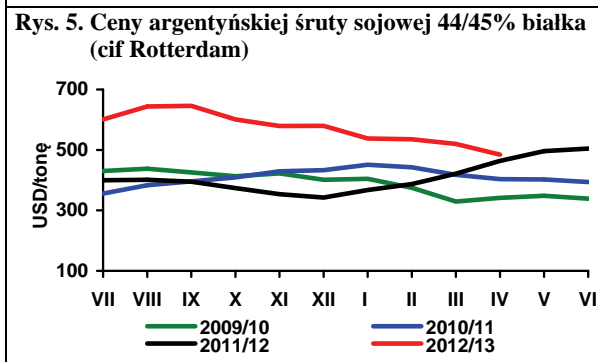
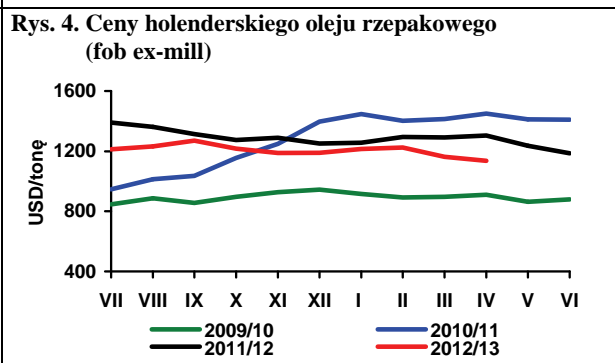
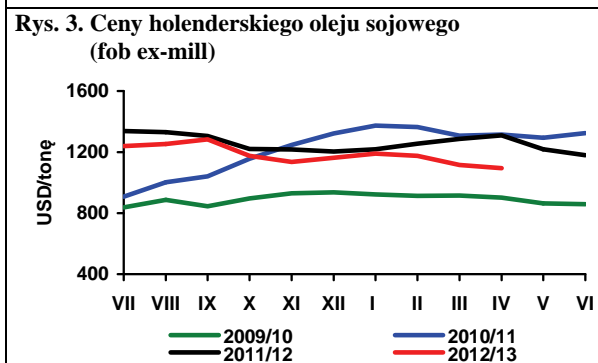
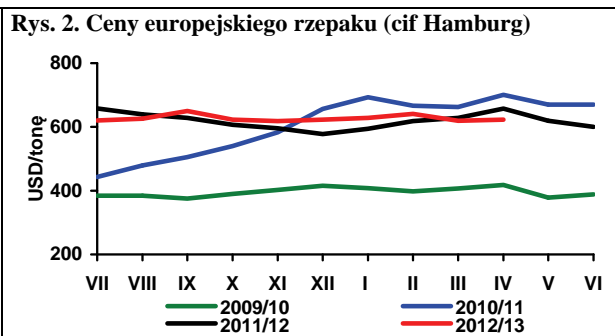
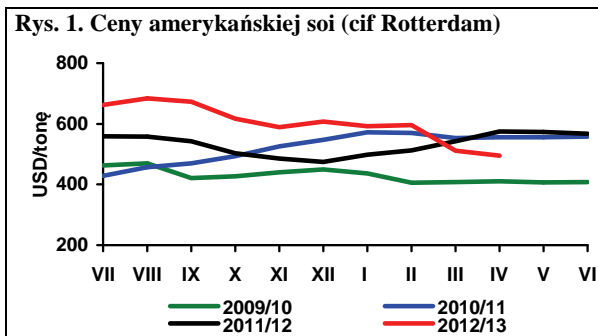
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2011 I-XII	5,29	7,06	16,91	5,18	6,70	13,75	22,40	6,08
2012 I-XII	5,50	7,27	15,95	6,50	6,98	14,15	21,55	7,96
2012 IV	5,52	7,27	16,03	6,43	6,92	14,15	22,00	7,92
V	5,47	7,25	15,11	6,44	6,94	14,13	21,55	7,92
VI	5,54	7,23	15,04	6,49	7,01	14,13	20,90	7,92
VII	5,50	7,28	15,05	6,50	7,04	14,08	20,75	7,88
VIII	5,48	7,21	15,08	6,52	7,04	14,15	20,35	7,92
IX	5,46	7,20	15,39	6,56	7,04	14,13	20,40	7,96
X	5,50	7,20	15,70	6,60	7,05	14,15	21,05	8,08
XI	5,48	7,26	16,01	6,63	7,01	14,10	21,05	8,12
XII	5,40	7,29	16,49	6,57	6,98	14,20	21,45	8,16
2013 I	5,16	7,19	16,14	6,51	7,01	14,18	21,80	8,12
II	5,39	7,13	15,83	6,47	6,95	14,05	21,75	7,96
III	5,25	7,06	15,85	6,44	6,90	14,05	21,55	7,96
IV	5,13	7,14	16,02	6,4	6,90	14,00	21,55	7,92
Zmiany w %								
<u>IV 2013</u> III 2013	-2,3	1,1	1,1	-0,6	0,0	-0,4	0,0	-0,5
<u>IV 2013</u> IV 2012	-7,1	-1,8	-0,1	-0,5	-0,3	-1,1	-2,9	0,0
<u>IV 2013</u> XII 2012	-5,0	-2,1	-2,9	-2,6	-1,1	-1,4	0,5	-2,9

^a do XII 2011 r. masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, od I 2012 r. masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

W bieżącym roku sadzenie ziemniaków z powodu warunków pogodowych było opóźnione przynajmniej o 2-3 tygodnie w większości krajów europejskich. Według doniesień Euro Potato w krajach NEPG (North-Western European Potato Growers - obejmujących Belgię, Francję, Holandię, Wlk. Brytanię i Niemcy) zostało ono zakończone dopiero w trzeciej dekadzie maja. Większe dostawy ziemniaków wczesnych do przetwórstwa spodziewane zatem są dopiero w trzeciej dekadzie lipca, co w sytuacji niskiej podaży ziemniaków ze zbiorów 2012 r. powoduje dodatkową presję na wzrost cen. Ceny ziemniaków do przetwórstwa notowane na rynku kontraktów terminowych w dostawach na czerwiec osiągnęły poziom 324 EUR/t. Nieco mniejsza presja popytu jest w przypadku ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji, gdyż niedobory rynkowe uzupełniane są importem z krajów basenu Morza Śródziemnego. Ponadto konsekwencją bardzo wysokich cen ziemniaków jest ograniczanie ich konsumpcji.

W sezonie 2013/14 sytuacja podaży-popytu na wspólnotowym rynku ziemniaków będzie bardziej zrównoważona. Według wstępnych szacunków areal uprawy ziemniaków jadalnych (bez sadzeniaków i skrobiowych) w krajach NEPG zwiększył się o 3-4%. Przy uwzględnieniu średnich plonów z ostatnich pięciu lat, zbiory mogą osiągnąć 25 mln ton i być o ok. 10% wyższe niż w 2012 r. Przewidywania te znajdują odzwierciedlenie w spadku cen ziemniaków do przetwórstwa w kontraktach terminowych z terminami dostaw w listopadzie 2013 r. do 120 EUR/t, a w maju 2014 r. do ok. 150 EUR/t.

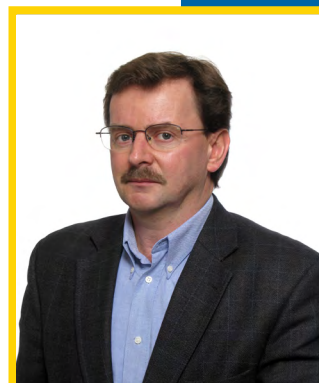
Ceny ziemniaków w Polsce są o kilkadziesiąt procent wyższe niż przed rokiem. Średnia cena skupu ziemniaków w kwietniu wyniosła 67,5 zł/dt i była o 26% wyższa niż przed rokiem. Średni poziom cen ziemniaków na targowiskach wyniósł 87,6 zł/dt i był wyższy o 8% niż w marcu i o 46% niż przed rokiem. Dalszy wzrost tych cen nastąpił w pierwszych tygodniach maja, natomiast w ostatniej dekadzie minionego miesiąca ceny te w wielu rejonach Polski zaczęły wyraźnie obniżyć się. Podobny przebieg

mają zmiany cen ziemniaków w obrocie hurtowym, gdy po wyraźnym ich wzroście w okresie od początku kwietnia do połowy maja, w ostatnich tygodniach również obserwuje się ich spadek.

W odróżnieniu od lat poprzednich na rynkach hurtowych w ofercie praktycznie nie ma importowanych ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów. Oferowane są jedynie ziemniaki „młode”, których cena w ostatnich tygodniach wahała się w granicach 2,60-3,50 zł/kg. W końcu maja w obrocie hurtowym pojawiły się pierwsze dostawy ziemniaków młodych z produkcji krajowej, w cenie 8-10 zł/kg.

Niewielka podaż ziemniaków z importu znajduje odzwierciedlenie w statystykach handlu zagranicznego. W okresie styczeń-marzec 2013 r. sprowadzono do Polski zaledwie 12,1 tys. ton ziemniaków, wobec 22,5 tys. ton w analogicznym okresie poprzedniego roku i 70,6 tys. ton dwa lata wstecz. Ich eksport w tym okresie wyniósł 15,5 tys. ton, wobec 8,3 tys. ton w pierwszym kwartale 2012 r. i 54,0 tys. ton dwa lata wstecz. Niski eksport ziemniaków jest przede wszystkim konsekwencją bardzo rygorystycznych przepisów fitosanitarnych w zakresie badań pod kątem występowania bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Cms), powodującej bakteriozę pierścieniową ziemniaka.

W pierwszych trzech miesiącach 2013 r. eksport frytek zwiększył się o ponad 10% i wyniósł 35,3 tys. ton. Eksport chipsów zmalał o 24% do 6,5 tys. ton, a suszu z ziemniaków o 6% do 4,3 tys. ton. Import frytek zmniejszył się z 8,8 do 8,4 tys. ton, a chipsów wzrósł z 1,4 do 2,2 tys. ton. Utrzymuje się wysoki import produktów skrobiowych, który w I kwartale 2013 r. wyniósł 111,4 tys. ton, wobec 110,5 tys. ton przed rokiem o tej porze. Eksport produktów skrobiowych był o 13% niższy niż w analogicznym okresie 2012 r. i wyniósł 28,2 tys. ton.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
I	.	.	.	31 700	-	-	-	777
II	.	.	.	59 000	-	-	-	-
III	.	.	.	52 200	-	-	-	-
IV	79 400	36 000	45 700	77 400	-	-	-	-
V	41 000	36 900	48 500		-	-	-	
VI	35 600	12 700	41 700		-	-	-	
VII	29 100	26 500	37 700		-	-	-	
VIII	45 500	61 800	88 700		117	910	3 520	
IX	149 000	289 100	282 800		12 923	35 524	36 492	
X	297 900	302 700	324 000		32 774	42 123	47 238	
XI	166 200	183 100	207 700		15 603	28 881	32 663	
XII	70 400	69 200	72 400		16	5 506	7 513	
RAZEM	609 100 ^b	932 400 ^b	1 013 300 ^b	220 300	61 433	112 944	127 426	777

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 061	2 472	43 254	72 429	10 121	41 205	14 995	153 766	30 360	16 044
2012 I	13	385	580	4 499	1 841	3 340	846	10 631	2 280	1 370
II	13	371	732	5 018	1 060	3 168	911	9 877	3 506	2 011
III	173	690	5 567	5 045	1 220	4 151	1 318	11 605	2 765	1 155
IV	50	1 020	3 285	3 807	1 332	3 413	1 253	10 724	3 093	997
V	137	1	656	4 232	1 028	3 393	1 307	13 263	2 260	1 289
VI	381	1	1 287	3 977	942	3 632	1 247	13 362	2 503	1 530
VII	140	1	1 188	3 235	329	3 597	1 472	14 551	2 834	1 061
VIII	181	0	3 233	7 335	373	3 885	1 314	16 833	2 802	813
IX	444	1	7 219	7 539	331	3 664	1 421	15 046	2 494	1 172
X	122	1	10 331	9 864	504	3 754	1 505	13 785	2 221	1 422
XI	308	1	6 377	12 020	563	2 919	1 327	11 864	1 934	1 702
XII	100	0	2 799	5 860	598	2 290	1 074	12 224	1 668	1 522
2013 I	106	359	3 799	3 217	1 289	3 007	983	11 938	1 820	1 436
II	127	704	4 424	3 962	1 546	2 837	1 088	10 470	2 163	1 611
III	277	853	5 024	3 643	1 587	4 012	1 007	12 941	2 525	1 225

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012 I-XII	34 471	14 852	77 116	11 462	70 640	255 053	89 868	34 953	8 749	2 556
2012 I	160	192	794	940	6 828	21 225	6 754	2 696	259	212
II	657	442	3 781	1 101	4 926	19 133	7 297	3 027	226	220
III	2 297	6 411	7 718	1 055	5 479	27 474	8 301	3 048	958	381
IV	4 637	6 168	9 573	1 203	6 630	21 593	7 431	3 181	859	158
V	20 543	873	27 314	1 414	6 504	24 795	7 349	3 600	766	248
VI	5 074	201	16 334	987	6 120	23 105	7 898	3 398	791	173
VII	122	129	5 032	1 711	5 156	18 466	6 662	2 526	667	160
VIII	17	23	2 288	386	5 730	21 996	7 764	2 923	896	278
IX	11	22	135	947	6 053	16 833	7 349	2 519	836	226
X	43	24	269	545	6 170	19 863	7 948	2 952	724	181
XI	126	175	1 698	613	5 584	23 584	8 374	2 574	918	166
XII	784	194	2 179	560	5 461	16 986	6 743	2 509	849	152
2013 I	85	212	2 169	892	7 640	20 054	7 101	2 573	622	125
II	400	234	2 131	934	7 255	21 987	7 362	2 650	763	433
III	1 339	3 035	2 448	907	8 959	21 060	7 287	3 205	793	663

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

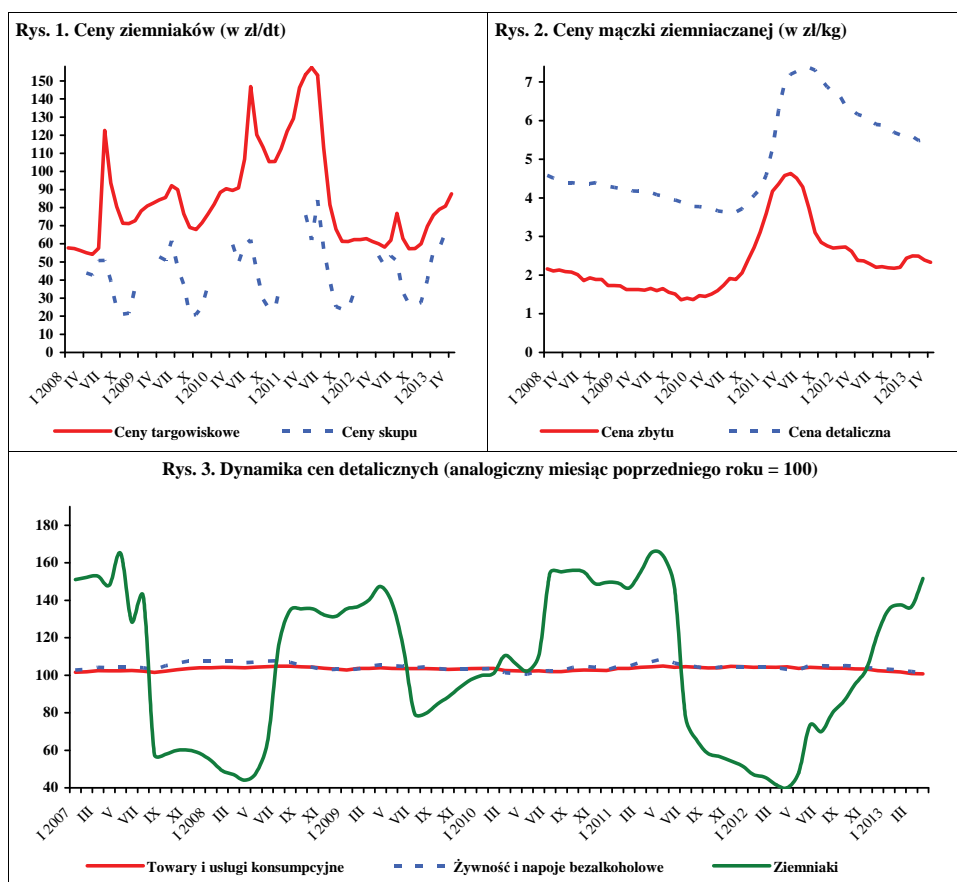
Wyszczególnienie	Rodzaj	IV	II	III	IV	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2012	2013	2013	2013	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	53,4	57,9	66,0	67,5	126,4	102,3
	targowiskowa	60,0	79,1	80,8	87,6	146,0	108,4
	detaliczna (zł/kg)	0,77	1,05	1,06	1,17	151,9	110,4
	importowa	118,1	137,6	168,9	.	151,0	122,7
	eksportowa	49,9	64,4	61,6	.	152,7	95,7
Relacje cen	skup / targowisko	0,89	0,73	0,82	0,77	86,6	94,4
	targowisko / detal	0,78	0,75	0,76	0,75	96,1	98,2
	skup / detal	0,69	0,55	0,62	0,58	83,2	92,7
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,62	2,49	2,39	2,33	88,9	97,5
	detaliczna (zł/kg)	6,28	5,48	5,50	5,48	87,3	99,6
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,28	8,88	8,88	8,88	95,7	100,0
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,90	35,40	35,40	35,30	101,1	99,7
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,70	9,66	9,66	9,74	100,4	100,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2012		2013		wsk. zmian cen	
		kwiecień	luty	marzec	kwiecień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	60,8	87,3	86,5	102,5	168,7	118,4
2	Kujawsko-pomorskie	58,7	77,9	85,4	87,4	148,8	102,3
3	Lubelskie	59,5	70,7	75,5	71,1	119,5	94,2
4	Lubuskie	67,3	94,6	97,4	106,4	158,1	109,3
5	Łódzkie	47,4	72,8	73,3	86,1	181,6	117,4
6	Małopolskie	57,5	75,1	76,9	83,7	145,7	108,9
7	Mazowieckie	63,2	73,9	72,6	79,6	126,0	109,6
8	Opolskie	56,5	90,0	93,1	101,5	179,6	108,9
9	Podkarpackie	66,3	82,7	84,8	88,9	134,1	104,8
10	Podlaskie	59,4	69,3	67,9	74,9	126,2	110,4
11	Pomorskie	69,2	82,4	81,9	92,0	132,9	112,3
12	Śląskie	58,5	90,7	89,3	103,4	176,7	115,8
13	Świętokrzyskie	49,3	65,8	69,1	73,8	149,8	106,8
14	Warmińsko-mazurskie	81,3	84,8	82,6	87,3	107,4	105,7
15	Wielkopolskie	56,0	82,5	86,8	89,0	158,8	102,5
16	Zachodniopomorskie	70,7	86,8	92,3	98,6	139,5	106,8
maksimum		81,3	94,6	97,4	106,4	x	
minimum		47,4	65,8	67,9	71,1		
różnica w %		71,6	43,7	43,5	49,7		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W maju 2013 r. w stosunku do kwietnia br. nastąpił wzrost cen skupu większości gatunków warzyw. W zależności od kierunku zagospodarowania od 22 % do 74% wzrosły ceny skupu cebuli i o 2-16% kapusty białej. W skupie do konsumpcji bezpośredniej marchew podrożała o 45% i buraki ćwikłowe o 25% a w firmach eksportowych - pietruszka o 33%, seler o 24%, kapusta pekińska o 13%, pory o 12% i ziemniaki o 3%. Niższe były natomiast ceny pomidorów spod osłon (o 29-39%) i marchwi przeznaczonej na eksport (o 5%). Wzrosły także ceny hurtowe większości gatunków warzyw, jak: cebula (o 31%), marchew (o 19 %), ogórki spod osłon (o 13%), buraki ćwikłowe (o 11%) i kapusta biała (o 4%), a obniżyły się ceny pomidorów spod osłon (o 35%).

W relacji do maja 2012 r. odnotowano wzrost cen skupu niemal wszystkich podstawowych gatunków warzyw, z wyjątkiem pomidorów szklarniowych, które były tańsze o 12-21%. Najbardziej, bo ponad trzykrotnie podrożała kapusta czerwona skupowana na eksport, cebula (o 179-181%), buraki ćwikłowe (o 76-178%), kapusta biała (o 58-83%), kierowane na eksport seler (o 133%) i kapusta pekińska (o 119%), a w mniejszym stopniu marchew, rabarbar do mrożenia i pieczarki. Na rynkach hurtowych blisko 2,5-krotnie wzrosły ceny cebuli, buraków o 54%, kapusty białej o 46% i marchwi o 36%, a potaniały w uprawiane pod osłonami: ogórki (o 18%) i pomidory (o 7%).

W kwietniu 2013 r., w stosunku do marca br., w handlu detalicznym odnotowano najwyższy wzrost cen: papryki (o 19%), porów (o 17%), pomidorów (o 16%) i marchwi (o 15%). Mniej dynamicznie (poniżej 10%) wzrastały ceny: buraków ćwikłowych, selerów, cebuli, kalafiorów i pieczarek. Ceny detaliczne przetworów warzywnych utrzymywały się na tym samym poziomie.

W relacji do kwietnia 2012 r. stwierdzono najwyższy wzrost cen detalicznych kapusty białej (o 36%), papryki (o 30%), kalafiorów (o 21%), cebuli (o 19%), porów (o 15%), i buraków (o 11%) oraz niższy (od 4 % 7 do %) wzrost cen: marchwi, selerów i pomidorów. Nieznacznie tańsze niż rok temu były pieczarki. Spośród przetworów warzywnych nastąpił wzrost (o 4-5%) cen detalicznych: ketchupu, szpinaku mrożonego i kukurydzy konserwowej. Ceny pozostałych przetworów zmieniły się w niewielkim stopniu.

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

W marcu 2013 r., w stosunku do marca 2012r., średnie i duże zakłady przetwórcze zwiększyły produkcję konserw warzywnych o 37%, warzyw mrożonych o 9% i soku pomidorowego o 1%. Mniejsza o 13% niż rok temu była produkcja marynat.

W marcu 2013 r. eksport warzyw świeżych wyniósł 80,5 tys. t, a jego wartość 30,8 mln EUR. W stosunku do marca 2012 r. wolumen i wartość wyeksportowanych świeżych warzyw zwiększyły się ponad dwukrotnie. Wzrosła sprzedaż wszystkich podstawowych gatunków warzyw: kapusty (o 155%), pomidorów (o 137%), marchwi (o 86%), cebuli (o 28%), kalafiorów (o 8%) i ogórków (o 1%). W badanym okresie eksport przetworów warzywnych wyniósł 60,6 tys. t, a jego wartość 40,0 mln EUR, co w stosunku do marca ub. roku oznacza spadek wolumenu o 3% i wzrost wartości o 10%. Wyższy niż rok temu był eksport: suszy (o 26%), marynat (o 11%) i mrożonek (o 3%), a niższy konserw (o 52%).

W marcu 2013 r. zaimportowano 53,6 tys. t warzyw świeżych o wartości 57,4 mln EUR. W stosunku do marca 2012 r. wolumen zakupionych warzyw świeżych obniżył się o 8%, a ich wartość wzrosła o 4%. Mniej niż rok temu zakupiono kapusty (o 32%), marchwi (o 24%), cebuli (o 22%) i papryki (o 6%), a więcej ogórków (o 10%) i czosnku (o 4%). W tym samym okresie import przetworów warzywnych wyniósł 17,8 tys. t, a jego wartość 17,8 mln EUR. W stosunku do marca roku poprzedniego ilość i wartość importu obniżyła się o 9%. Odnotowano spadek przywozu: suszy warzywnych (o 25%), mrożonek (o 20%), konserw (o 12%) oraz koncentratu pomidorowego (o 10%), a wzrost importu marynat (o 5%).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafory gruntowe (szt.)	Pieczarki
2012 III	0,47	1,06	0,35	0,87	0,49	-	-	-	5,45	-	5,11
IV	0,46	1,06	0,32	0,88	0,47	-	-	-	7,63	-	5,30
V	0,52	1,10	0,33	1,34	0,51	-	-	-	5,85	-	5,02
VI	0,66	1,67	0,40	2,09	0,55	-	-	-	4,12	-	4,87
VII	1,27	2,03	0,40	1,86	0,55	1,13	1,15	-	2,58	1,27	5,46
VIII	0,73	1,70	0,40	0,96	0,51	1,39	1,10	1,24	1,81	2,13	6,08
IX	0,74	1,40	0,49	0,76	0,48	1,70	1,15	1,45	2,10	1,60	5,88
X	0,64	1,28	0,52	0,74	0,50	-	-	1,55	3,07	1,76	5,77
XI	0,72	1,23	0,48	0,73	0,52	-	-	-	4,15	-	5,39
XII	0,68	1,23	0,43	0,76	0,58	-	-	-	5,26	-	5,43
2012 I-XII	0,60	1,33	0,39	0,96	0,51	1,35	1,13	1,37	4,70	1,66	5,34
2013 I	0,72	1,23	0,44	0,84	0,66	-	-	-	-	-	5,60
II	0,68	1,25	0,46	0,89	0,67	-	-	-	-	-	5,39
III	0,68	1,25	0,44	0,94	0,66	-	-	-	-	-	5,36
IV	0,79	1,30	0,45	1,26	0,72	-	-	-	7,25	-	5,39
V	1,45	1,48	0,52	1,83	0,90	-	-	-	5,14	-	5,32
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2013</u> IV 2013	184	114	116	145	125	x	x	x	71	x	99
<u>V 2013</u> V 2012	279	135	158	137	176	x	x	x	88	x	106

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Rabarbar	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafory różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2012 III	0,47	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,46	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,54	0,29	-	-	0,82	-	-	-	-	-	-
VI	0,62	-	-	-	0,78	-	-	-	-	-	-
VII	0,63	-	-	-	-	0,73	1,65	-	1,33	-	-
VIII	0,68	0,37	-	0,20	0,55	0,73	1,62	1,10	1,41	0,52	0,33
IX	0,69	0,39	0,25	0,23	-	0,72	1,44	0,95	-	0,50	0,33
X	0,69	0,36	0,25	0,23	-	-	1,42	0,89	-	0,60	0,33
XI	0,72	0,29	0,26	0,25	-	-	1,60	1,10	-	-	-
XII	0,76	0,35	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
2012 I-XII	0,60	0,31	0,25	0,22	0,72	0,73	1,52	0,95	1,37	0,52	0,33
2013 I	0,80	0,44	0,25	0,25	-	-	-	-	-	-	-
II	0,78	0,40	0,25	0,25	-	-	-	-	-	-	-
III	0,73	0,41	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,76	0,45	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
V	-	-	-	-	1,04	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2013</u> IV 2013	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>V 2013</u> V 2012	x	x	x	x	127	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2012 III	-	-	1,05	0,20	0,36	-	0,69	-	0,83	0,23	1,88	0,33	-
IV	-	-	1,02	0,19	0,36	-	0,65	-	0,90	0,25	2,36	0,33	-
V	5,35	-	1,00	0,24	0,37	-	0,82	-	0,90	0,26	-	0,27	-
VI	3,23	0,80	1,45	0,53	-	-	1,28	-	-	0,47	-	0,25	0,53
VII	2,50	0,76	0,84	0,38	-	-	1,40	-	-	0,88	-	0,38	0,45
VIII	2,37	0,85	0,95	0,44	-	2,95	0,84	-	1,20	0,59	1,90	0,34	0,30
IX	2,65	0,93	0,91	0,43	-	2,88	0,62	-	0,90	0,45	1,38	0,33	0,28
X	3,34	-	0,78	0,40	-	3,02	0,61	-	0,80	0,43	1,20	0,33	0,29
XI	-	-	0,61	0,38	0,42	3,20	0,59	1,30	0,84	0,43	1,20	0,33	0,34
XII	-	-	0,62	0,39	0,45	-	0,58	1,30	0,95	0,50	-	0,35	0,48
2012 I-XII	3,24	0,84	0,93	0,34	0,39	3,01	0,77	1,30	0,88	0,42	1,57	0,33	0,35
2013 I	-	-	0,66	0,38	0,54	-	0,59	1,27	0,99	0,53	1,40	0,38	0,50
II	-	-	0,63	0,38	0,64	-	0,62	1,24	0,99	0,52	1,40	0,39	0,50
III	-	-	0,56	0,35	0,70	-	0,71	1,28	0,96	0,52	1,40	0,40	0,51
IV	6,92	-	1,93	0,43	1,20	-	1,02	2,14	1,69	0,60	2,15	0,76	0,71
V	4,21	-	2,19	0,44	1,20	-	0,97	2,85	2,10	0,73	2,40	0,75	0,73
Wskaźnik zmian w %													
<u>V 2013</u> IV 2013	61	x	113	102	100	x	95	133	124	122	112	99	103
<u>V 2013</u> V 2012	79	x	219	183	324	x	118	x	233	281	x	278	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2012 I	2 347	39 518	9 550	2 522
2012 II	2 571	38 528	9 842	2 467
III	3 707	43 003	13 326	2 647
IV	2 631	32 119	9 049	2 129
V	2 983	30 813	8 817	1 679
VI	2 317	30 959	13 217	1 367
VII	1 821	39 597	17 881	9 352
VIII	3 511	54 158	20 247	11 571
IX	2 339	73 404	19 610	5 179
X	2 544	83 983	26 091	3 764
XI	2 323	57 374	23 883	3 524
XII	1 745	38 102	11 791	2 451
2012 I-XII	30 839	561 558	183 304	48 652
2013 I	3 067	37 092	10 039	1 954
II	3 027	38 747	9 612	1 888
III	3 058	42 311	13 162	1 636
Wskaźnik zmian w %				
<u>III 2013</u> III 2012	101	109	137	87

*/ w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012												2013			III 2013 III 2012 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II		III
Warzywa ogółem	30083	31553	33970	33802	48340	36363	46040	43420	42521	44011	33097	31872	455072	39777	40766	80543	237
Cebula	10383	9906	9564	8199	8797	8092	7694	8259	8836	9931	12640	9841	112142	12386	10706	12271	128
Kapusta	2530	3381	4131	6028	8667	6753	6166	5709	3368	2966	2616	2823	55138	4210	6271	10547	255
Marchew	2574	2641	1829	1637	1764	769	3340	3233	2385	1735	1574	1894	25378	3468	2685	3402	186
Ogórki	447	351	534	995	913	1395	3309	3087	857	588	340	551	13367	884	615	540	101
Pomidory	914	866	865	6807	18131	8479	15081	12391	12852	12106	3996	1762	94249	1653	1623	2048	237
Kalafiory	318	599	657	398	518	4025	4714	2109	3669	5465	757	318	23548	512	608	708	108
Przetwory ogółem	47566	53596	62517	45773	42070	42400	38456	40371	46945	53616	55737	41940	570986	59870	59740	60640	97
Susze	2188	1998	2199	1616	2095	2161	2190	1955	2214	2878	2776	1035	25304	3210	2911	2779	126
Marynaty	2232	2635	3267	3515	2734	2390	2550	3008	3095	3633	4586	2849	36493	3229	2886	3611	111
Konserwy	3852	7425	10340	4810	3529	3814	4382	4083	4706	6390	7769	6274	67373	5089	4044	5001	48
-kapusta kwasz.	1092	4273	6796	930	746	626	634	406	577	807	1179	892	18958	819	699	977	14
Mrożonki	34528	35871	40569	30687	27975	28064	24271	26298	27939	35327	34668	27577	373774	42537	42972	41638	103
Pieczarki i ich przetwory	19489	20225	23554	19143	19046	16396	15574	15576	16476	20472	21681	21816	229450	22481	20806	23940	102
Warzywa ogółem	10748	11387	14031	18992	33790	20242	22394	20089	23106	25080	14874	13704	228435	15497	15278	30774	219
Cebula	2940	2622	2766	2436	2166	2469	2463	2617	3097	3196	3651	3135	33557	3539	3140	3343	121
Kapusta	387	500	649	864	1320	1196	851	714	641	569	501	538	8729	816	881	1505	232
Marchew	610	680	431	370	478	379	1282	796	525	390	362	508	6811	934	745	892	207
Ogórki	340	312	861	970	892	825	1335	1179	528	589	344	800	8976	1298	649	733	85
Pomidory	884	765	930	7162	18865	7072	10308	7742	9374	10591	3571	1619	78883	1557	1696	2300	247
Kalafiory	184	363	429	325	422	2127	2238	1094	1975	3209	466	248	13080	442	479	610	142
Przetwory ogółem	29437	31631	36416	29921	28069	27449	25570	27382	29578	36873	38304	29550	370178	39536	39494	40017	110
Susze	3539	3042	3285	2557	2992	2987	3032	2879	3233	4046	3708	2867	38167	3831	3737	3679	112
Marynaty	1776	2103	2742	2969	2301	1953	2126	2512	2689	3470	4056	2569	31266	2723	2453	2984	109
Konserwy	3269	4332	4979	4360	3473	3512	3665	3951	4513	6035	6967	5240	54297	4802	4060	4411	89
-kapusta kwasz.	420	952	1233	464	401	305	398	213	353	445	668	496	6348	464	386	537	44
Mrożonki	16366	17132	19812	15173	13548	13131	11829	13201	14310	18244	17831	14721	185298	21914	22446	21187	107
Pieczarki i ich przetwory	27465	28236	33038	27987	28799	24033	23188	22504	24489	29147	31242	31240	331367	32321	30184	33942	103

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012												2013		III 2013 III 2012 (%)			
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I		II		
	44856	40475	57903	50032	46986	31437	16065	7009	5524	10867	29579	37169	377901	41580		42426		
Warzywa ogółem	3515	3339	6029	3351	8045	12739	6798	2949	2082	2068	3518	3965	58398	3224	4662	53553	92	
Cebula	52	207	787	2184	1757	654	8	47	41	2	12	37	5788	77	177	532	68	
Kapusta	2042	3570	4962	4693	4254	5913	1046	152	184	94	214	419	27544	369	1447	3796	76	
Marchew	6210	4346	4063	2699	1258	431	372	273	420	2360	4884	5050	33367	5924	4382	4453	110	
Ogórki	16982	13525	18144	15201	15358	4136	2301	1327	728	836	9152	14608	112297	15861	14301	18197	100	
Pomidory	4240	4502	4835	4916	4670	3250	3629	614	783	1696	4076	4763	41975	4939	4153	4527	94	
Papryka	137	326	439	963	831	663	614	417	164	214	220	156	5144	229	752	457	104	
Czosnek	14435	15967	19450	16598	18024	17600	19620	19584	17464	18582	18966	14771	211062	16009	16837	17754	91	
Przetwory ogółem	2980	3687	3782	3104	2943	2529	1877	3293	2535	2987	3123	1986	34827	3289	3289	3012	80	
Mrożonki	1035	888	1458	1207	1813	1132	2474	3293	1239	1760	1570	856	18727	916	1050	1089	75	
Susze	1395	1045	1499	1565	1270	1521	909	765	1045	1390	1021	1297	14723	1102	1206	1566	105	
Marynaty	2302	2660	5261	2375	2810	2985	3052	3955	3987	4262	5093	3986	42728	2799	3127	4603	88	
Konserwy	802	1119	2349	855	1072	880	858	1516	2125	1813	2068	1277	16734	1034	1219	1784	76	
-kukurydza konserv.	4696	5205	5210	6110	6744	6917	9505	6698	6862	6195	5733	4131	74006	5893	5658	4699	90	
Koncentrat pomid.	39167	40452	55185	43620	41098	20026	10336	4797	4074	8799	25405	39188	332146	44562	41349	57427	104	
Warzywa ogółem	606	541	1818	619	1136	1085	605	370	329	489	707	733	9037	612	1152	1180	65	
Cebula	31	88	343	1012	564	110	6	11	19	2	10	26	2220	25	90	269	78	
Kapusta	505	934	1518	1314	1770	2888	441	72	100	49	160	246	9998	201	490	1137	75	
Marchew	4817	5292	4831	2201	933	189	191	80	158	1495	4132	5830	30150	6262	5513	5721	118	
Ogórki	16940	14567	20486	16296	16592	4059	1927	1526	1086	1563	7143	14628	116815	17104	14473	22122	108	
Pomidory	5616	6842	8361	6556	8269	6579	4235	570	634	1648	4784	6528	60622	6638	5769	8821	106	
Papryka	204	513	634	1263	1234	1047	1032	765	323	375	371	400	8160	515	1825	833	131	
Czosnek	14915	14460	19523	16252	17361	16746	17624	17042	16732	17771	18363	15811	202603	16359	17053	17843	91	
Przetwory ogółem	2461	2248	2828	2413	2477	2014	1524	2179	2085	2455	2433	1662	26777	2661	2579	2269	80	
Mrożonki	2660	1945	3466	2973	2796	2290	2948	2734	2014	2563	2128	2000	30517	2144	2460	1982	57	
Susze	1465	968	1299	1396	1167	1374	901	755	1067	1225	1082	1286	13985	1197	1194	1590	122	
Marynaty	2981	3314	5900	3166	3628	3780	3826	5075	4795	5161	6267	5072	52965	3573	3917	5748	97	
Konserwy	772	1094	2298	997	1091	918	898	1631	2296	1978	2264	1436	17673	1096	1400	1881	82	
-kukurydza konserv.	3349	3769	3833	4248	5044	5015	6722	4876	4784	4558	4331	3677	54207	4914	4583	3710	97	
Koncentrat pomid.																		

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2012 I	0,28	0,15	0,24	0,76	0,97	0,58	1,45	0,70	0,38	0,45
II	0,26	0,15	0,26	0,89	0,88	0,60	1,43	0,74	0,22	0,45
III	0,29	0,16	0,24	1,61	1,08	0,65	1,47	0,75	0,18	0,42
IV	0,30	0,14	0,22	0,97	1,05	0,82	1,48	0,77	0,50	0,47
V	0,25	0,15	0,27	0,98	1,04	0,81	1,52	0,75	0,54	0,50
VI	0,31	0,18	0,49	0,59	0,84	0,53	1,47	0,78	0,49	0,44
VII	0,32	0,14	0,38	0,40	0,69	0,47	1,50	0,77	0,63	0,47
VIII	0,32	0,13	0,25	0,38	0,63	0,52	1,48	0,79	0,52	0,49
IX	0,35	0,19	0,22	0,62	0,73	0,54	1,51	0,79	0,61	0,49
X	0,32	0,19	0,22	1,00	0,87	0,59	1,43	0,82	0,55	0,50
XI	0,29	0,19	0,23	1,01	0,89	0,62	1,47	0,76	0,57	0,50
XII	0,32	0,19	0,27	1,45	0,92	0,78	1,47	0,77	0,56	0,48
2012 I-XII	0,30	0,16	0,27	0,89	0,88	0,63	1,47	0,77	0,48	0,47
2013 I	0,29	0,19	0,27	1,47	0,94	0,86	1,48	0,80	0,57	0,48
II	0,29	0,14	0,28	1,05	1,04	0,79	1,50	0,79	0,55	0,48
III	0,27	0,14	0,26	1,36	1,12	0,86	1,46	0,76	0,55	0,47
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2013</u> II 2013	93	100	93	130	108	109	97	96	100	98
<u>III 2013</u> III 2012	93	88	108	84	104	132	99	101	306	112

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a	
2011 I-XII	1,10	1,22	1,08	1,11	2,63	0,98	3,61	4,58	2,05	
2012 I	0,44	0,30	0,70	0,59	-	-	10,00	-	-	
II	0,45	0,33	0,80	0,66	-	-	11,61	-	-	
III	0,44	0,33	0,82	0,64	-	-	6,63	-	-	
IV	0,44	0,33	0,77	0,61	-	-	4,87	8,29	-	
V	0,47	0,37	1,05	0,59	3,74	-	5,16	5,94	-	
VI	0,78	0,44	1,89	0,74	2,17	-	1,73	4,07	2,31	
VII	1,03	0,44	1,63	0,63	1,39	2,50	1,23	2,63	1,54	
VIII	0,88	0,45	1,23	0,65	2,22	1,90	1,38	1,89	2,60	
IX	0,67	0,47	0,90	0,61	2,18	1,54	2,12	1,97	1,97	
X	0,67	0,42	0,75	0,62	3,75	1,89	3,66	2,67	1,73	
XI	0,68	0,48	0,78	0,64	-	-	5,52	3,39	-	
XII	0,73	0,51	0,81	0,69	-	-	6,60	4,63	-	
2011 I-XII	0,64	0,41	1,01	0,64	2,58	1,96	5,04	3,94	2,03	
I	0,72	0,53	0,84	0,68	-	-	12,00	-	-	
II	0,72	0,49	0,86	0,67	-	-	11,50	18,00	-	
III	0,70	0,47	0,90	0,69	-	-	10,00	15,36	-	
IV	0,87	0,52	1,20	0,82	-	-	3,75	8,43	-	
V	1,14	0,54	1,43	0,91	-	-	4,23	5,51	-	
Wskaźnik zmian w %										
<u>V 2013</u> IV 2013	131	104	119	111	x	x	113	65	x	
<u>V 2013</u> V 2012	243	146	136	154	x	x	82	93	x	

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczap	Sok pomidorowy ^a
2012 II	3,27	11,83	3,37	3,71	3,65	6,53	1,96
III	3,24	11,93	3,34	3,64	3,63	6,50	2,00
IV	3,26	11,99	3,37	3,62	3,60	6,56	2,00
V	3,24	12,12	3,41	3,58	3,60	6,61	2,02
VI	3,19	12,47	3,42	3,57	3,52	6,59	2,01
VII	3,20	12,49	3,40	3,48	3,53	6,65	2,00
VIII	3,19	12,52	3,42	3,45	3,49	6,66	2,00
IX	3,24	12,44	3,30	3,40	3,63	6,62	1,98
X	3,27	12,43	3,32	3,42	3,66	6,61	1,96
XI	3,33	12,43	3,39	3,50	3,68	6,69	1,97
XII	3,30	12,44	3,31	3,39	3,63	6,68	1,97
2012 I-XII	3,25	12,24	3,37	3,54	3,61	6,60	1,98
2013 I	3,28	12,51	3,43	3,46	3,60	6,54	1,99
II	3,23	12,47	3,35	3,40	3,54	6,27	1,98
III	3,18	12,55	3,38	3,44	3,59	6,15	1,99
IV	3,11	12,47	3,30	3,33	3,56	6,08	2,02
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV 2013</u> III 2013	98	99	98	97	99	99	102
<u>IV 2013</u> IV 2012	95	104	98	92	99	93	101

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafioły*	Pieczarki
2012 II	1,38	0,74	1,70	1,32	2,95	4,65	11,15	8,02	-	6,56	7,41
III	1,36	0,75	1,89	1,33	3,01	5,78	12,67	8,35	-	6,56	7,55
IV	1,34	0,77	2,01	1,33	3,10	6,26	11,58	8,83	-	5,88	7,63
V	1,34	0,79	2,30	1,37	3,41	6,75	11,99	7,85	-	5,65	7,42
VI	1,87	0,94	3,54	1,95	4,14	7,97	14,87	5,96	3,97	3,97	7,34
VII	2,39	2,12*	3,40	1,81	4,60	7,47	9,83	4,25	2,67	2,73	7,57
VIII	1,99	2,16*	2,22	1,52	4,21	6,17	5,67	3,68	2,41	3,23	7,81
IX	1,63	1,05	1,79	1,38	3,70	4,98	4,50	3,47	2,97	3,03	7,73
X	1,44	1,02	1,62	1,32	3,43	4,43	4,55	4,59	4,41	3,00	7,60
XI	1,45	1,03	1,61	1,32	3,30	4,24	6,96	5,05	-	3,73	7,48
XII	1,48	1,06	1,59	1,35	3,22	4,36	9,30	6,48	-	4,74	7,85
2012 I-XII	1,59	0,89	2,10	1,44	3,50	5,60	9,47	6,22	3,29	4,59	7,59
2013 I	1,51	1,05	1,66	1,37	3,18	4,93	10,26	8,06	-	6,59	7,74
II	1,52	1,05	1,73	1,37	3,16	5,44	9,97	7,79	-	6,39	7,56
III	1,53	1,05	1,82	1,38	3,15	6,17	12,68	8,17	-	6,97	7,47
IV	1,60	1,05	2,09	1,47	3,33	7,21	15,06	9,44	-	7,12	7,52
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2013</u> III 2013	105	100	115	107	106	117	119	116	x	102	101
<u>IV 2013</u> IV 2012	119	136	104	111	107	115	130	107	x	121	99

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2012 II	5,62	14,35	7,96	9,54	8,30	9,90	3,81	6,03	8,97	4,20
III	5,60	14,30	8,00	9,52	8,34	9,95	3,83	6,00	9,09	4,21
IV	5,52	14,25	7,90	9,50	8,32	9,95	3,82	5,98	8,80	4,21
V	5,56	14,50	7,98	9,52	8,38	9,95	3,82	6,05	9,14	4,20
VI	5,57	14,65	8,10	9,50	8,42	10,00	3,85	6,08	9,17	4,22
VII	5,58	14,75	8,18	9,50	8,36	10,15	3,85	6,08	9,20	4,21
VIII	5,61	14,80	8,18	9,50	8,38	10,15	3,85	6,08	9,17	4,21
IX	5,62	14,75	8,14	9,44	8,40	10,20	3,86	6,18	9,17	4,18
X	5,57	14,55	8,18	9,38	8,36	10,30	3,85	6,20	9,29	4,12
XI	5,62	14,50	8,32	9,34	8,42	10,25	3,88	6,13	9,14	4,18
XII	5,51	14,55	8,32	9,38	8,38	10,40	3,86	6,08	8,97	4,19
2012 I-XII	5,58	14,50	8,10	9,46	8,36	10,10	3,84	6,08	9,09	4,20
2013 I	5,56	14,60	8,26	9,40	8,40	10,35	3,84	6,08	9,14	4,19
II	5,52	14,60	8,26	9,46	8,40	10,40	3,87	6,13	9,17	4,17
III	5,50	14,55	8,28	9,38	8,42	10,40	3,86	6,10	8,97	4,20
IV	5,51	14,65	8,26	9,50	8,34	10,35	3,87	6,13	9,11	4,22
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>	100	101	100	101	99	100	100	100	102	100
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	100	103	105	100	100	104	101	103	104	100

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

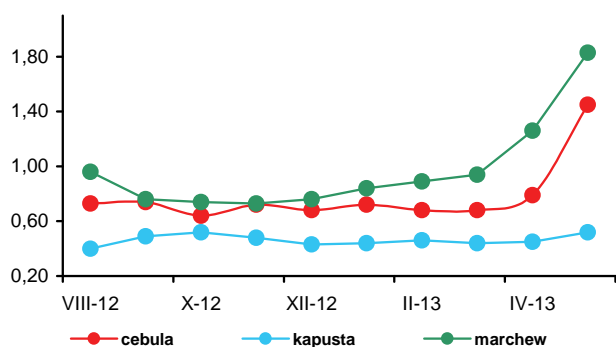
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

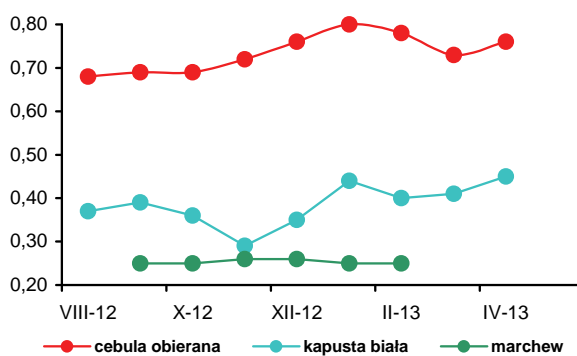
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2011 VII	58	59	39	29	35	48
VIII	41	61	40	30	40	50
IX	45	68	39	31	48	-
X	44	67	40	32	-	-
XI	42	57	38	29	-	-
XII	48	55	39	30	-	-
2012 I	51	58	42	32	-	-
II	54	50	44	38	-	-
III	44	45	40	39	-	-
IV	54	42	38	41	44	48
V	49	38	45	45	48	54
VI	42	45	54	48	42	58
VII	48	48	62	45	54	61
VIII	54	68	68	49	49	59
IX	49	58	62	48	-	-
X	52	64	48	45	-	-
XI	48	68	49	44	-	-
XII	51	72	55	46	-	-
2013 I	54	75	48	44	-	-
II	55	73	45	41	-	-
III	62	77	48	43	-	-
IV	65	76	49	44	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

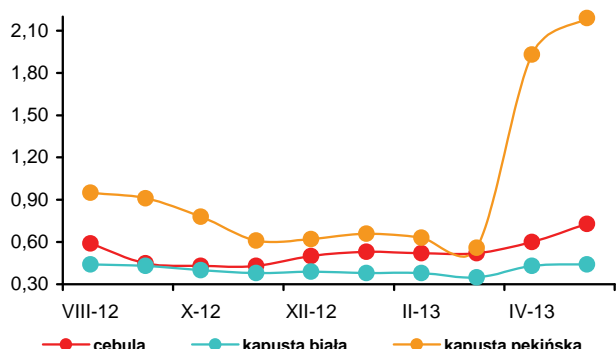
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

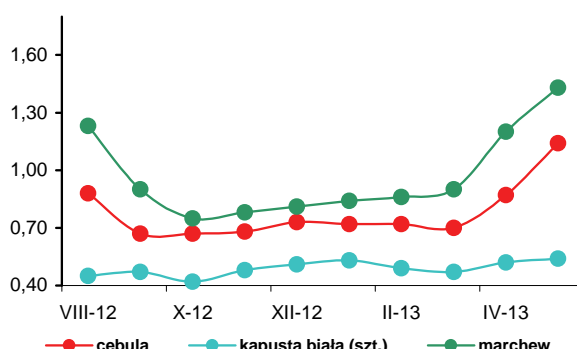
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

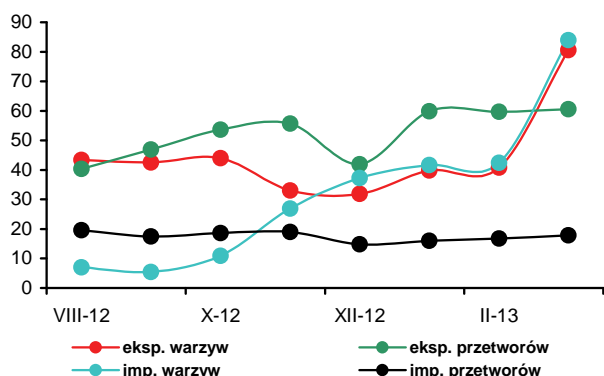
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

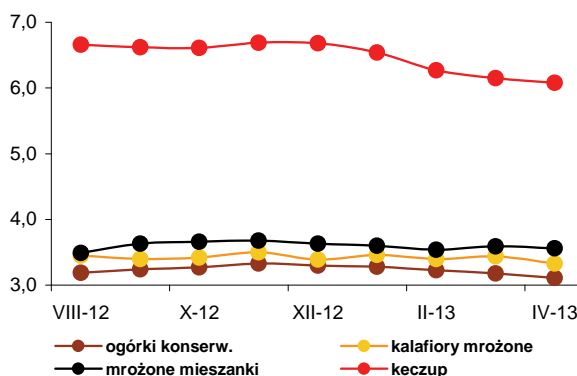
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

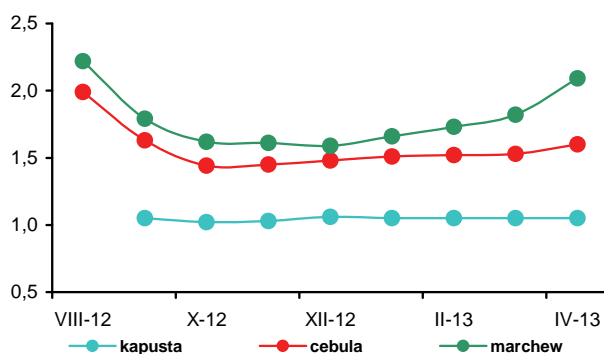
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

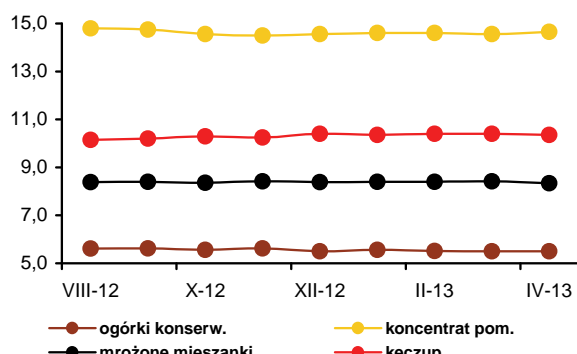
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

W maju 2013 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 5% wyższe niż w maju roku poprzedniego. Wzrosły także ceny jabłek oferowane przez spółdzielnie ogrodnicze (o 18%) i w skupie na eksport (o 26%). Tańsze o 50% były natomiast jabłka skupowane przez zakłady przetwórcze. Ceny gruszek na rynku hurtowym były wyższe o 67%. Na rynkach hurtowych droższe niż w maju 2012 r. były też cytryny (o 22%), mandarynki (o 7%) i winogrona (o 2%). Potaniały natomiast banany (o 9%) i pomarańcze (o 1%). W maju br. w porównaniu do kwietnia 2013 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych podniosły się o 22%, a ceny skupu w spółdzielniach ogrodniczych i płacone przez firmy eksportowe były wyższe odpowiednio o 33 i 23%, a jabłka do przetwórstwa potaniały o 15%. Na rynkach hurtowych droższe były gruszki (o 39%), cytryny (o 17%) i pomarańcze (o 6%). Potaniały natomiast mandarynki (o 10%), winogrona (o 4%) i banany (o 2%).

W kwietniu 2013 r. w relacji do kwietnia 2012 r. średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów podniosły się o 1,4%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 1,7%. Ceny owoców strefy umiarkowanej były wyższe o 1,2%. Owoce południowe podrożały o 1,3%, a przetwory owocowe (bez owoców suszonych) o 4,2%. Spośród owoców strefy umiarkowanej spadły tylko ceny jabłek (o 16,6%). Ceny pozostałych owoców były wyższe: gruszek o 54,8%, śliwek o 11,3%, owoców jagodowych o 8,7% orzechów o 7,4%, a wiśni i czereśni oraz pozostałych owoców pestkowych o 6,4%.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w marcu 2013 r. w relacji do marca roku poprzedniego wzrosła o 10%. Produkcja soków zagęszczonych (głównie kon-

centratu soku jabłkowego) wzrosła o 41%, a owoców mrożonych o 38%. Obniżyła się produkcja dżemów (o 29%), a produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych nie zmieniła się. Produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w I kwartale 2013 r. wzrosła w relacji do I kwartału 2012 r. o 13% do 110,0 tys. ton. Najbardziej zwiększyła się produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 27%) i z owoców cytrusowych (o 22%). Produkcja soków zagęszczonych wzrosła prawie trzykrotnie, a owoców mrożonych o 29%. Obniżyła się natomiast produkcja dżemów oraz kompotów i owoców pasteryzowanych. Średnie ceny zbytu soku jabłkowego w kwietniu 2013 r. były o 6% wyższe niż w kwietniu 2012 r. Potaniały natomiast dżemy produkowane z czarnych porzeczek i z truskawek (o 9%) oraz sok pomarańczowy (o 1%).

Rozmiary eksportu owoców świeżych w marcu 2013 r. były o 20%, a przetworów owocowych o 4% wyższe niż w marcu roku poprzedniego. O wzroście eksportu owoców świeżych zadecydowało zwiększenie sprzedaży jabłek (o 24%). W grupie przetworów owocowych najbardziej zwiększył się eksport mrożonych owoców (o 3%). W wyniku obniżenia przeciętnych cen eksportowych wpływu z eksportu owoców świeżych zwiększyły się mniej niż rozmiary sprzedaży (o 13%) do 67,8 mln euro. Natomiast w wyniku obniżenia cen zagęszczonego soku jabłkowego wartość eksportu przetworów owocowych spadła o 1% do 89,1 mln euro. Niższy był wolumen importu owoców świeżych (o 1%). Decydujące było zmniejszenie przywozu jabłek i winogron (spadek odpowiednio o 62 i 33%). Przywóz przetworów owocowych wzrósł o 33%. Wyższy był import zagęszczonych soków (o 91%), a także mrożonek (o 41%). Łączna wartość importu owoców i ich przetworów wzrosła o 11%. Dodatkowo saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 30,7 mln euro, wobec 36,0 mln euro w marcu 2012 r. Spadek salda spowodowany był zwiększeniem o 5% wartości eksportu do 156,9 mln euro, przy wzroście wartości importu o 11% do 126,2 mln euro. W okresie I-III 2013 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 117,4 mln euro, wobec 96,2 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost salda spowodowany był zwiększeniem o 17% wartości eksportu do 479,3 mln euro, przy wzroście wartości importu o 16% do 361,9 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2012 III	1,52	2,64	-	-	-	-	-
IV	1,62	3,07	-	-	-	-	-
V	1,65	-	-	-	-	-	-
VI	2,17	-	5,42	-	-	-	-
VII	1,97	-	7,65	3,67	5,94	2,60	3,16
VIII	1,59	2,02	-	-	6,68	3,16	2,06
IX	1,45	1,92	-	-	-	3,01	2,42
X	1,35	1,98	-	-	-	-	3,05
XI	1,31	2,56	-	-	-	-	-
XII	1,12	2,93	-	-	-	-	-
2012 I-XII	1,55	2,45	5,79^a	3,67	6,31	2,92	2,52^a
2013 I	1,20	2,72	-	-	-	-	-
II	1,25	-	-	-	-	-	-
III	1,23	-	-	-	-	-	-
IV	1,46	-	-	-	-	-	-
V	1,94	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>V 2013</u> IV 2013	133	x	x	x	x	x	x
<u>V 2013</u> V 2012	118	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2012 III	0,67	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,65	4,65	3,71	1,35	1,98	2,42	-	-	-	-
VII	0,43	4,20	-	1,52	1,68	2,26	-	3,09	2,88	-
VIII	0,39	-	-	-	-	2,57	0,88	-	-	1,73
IX	0,37	-	-	-	-	3,23	1,21	-	-	2,28
X	0,39	-	-	-	-	3,63	-	-	-	-
XI	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012 I-XII	0,53	4,55^a	3,71^a	1,48^a	1,74^a	2,34^a	1,01^a	3,09^a	2,88^a	2,04^a
2013 I	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>V 2013</u> IV 2013	85	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>V 2013</u> V 2012	50	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukasówka	Truskawki	Czereśnie	Śliwki
2012 IV ^a	1,36	1,88	1,73	1,33	1,27	1,27	1,26	-	-	-	-	-
V ^a	1,42	1,93	1,77	1,43	1,38	1,38	1,39	-	-	-	-	-
VI ^a	1,93	2,23	2,13	2,01	1,87	1,89	1,91	-	-	7,29	6,50	-
VII	2,04	2,20	2,18	2,09	2,02	2,15	2,01	-	-	4,78	6,25	-
VIII	1,09	-	-	-	-	-	-	2,01	-	-	-	-
IX	0,84	1,26	-	1,0	0,91	0,91	0,89	1,91	2,01	-	-	2,46
X	0,88	1,35	1,07	0,91	0,85	0,84	0,85	2,00	2,00	-	-	2,85
XI	0,92	1,58	1,35	0,90	0,83	0,83	0,83	2,33	2,14	-	-	-
XII	1,00	1,67	1,52	0,93	0,87	0,90	0,88	2,93	2,80	-	-	-
2012 I-XII	1,29	1,78	1,69	1,32	1,24	1,26	1,25	2,29	2,20	6,04	6,38	2,66
2013 I	1,09	1,80	1,58	0,94	0,91	0,93	0,94	3,34	3,10	-	-	-
II	1,14	2,00	1,83	1,09	0,94	0,95	0,98	4,00	-	-	-	-
III	1,13	2,01	1,85	1,01	1,09	1,12	1,12	-	-	-	-	-
IV ^a	1,45	2,08	1,91	1,35	1,38	1,38	1,39	-	-	-	-	-
V ^a	1,79	2,14	2,12	1,77	1,76	1,79	1,79	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>V 2013</u> <u>IV 2013</u>	123	103	111	131	128	130	129	x	x	x	x	x
<u>V 2013</u> <u>V 2012</u>	126	111	120	124	128	130	129	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2012 II	4 451	6 190	19 503	2 128	10 520	4 439	4 968
III	6 572	10 604	21 101	6 878	9 454	5 579	5 905
IV	6 440	9 003	19 593	3 783	8 744	4 111	5 061
V	6 904	8 518	11 386	9 930	11 331	5 112	5 417
VI	6 422	7 842	17 260	9 660	57 517	4 837	4 860
VII	4 475	5 566	18 664	15 447	93 908	4 333	6 279
VIII	6 798	8 368	23 949	34 868	52 096	4 323	4 793
IX	7 606	7 007	23 306	52 897	20 200	3 496	4 714
X	8 613	7 457	21 528	72 339	13 144	4 168	5 072
XI	7 297	8 817	21 996	55 036	12 542	3 510	5 328
XII	7 581	10 737	18 058	13 853	11 111	3 304	4 366
2013 I-XII	7 741	9 658	23 346	280 118	312 668	51 183	61 652
2013 I	3 207	9 109	21 134	14 748	13 792	4 034	4 770
II	7 741	7 600	19 120	9 121	14 558	3 964	4 714
III	8 875	11 658	21 558	9 681	13 043	3 939	5 934
Wskaźniki zmian (%)							
<u>III 2013</u> <u>II 2013</u>	115	153	113	106	90	99	126
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	135	110	102	141	138	71	100

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012*											2013*			III 2013 III 2012 (%)		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I		II	III
Owoce świeże	130 328	154 540	147 999	118 009	118 474	62 691	65 068	45 598	61 121	96 426	124 455	130 741	1 255 450	176 066	169 468	178 314	120
Jabłka	108 755	135 555	132 304	103 891	102 492	37 509	14 707	15 552	35 499	74 783	96 823	93 165	951 036	150 042	150 608	164 196	124
Gruszki	2 675	2 924	2 417	3 540	2 456	818	421	1 894	6 967	6 149	5 432	3 354	39 047	3 659	3 004	2 481	103
Truskawki	89	23	199	238	476	8 059	1 710	400	147	59	13	121	11 534	61	175	231	116
Śliwki	1	11	57	44	17	198	892	2 121	3 023	1 081	174	66	7 685	17	15	127	221
Maliny	229	90	149	152	153	775	4 551	4 139	4 309	1 566	291	286	16 690	313	162	219	147
Wiśnie	24	2	10	29	28	790	7 959	661	86	12	6	2	9 609	5	3	8	85
Przetwory owocowe	50 632	51 115	61 352	54 378	53 588	61 333	72 389	68 491	72 191	82 506	76 722	50 422	755 119	62 790	61 656	63 776	104
Zagęszczony sok jabłkowy	13 916	14 785	19 224	15 916	16 115	17 746	15 597	16 172	21 874	36 018	30 342	17 288	234 994	20 370	21 195	19 291	100
Truskawki w puszkach	368	637	589	463	700	1 003	567	503	522	529	471	459	6 810	422	503	575	98
Wiśnie w puszkach	257	326	490	360	545	367	738	655	296	602	362	332	5 329	264	303	341	70
Dżemy	2 101	2 379	2 468	2 125	2 607	2 685	2 351	2 338	2 577	2 824	2 609	2 085	29 149	2 006	2 261	2 318	94
Mrożonki	19 681	20 366	24 393	21 074	21 257	26 457	35 778	33 497	31 725	28 532	25 217	17 185	305 162	23 886	22 727	25 080	103
Owoce świeże	49 415	57 935	60 241	50 859	56 255	46 090	58 189	40 532	35 498	42 763	56 336	62 713	616 827	71 965	66 873	67 785	113
Jabłka	35 399	45 907	48 382	39 115	40 708	17 848	7 617	5 548	10 123	22 674	31 154	31 753	336 229	51 197	50 800	54 709	113
Gruszki	1 505	1 658	1 406	2 105	1 713	644	349	1 188	4 268	3 874	3 880	2 669	25 259	2 984	2 428	2 223	158
Truskawki	131	33	333	420	874	11 221	2 507	607	224	103	37	195	16 684	86	270	358	108
Śliwki	1	10	56	57	28	200	714	1 603	2 380	912	143	65	6 171	15	14	152	269
Maliny	312	167	217	251	210	618	3 045	3 560	4 353	1 699	540	509	15 483	367	281	364	167
Wiśnie	18	7	12	49	37	879	8 505	741	79	14	17	6	10 365	9	6	12	102
Przetwory owocowe	74 990	76 497	89 842	84 149	83 554	103 296	110 405	109 961	109 892	122 194	108 829	70 722	1 144 332	92 567	90 996	89 116	99
Zagęszczony sok jabłkowy	21 091	22 711	29 897	24 738	24 725	26 563	24 807	24 688	31 816	50 326	43 343	25 165	349 870	29 484	30 520	27 695	93
Truskawki w puszkach	600	974	947	800	1 235	1 519	931	817	856	1 015	801	753	11 247	731	1 043	1 052	111
Wiśnie w puszkach	382	539	695	519	782	509	949	1 022	498	924	566	563	7 948	425	479	581	84
Dżemy	3 714	3 878	4 458	3 873	4 667	4 584	3 788	3 992	4 378	4 962	4 320	3 444	50 059	3 436	3 661	3 301	74
Mrożonki	27 811	26 364	32 145	29 781	30 465	37 316	48 795	48 917	44 659	39 980	34 172	22 630	423 035	34 574	32 024	33 879	105

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2012*																2013*			III 2013 III 2012 (%)
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III				
	105 350	105 458	93 399	87 941	90 293	87 194	119 991	115 201	85 455	91 290	95 186	115 952	1 192 710	108 768	86 469	92 347				
Owoce świeże	15 787	14 369	17 875	18 713	21 239	19 599	21 325	18 402	12 419	20 024	22 575	18 918	221 245	23 168	22 160	26 432				
Banany	70 455	65 000	43 930	37 655	25 821	12 766	9 551	8 672	11 686	25 684	42 766	75 863	429 850	67 540	48 260	44 334				
Owoce cytrusowe	144	166	154	67	1 020	11 567	36 734	32 097	16 213	3 463	559	354	102 537	15	28	233				
Brzoskwinie i nekt.	1 899	2 721	6 490	5 223	4 537	1 210	4 569	14 633	15 816	15 667	8 881	3 348	84 993	1 591	2 048	4 365				
Winoogrona	391	500	1 353	2 943	12 973	19 231	28 874	21 510	3 854	835	485	485	93 434	403	406	597				
Arbuzy	1 853	4 818	3 227	3 182	4 932	6 527	2 629	1 605	8 953	7 749	2 546	1 522	49 545	1 223	1 040	1 218				
Jabłka	18 459	20 173	27 594	21 320	23 532	21 585	23 138	25 673	29 191	31 144	29 455	25 705	296 969	26 091	31 023	36 762				
Przetwory razem	6 838	8 762	10 180	9 100	11 340	10 280	8 337	11 207	14 467	15 101	12 642	11 247	129 500	12 770	17 008	19 418				
Soki zagęszczone	2 511	2 195	2 587	2 157	2 562	2 092	1 895	1 476	1 623	2 074	2 605	2 400	26 177	1 806	2 036	2 880				
-sok pomarańczowy	2 686	2 350	3 194	2 903	2 942	3 034	5 732	5 252	4 954	4 340	3 421	3 065	43 873	3 495	2 942	4 500				
Mrożonki	1 216	1 102	1 126	538	733	868	1 365	1 304	1 513	2 515	1 574	1 407	15 262	1 286	1 208	1 315				
Susze	725	681	652	519	551	739	768	433	664	560	745	375	7 413	697	547	612				
Dżemy	6 781	7 047	12 109	8 086	7 741	6 467	6 764	7 333	7 352	8 357	10 842	9 432	98 309	7 716	9 038	10 650				
Przetwory puszkow.	944	960	3 322	1 229	1 027	766	1 142	916	1 275	1 319	1 943	1 386	16 229	1 386	1 145	2 423				
-ananasy	1 297	1 573	3 293	1 945	1 753	1 484	1 439	1 573	1 420	2 429	3 178	3 235	24 618	1 320	1 992	2 858				
-brzoskwinie	66 297	71 012	74 154	71 925	73 554	66 297	77 443	77 698	68 070	77 175	79 329	87 882	890 835	86 894	69 467	80 209				
Owoce świeże	8 510	10 379	12 747	13 238	13 179	11 250	7 574	9 554	8 305	12 456	13 663	11 892	132 747	14 302	14 734	17 388				
Banany	36 632	33 938	24 752	22 248	16 955	9 705	8 572	7 733	10 368	20 436	29 369	47 578	268 286	44 598	31 504	29 150				
Owoce cytrusowe	106	149	201	79	1 330	10 264	26 813	22 606	11 358	2 602	437	363	76 308	28	67	417				
Brzoskwinie i nekt.	3 652	3 946	9 038	8 305	7 639	2 352	5 207	12 394	13 057	15 400	10 331	5 630	96 950	3 517	3 310	7 321				
Winoogrona	292	325	924	1 796	5 993	6 301	6 041	3 946	870	332	288	337	27 445	289	281	467				
Arbuzy	1 062	2 441	2 024	2 098	2 809	4 243	2 074	816	1 318	1 253	766	876	21 780	895	685	933				
Jabłka	30 393	30 929	39 898	34 658	37 559	34 027	38 209	44 687	48 131	46 775	45 658	38 909	469 833	39 106	40 248	45 948				
Przetwory razem	10 339	11 859	13 506	12 811	16 237	13 846	11 327	17 805	19 460	17 628	15 324	14 753	174 894	13 427	14 802	17 037				
Soki zagęszczone	4 290	4 064	5 162	4 244	5 617	4 288	3 809	2 920	3 119	3 704	4 619	4 223	50 059	3 121	3 468	4 877				
-sok pomarańczowy	3 912	3 678	4 951	4 651	4 572	4 774	11 376	9 559	7 680	6 743	6 133	5 253	73 282	5 560	4 769	6 293				
Mrożonki	2 633	2 409	2 400	1 622	1 801	1 984	2 573	2 517	3 071	5 079	3 428	3 228	32 744	3 134	2 795	2 835				
Susze	1 236	1 231	1 170	965	1 055	1 338	1 189	964	1 159	1 125	1 364	709	13 504	1 223	1 039	1 159				
Dżemy	11 938	11 462	17 475	14 378	13 669	11 785	11 499	13 655	16 387	15 774	19 037	14 689	171 747	15 559	16 403	18 289				
Przetwory puszkow	913	844	2 782	1 038	914	706	1 020	806	1 133	1 240	1 720	1 240	14 357	1 242	953	1 860				
-ananasy	983	1 212	2 614	1 615	1 461	1 140	1 187	1 208	1 167	1 890	2 522	2 522	19 522	971	1 510	2 151				
-brzoskwinie																				

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2012 II	0,34	0,57	1,48	1,45	1,84	3,91	1,48	1,11	1,54	1,53	1,65
III	0,37	0,58	1,68	-	1,46	1,25	1,53	1,09	1,56	1,61	1,42
IV	0,38	0,59	1,76	-	1,65	1,68	1,57	1,30	1,55	1,73	1,44
V	0,40	0,70	1,83	-	1,37	1,31	1,65	1,27	1,53	1,76	1,43
VI	0,48	0,79	1,39	0,93	0,80	1,11	1,50	1,28	1,50	1,52	1,39
VII	0,52	0,83	1,47	0,56	0,67	1,07	1,62	1,39	1,59	1,64	1,29
VIII	0,36	0,63	1,52	0,54	0,86	1,12	1,67	1,56	1,53	1,62	1,56
IX	0,29	0,61	1,52	1,19	1,01	0,92	1,71	1,64	1,45	1,64	1,68
X	0,30	0,63	1,75	0,68	1,09	1,20	1,54	1,53	1,40	1,92	1,54
XI	0,32	0,71	2,78	0,75	1,85	2,89	1,59	1,44	1,43	1,70	1,57
XII	0,34	0,80	1,61	0,97	1,78	2,70	1,52	1,25	1,46	1,64	1,70
2012 I-XII	0,37	0,67	1,69	0,93	1,31	1,66	1,57	1,34	1,50	1,66	1,51
2013 I	0,34	0,82	1,41	-	1,17	1,80	1,69	1,46	1,45	1,73	1,61
II	0,34	0,81	1,54	0,98	1,74	2,25	1,67	1,37	1,44	2,07	1,58
III	0,33	0,90	1,55	0,99	1,66	1,49	1,62	1,25	1,44	1,83	1,70
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>III 2013</u> <u>II 2013</u>	97	111	101	101	95	66	97	91	100	88	108
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	89	155	92	x	114	119	106	115	92	114	120

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2012 III	1,76	1,69	1,79	1,82	1,69	2,92	-	-	-	-	4,85	3,61	4,44	3,66	11,16
IV	1,84	1,78	1,88	1,90	1,88	3,08	-	-	-	-	4,85	3,78	4,62	3,77	9,88
V	1,87	1,80	1,90	1,88	1,80	3,65	-	-	8,75	-	4,65	4,66	4,51	3,79	9,72
VI	2,25	2,10	2,18	2,20	2,10	3,34	6,25	-	8,44	-	4,37	5,72	6,13	4,13	11,07
VII	2,48	-	-	-	-	2,80	6,88	4,41	6,60	4,06	3,57	5,80	6,96	4,89	10,60
VIII	2,30	-	-	-	-	3,00	8,95	-	-	2,85	3,47	5,88	7,00	5,11	7,80
IX	1,46	1,55	1,58	1,49	1,42	2,81	10,21	-	-	-	4,24	5,86	7,39	4,91	6,48
X	1,36	1,48	1,42	1,38	1,42	2,75	11,30	-	-	5,13	4,36	5,58	6,75	4,92	6,34
XI	1,32	1,46	1,40	1,35	1,39	2,95	13,25	-	-	-	4,06	5,08	5,44	4,92	6,68
XII	1,42	1,48	1,44	1,38	1,40	3,04	-	-	-	-	4,08	4,77	4,45	4,10	9,35
2012 I-XII	1,77	1,65	1,68	1,66	1,63	3,01	9,47	4,40	7,93	4,01	4,27	4,84	5,52	4,30	9,70
2013 I	1,43	1,45	1,46	1,47	1,45	3,41	-	-	-	-	4,13	4,58	4,32	3,85	13,31
II	1,47	1,46	1,47	1,47	1,48	3,49	-	-	-	-	4,20	4,40	4,72	3,70	10,81
III	1,49	1,48	1,49	1,47	1,48	3,85	-	-	-	-	4,18	4,51	5,14	3,63	9,81
IV	1,62	1,59	1,56	1,58	1,54	4,38	-	-	-	-	4,35	4,88	5,37	3,57	10,27
V	1,97	1,96	1,92	1,99	1,95	6,10	-	-	-	-	4,25	5,70	4,82	3,77	9,91
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>V 2013</u> <u>IV 2013</u>	122	123	123	126	127	139	x	x	x	x	98	117	90	106	96
<u>V 2013</u> <u>V 2012</u>	105	109	101	106	108	167	x	x	x	x	91	122	107	99	102

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2012	II	8,23	9,63	2,08	2,46
	III	8,20	9,53	2,10	2,44
	IV	8,17	9,50	2,12	2,46
	V	8,10	9,50	2,13	2,47
	VI	8,20	9,64	2,15	2,46
	VII	8,23	9,67	2,15	2,47
	VIII	7,47	9,70	2,14	2,47
	IX	7,37	9,63	2,16	2,46
	X	7,37	8,73	2,19	2,44
	XI	7,17	8,77	2,20	2,46
	XII	7,20	8,70	2,21	2,40
2012	I-XII	7,87	9,24	2,09	2,41
2013	I	7,83	9,40	2,14	2,45
	II	7,33	8,67	2,21	2,42
	III	7,50	8,70	2,23	2,41
	IV	7,47	8,63	2,25	2,43
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>		100	99	101	101
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>		91	91	106	99

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki	
2012	II	2,69	5,16	-	-	-	14,05	5,47	4,75	4,78	5,07	
	III	2,90	5,20	-	-	-	11,61	5,75	4,75	4,73	5,47	
	IV	3,00	5,30	-	-	-	11,56	5,77	4,86	4,92	5,60	
	V	3,12	5,54	-	34,63	14,42	11,96	5,68	5,00	5,64	4,68	
	VI	3,72	6,29	12,68	12,58	8,04	13,37	5,43	5,24	6,71	6,63	
	VII	4,23	7,01	7,29	11,18	9,92	19,84	4,71	5,83	7,36	8,06	
	VIII	3,48	5,87	4,53	-	-	14,90	7,62	4,40	6,06	7,32	
	IX	2,68	4,72	4,20	-	-	13,90	6,31	4,96	5,95	7,27	
	X	2,40	4,68	5,80	-	-	6,85	5,08	5,86	6,69	7,81	
	XI	2,34	5,13	-	-	-	7,99	4,94	5,63	6,18	6,07	
	XII	2,38	5,56	-	-	-	10,61	4,95	5,11	5,94	5,23	
2012	I-XII	2,96	5,46	6,90	19,46	10,79	14,78	10,80	5,15	5,32	6,04	6,42
2013	I	2,38	6,19	-	-	-	14,50	5,06	4,99	5,91	5,29	
	II	2,40	6,83	-	-	-	13,95	5,19	4,85	5,79	5,67	
	III	2,42	7,53	-	-	-	12,58	5,11	4,70	5,75	6,08	
	IV	2,51	8,12				12,43	5,13	4,81	6,12	6,52	
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>		104	108	x	x	x	x	99	100	102	106	107
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>		84	153	x	x	x	x	108	89	99	124	116

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2012 II	13,94	3,80	4,50	16,62	7,40	6,24
III	14,22	3,80	4,49	16,46	7,36	6,29
IV	14,25	3,82	4,49	16,56	7,46	6,41
V	14,25	3,80	4,48	16,46	7,48	6,47
VI	14,37	3,81	4,51	16,46	7,48	6,49
VII	14,39	3,81	4,54	16,54	7,46	6,58
VIII	14,36	3,83	4,54	16,56	7,50	6,54
IX	14,42	3,85	4,55	16,54	7,44	6,52
X	14,14	3,85	4,53	16,86	7,40	6,54
XI	14,11	3,86	4,57	16,84	7,40	6,55
XII	14,33	3,82	4,51	16,80	7,38	6,46
2012 I-XII	14,22	3,82	4,52	16,60	7,42	6,44
2013 I	14,17	3,79	4,54	16,90	7,44	6,51
II	14,17	3,79	4,53	16,92	7,46	6,49
III	13,97	3,80	4,56	16,86	7,46	6,42
IV	14,06	3,79	4,58	16,88	7,42	6,44
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>	101	100	100	100	99	100
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	99	99	102	102	99	100

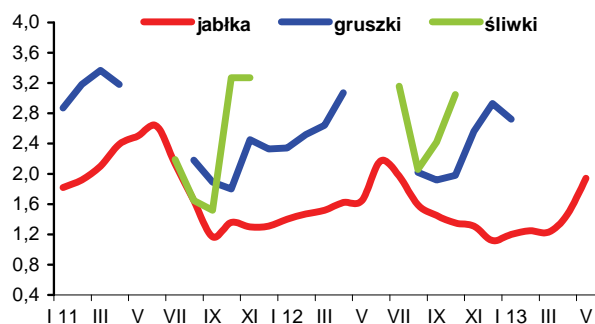
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

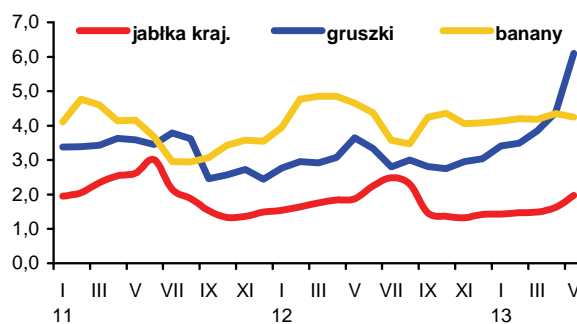
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2011 X	75	65	-	59	70	-
XI	79	66	-	61	74	-
XII	82	65	-	60	59	-
2012 I	85	68	-	65	62	-
II	85	65	-	60	58	-
III	88	68	-	66	59	-
IV	89	69	-	64	55	-
V	90	70	-	67	58	-
VI	88	72	78	69	59	-
VII	-	65	-	54	62	52
VIII	-	69	-	61	59	42
IX	78	65	-	48	61	68
X	79	69	-	51	65	-
XI	77	68	-	66	60	-
XII	79	72	-	64	55	-
2013 I	76	74	-	65	55	-
II	77	78	-	58	49	-
III	78	80	-	55	46	-
IV	81	85	-	58	48	-
V	85	87	-	59	46	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

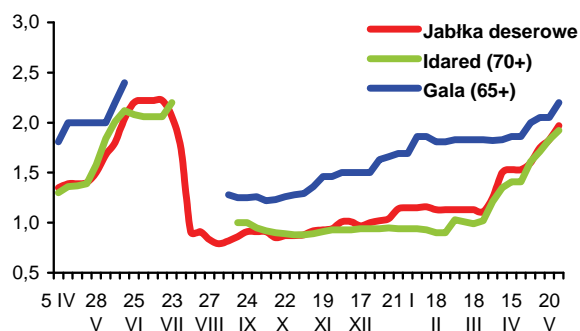
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2011 - 2013 r. (zł/kg)

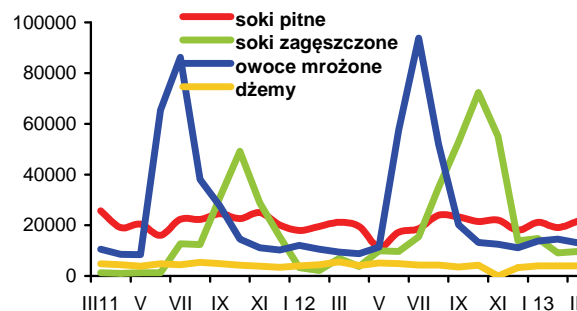
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2011 -2013 (zł/kg)

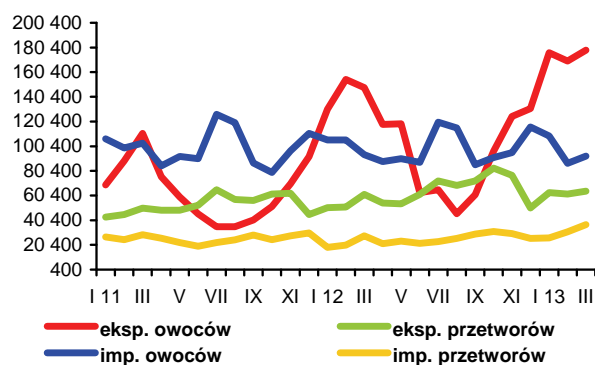
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od V 2012 r. do V 2013 r. (zł/kg)

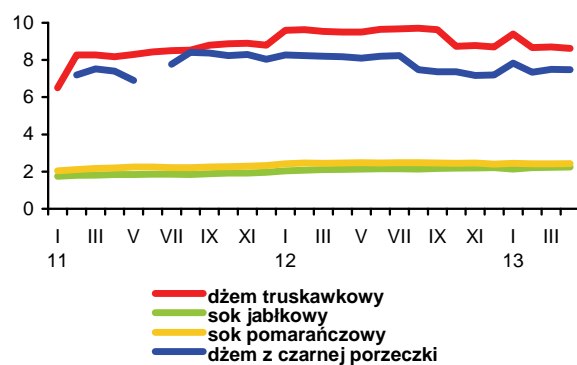
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2011 - 2013 r. (tony)

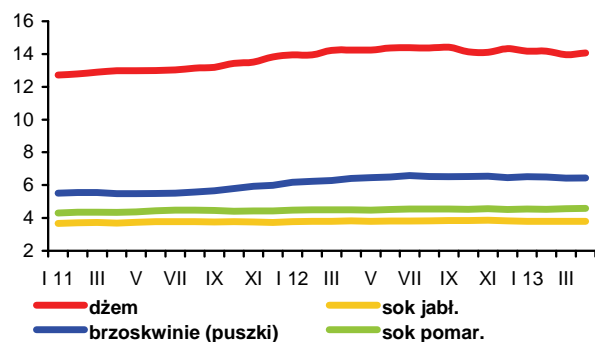
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2011 i 2013 r. (tony)

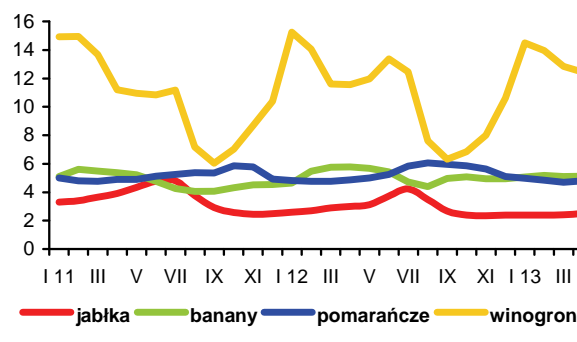
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2013 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2013 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2011 i 2013 r. (zł/kg)

Na światowych giełdach towarowych w kwietniu wyraźnie wzrosła dynamika wzrostów cen podstawowych produktów mlecznych. Według firmy CLAL najbardziej, bo o 14,15% w stosunku do marca, podrożało masło oraz odtłuszczone i pełne mleko w proszku (odpowiednio do 3910, 3160 i 3640 EUR/t). Ceny sera Cheddar i serwatki w proszku wzrosły po ok. 12%, do 3110 i 1090 EUR/t. Na początku maja światowe ceny przetworów mlecznych nieco spadły.

Wzrost cen miał miejsce także na krajowym rynku mleka. Za 1 hl skupowanego mleka w kwietniu rolnicy otrzymali średnio 126,34 zł, tj. o 0,8% więcej niż przed miesiącem, było to jednocześnie o 5,8% więcej niż w kwietniu 2012 r. Był to pierwszy od roku wzrost cen w relacji 12-miesięcy, na co wpłynęły mniejsze dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego w okresie styczeń-kwiecień br. w porównaniu z tym samym okresem ub. roku. Za mleko standardowe w analizowanym miesiącu płacono 125,21 zł/100 kg. Wzrosły również ceny krów mlecznych na targowiskach, zarówno w relacji 1-miesięcznej (o 5,3%), jak i rocznej (o 8,8%), do 3142 zł/szt. Jałówki potaniały odpowiednio o 1,4 i 4%, do 1880 zł/szt.

Rosnące ceny podstawowych produktów mlecznych na rynku światowym oraz wzrost cen skupu surowca mlecznego sprawiły, że w kwietniu wyższe niż przed miesiącem były ceny zbytu prawie wszystkich przetworów mlecznych. Najsilniej wzrosły ceny zbytu mleka w proszku (chudego o 6,4%, a pełnego o 4,4%) oraz masła (w blokach o 2,7%, z dodatkiem oleju o 1,7%, a konfekcjonowanego o 1,1%). Podrożały również sery dojrzewające (o 0,3-0,4%), sery twarogowe (o 0,1-0,7%) i śmietana (o 0,2%). Potaniał natomiast jogurt owocowy (o 1,1%), mleko skondensowane (o 0,4%) oraz serek smakowy (o 0,1%). Na poziomie marca pozostały ceny mleka spożywczego. Dużo większy był wzrost cen zbytu trwałych przetworów mlecznych w skali roku. Mleko w proszku podrożało od 14,5% (pełne) do ok. 33% (chude). Ceny masła w blokach wzrosły o 10,3%, masła z dodatkiem oleju o 13,1%, ale przy spadku cen masła konfekcjonowanego o 0,1%. Sery dojrzewające podrożały w tym czasie od 2,7% (Gouda) do 5,2% (Edam).

Ceny detaliczne mleka i przetworów mlecznych potaniały, tak jak w marcu, średnio o 0,1% w porównaniu z miesiącem poprzednim. Było to wypadkową wzrostu cen napojów mlecznych (o 0,9%), deserów mlecznych, mleka zagęszczonego, mleka w proszku (o 0,5-0,6%) i chudego mleka spożywczego (o 0,2%) oraz spadku cen jogurtów (o 0,7%), śmietany, serów dojrzewających i topionych (o 0,2-0,3%). Nie zmieniły się ceny mleka pitnego pełnego i serów twarogowych. Ceny masła spadły o 0,3%. W stosunku do kwietnia 2012 r. ceny detaliczne nabiału wzrosły średnio o 0,9%, w tym najsilniej mleka zagęszczonego i w proszku (o 8,9%), a najmniej deserów mlecznych i serów (o 0,2-0,5%). Potaniało tylko mleko spożywcze pełne i jogurty (o 0,5-0,6%). Ceny masła spadły w tym czasie o 2,8%.

Dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego wyniosły 793,1 mln l i były o 0,5% większe niż w marcu, ale o 4,4% mniejsze niż w kwietniu 2012 r. W ciągu pierwszych czterech miesięcy br. skupiono prawie 3046 mln l mleka, tj. o 2,1% mniej niż w tym samym okresie roku poprzedniego.

Wzrost skupu mleka w marcu o ponad 12% przełożył się na znaczący wzrost produkcji wszystkich przetworów mlecznych, przede wszystkim serwatki (o 34,5%, w tym

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

suszonej o 20%), serów topionych (o 21%), masła i serów twarogowych (po 19%) oraz jogurtów (o 15%). Produkcję napojów mlecznych innych niż jogurty, śmietany i mleka przetworzonego zwiększono o 10-13%, chudego mleka w proszku o 9%, a serów dojrzewających oraz mleka i śmietany zagęszczonej po 5%. Najmniejszy był wzrost produkcji pełnego mleka w proszku (o 0,4%). W okresie pierwszych trzech miesięcy br. większa niż w tym samym okresie 2012 r. była produkcja większości przetworów mlecznych, zwłaszcza serwatki oraz mleka i śmietany zagęszczonej (o 12-14%). Produkcja serów dojrzewających, które mają największy udział w wartości eksportu produktów mleczarskich, wzrosła w tym czasie o 4%, a chudego mleka w proszku oraz masła i tłuszczów mlecznych zmalała odpowiednio o 16 i 2%.

Według wstępnych danych eksport przetworów mlecznych w I kwartale br. zwiększył się do 532,7 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, tj. o ok. 1% w porównaniu z tym samym okresem 2012 r. Najbardziej zwiększono wywóz serów twarogowych (o 20%), a najmniej lodów (o 5%). Eksport masła, pełnego mleka w proszku, serów dojrzewających i topionych wzrósł o 14,16%, a serwatki w proszku o 10%. Znacznie zmalał natomiast eksport chudego proszku mlecznego (o 26%). Mniejsza była także sprzedaż zagraniczna kazeiny, jogurtów i napojów fermentowanych (o 11-13%) oraz mleka płynnego i śmietany (o 5%). Import w analizowanym okresie wzrósł o ok. 9% do 245,8 mln l w przeliczeniu na mleko surowe. Zadecydował o tym silny wzrost przywozu mleka płynnego i śmietany (o 63%), serwatki (o 57%) oraz serów dojrzewających i topionych (o 28%). Zwiększono również import jogurtów i napojów fermentowanych (o 4%). Przywóz chudego mleka w proszku i kazeiny spadł o 22-23%, a pozostałych przetworów mlecznych o 3-8%. W konsekwencji ilościowa nadwyżka eksportu nad importem zmniejszyła się o ponad 5% do 286,9 mln l w ekwiwalencie mleka surowego. Lepsze były wyniki handlu zagranicznego branży mleczarskiej w ujęciu wartościowym. Wpływ z eksportu wzrosły o ponad 7% do 371,6 mln EUR, w wyniku wyższych cen transakcyjnych większości przetworów mlecznych, zwłaszcza chudego mleka w proszku oraz mleka płynnego i śmietany (o 12-14%). Mimo że wydatki na import zwiększyły się o 14% do 145,7 mln EUR, dodatnie saldo wymiany wzrosło w porównaniu z I kwartałem 2012 r. o ponad 3% do 225,9 mln EUR.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2011 I-XII	9 042,8	121,20	.
2012 I-XII	9 584,4	119,78	.
2012 III	796,4	126,40	125,05
IV	829,8	119,40	120,27
V	879,5	116,54	117,49
VI	844,1	113,93	115,56
VII	842,6	113,05	114,52
VIII	835,6	112,85	115,33
IX	786,3	115,19	116,24
X	767,0	117,80	118,85
XI	708,9	121,64	122,94
XII	740,4	125,72	123,24
2013 I	759,6	123,48	122,98
II	703,8	123,70	123,61
III	789,4	125,32	124,81
IV	793,1	126,34	125,21
Wskaźnik zmian w %			
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>	100,5	100,8	100,3
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	95,6	105,8	104,1

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2011 I-XII	2 747,2	114,5	33,8	484,9	338,2	171,4	384,2	284,7
2012^a I-XII	2 632,7	115,4	33,3	447,2	350,2	173,3	376,5	304,3
2012 ^a II	207,6	6,8	2,4	35,7	24,8	13,9	31,2	23,6
III	232,7	7,3	2,5	43,7	28,5	14,1	37,2	24,2
IV	216,9	10,8	3,4	36,2	26,5	14,2	29,3	25,1
V	232,7	12,1	3,3	46,9	33,1	14,6	34,3	24,7
VI	222,9	14,1	2,6	36,7	34,6	15,0	29,5	25,4
VII	226,6	12,9	2,5	39,7	31,3	14,7	30,3	26,2
VIII	223,9	12,7	2,9	37,6	32,2	14,6	30,3	28,9
IX	213,8	9,2	2,7	35,2	28,6	14,4	29,2	26,0
X	219,4	7,9	2,1	35,6	29,0	14,0	32,5	26,9
XI	201,0	5,6	2,6	33,6	26,9	13,1	32,5	25,4
XII	222,0	7,1	3,8	27,7	30,1	15,2	29,0	23,7
2013 I	210,1	6,4	2,8	37,2	25,0	14,8	33,1	25,5
II	214,6	6,2	2,4	33,1	25,4	12,7	31,9	24,0
III	242,3	6,8	2,4	38,0	28,3	15,2	37,9	25,2
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>III 2013</u> <u>II 2013</u>	112,9	109,0	100,4	115,0	111,1	118,8	118,7	104,8
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	104,1	92,6	97,0	87,0	99,2	107,7	101,9	104,2

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2012 III	1,75	2,05	9,77	13,34	14,33	16,73	0,90	5,60	10,11	14,60
IV	1,75	2,04	9,20	12,44	13,73	16,03	0,90	5,60	10,13	14,33
V	1,75	2,04	8,91	12,34	12,78	15,11	0,92	5,57	10,15	14,01
VI	1,75	2,02	9,02	12,10	12,71	15,04	0,90	5,54	10,12	13,74
VII	1,75	2,02	9,12	12,16	12,72	15,05	0,90	5,53	10,12	13,57
VIII	1,76	2,00	9,51	12,26	12,77	15,08	0,88	5,56	10,10	13,47
IX	1,75	2,03	10,65	12,96	13,64	15,39	0,88	5,59	10,17	13,57
X	1,75	2,05	11,15	13,19	13,81	15,66	0,88	5,61	10,18	14,19
XI	1,75	2,07	11,35	13,39	14,92	16,01	0,89	5,62	10,19	14,51
XII	1,75	2,08	11,37	13,55	15,39	16,49	0,88	5,66	10,21	14,76
2013 I	1,76	2,07	11,41	13,62	15,00	16,14	0,85	5,63	10,19	14,76
II	1,76	2,07	11,51	13,71	14,71	15,83	0,83	5,58	10,07	14,70
III	1,76	2,06	11,48	13,64	14,75	15,85	0,86	5,56	10,08	14,68
IV	1,76	2,06	12,22	14,24	15,15	16,02	0,85	5,57	10,09	14,72
V ^a	1,80	1,89	12,60	13,44	15,35	15,59	.	5,09	9,33	14,04
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>	100,0	100,0	106,4	104,4	102,7	101,1	98,8	100,2	100,1	100,3
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	100,6	101,0	132,8	114,5	110,3	99,9	94,4	99,5	99,6	102,7

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 20-26 V 2013 r.
Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2012 III	2,62	2,80	14,35	3,28	4,54	0,71	1,21	1,66	13,73	19,90
IV	2,62	2,79	14,54	3,29	4,44	0,71	1,21	1,65	13,66	19,70
V	2,62	2,80	14,68	3,29	4,31	0,72	1,21	1,66	13,76	19,62
VI	2,61	2,79	14,63	3,29	4,18	0,71	1,21	1,63	13,73	19,39
VII	2,60	2,77	14,71	3,28	4,15	0,71	1,22	1,64	13,77	19,25
VIII	2,60	2,76	14,75	3,27	4,07	0,71	1,23	1,64	13,75	19,10
IX	2,60	2,75	14,83	3,27	4,08	0,70	1,23	1,65	13,67	19,13
X	2,61	2,76	14,79	3,26	4,21	0,70	1,22	1,66	13,75	19,42
XI	2,60	2,75	14,80	3,27	4,21	0,71	1,22	1,66	13,69	19,50
XII	2,61	2,73	14,94	3,28	4,29	0,70	1,22	1,67	13,55	19,87
2013 I	2,62	2,72	15,31	3,32	4,36	0,71	1,22	1,68	13,70	20,03
II	2,60	2,76	15,46	3,37	4,35	0,71	1,23	1,68	13,72	20,05
III	2,58	2,75	15,68	3,40	4,31	0,71	1,23	1,68	13,80	20,01
IV	2,58	2,76	15,66	3,42	4,31	0,71	1,22	1,68	13,87	20,06
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2013</u> <u>III 2013</u>	100,0	100,4	99,9	100,6	100,0	100,0	99,2	100,0	100,5	100,2
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	98,5	98,9	107,7	104,0	97,1	100,0	100,8	101,8	101,5	101,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2011 I-XII	108,3	151,8	34,1	257,0	122,6	55,4	50,9	14,4	80,1	38,5
2012 I-XII	111,6	177,1	31,2	288,3	109,8	48,6	50,8	12,1	134,9	33,5
2012 II	8,9	13,9	3,1	21,5	10,0	3,7	4,0	1,2	8,6	2,6
III	8,2	14,7	2,8	26,2	10,8	4,3	4,8	1,0	5,8	3,3
IV	8,3	13,5	3,0	22,0	9,3	5,2	4,3	0,8	6,4	2,8
V	10,6	15,0	4,6	26,1	10,5	4,2	4,2	0,8	6,0	3,1
VI	11,3	14,1	3,3	28,7	9,2	2,7	3,5	0,8	11,9	2,5
VII	11,8	15,6	2,9	27,4	8,7	3,6	4,0	0,8	10,3	3,6
VIII	13,2	16,5	2,4	24,4	9,0	3,3	4,6	0,9	12,3	3,0
IX	10,2	15,4	1,9	28,2	8,6	3,6	4,0	1,3	15,3	2,5
X	8,7	17,1	1,7	27,2	8,8	4,1	4,7	1,1	15,7	3,2
XI	7,9	14,9	2,0	21,3	7,9	4,1	4,2	1,4	13,9	2,4
XII	5,8	13,5	1,5	17,2	6,9	4,5	4,2	0,9	18,0	2,0
2013 I	8,3	15,8	2,5	21,2	9,5	5,0	5,2	1,0	14,8	2,8
II	6,2	14,9	3,8	22,5	8,8	4,0	4,6	0,9	12,9	2,6
III	6,7	16,9	2,9	19,0	9,4	3,9	5,4	1,1	13,2	3,3
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2013</u> II 2013	108,1	113,4	76,3	84,4	106,8	97,5	117,4	122,2	102,3	126,9
<u>III 2013</u> III 2012	81,7	115,0	103,6	72,5	87,0	90,7	112,5	110,0	227,6	100,0

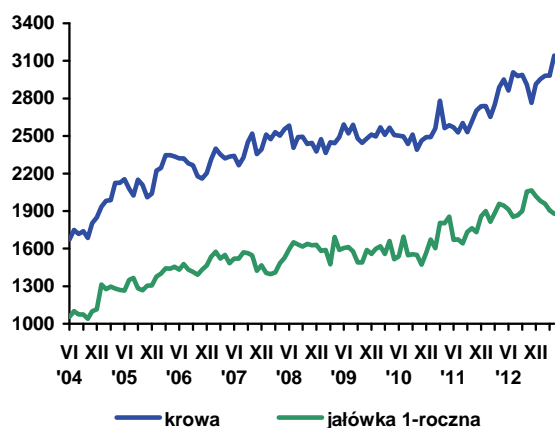
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

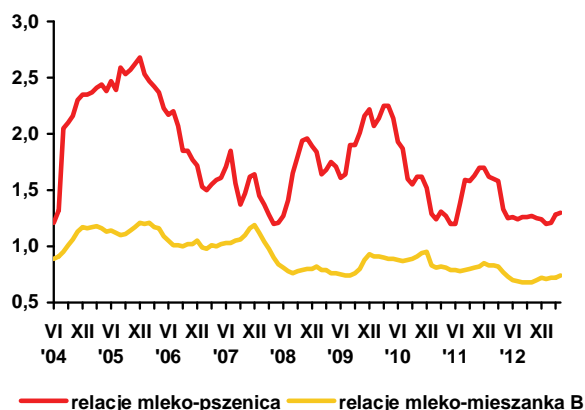
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2011 I-XII	2 324	3 199	3 940	739	1 011	1 764	3 351	4 320	756	1 144
2012 I-XII	2 110	3 109	2 954	646	1 055	2 016	3 317	3 864	515	1 204
2012 II	2 130	3 071	3 241	606	1 017	2 221	3 162	4 268	477	1 198
III	2 194	3 171	3 245	609	1 055	2 170	3 264	4 022	611	1 205
IV	2 209	3 131	2 740	581	1 084	1 749	3 183	3 896	558	1 203
V	2 147	3 124	2 537	552	1 054	1 984	3 447	3 879	582	1 235
VI	1 937	2 980	2 526	535	1 035	2 045	3 345	3 618	479	1 185
VII	1 894	2 966	2 558	563	1 055	2 024	3 294	4 119	490	1 060
VIII	1 929	3 050	2 776	589	1 074	2 378	3 210	3 725	421	1 120
IX	2 163	3 132	3 104	648	1 088	2 266	3 382	3 596	472	1 283
X	2 054	3 129	3 380	689	1 070	2 286	3 330	3 701	484	1 246
XI	2 325	3 257	3 463	802	1 077	2 205	3 505	3 766	585	1 256
XII	2 402	3 209	3 556	1 178	1 060	1 583	3 428	3 843	499	1 340
2013 I	2 373	3 215	3 412	664	1 063	1 904	3 410	4 016	583	1 313
II	2 456	3 153	3 294	683	1 128	2 268	3 292	3 795	541	1 322
III	2 346	3 139	3 297	673	1 104	2 323	3 349	3 748	562	1 200
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2013</u> II 2013	95,5	99,6	100,1	98,5	97,9	102,4	101,7	98,8	103,9	90,8
<u>III 2013</u> III 2012	106,9	99,0	101,6	110,5	104,6	107,1	102,6	93,2	92,0	99,6

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

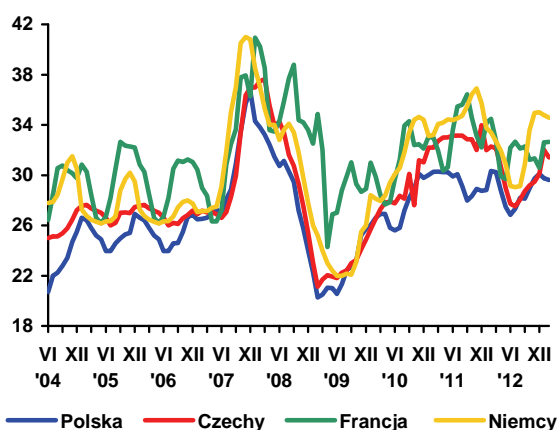
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

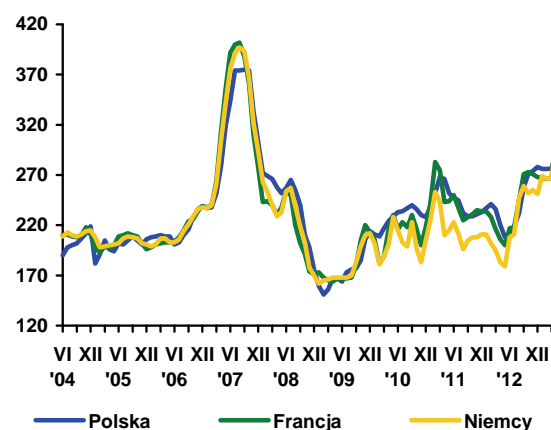
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

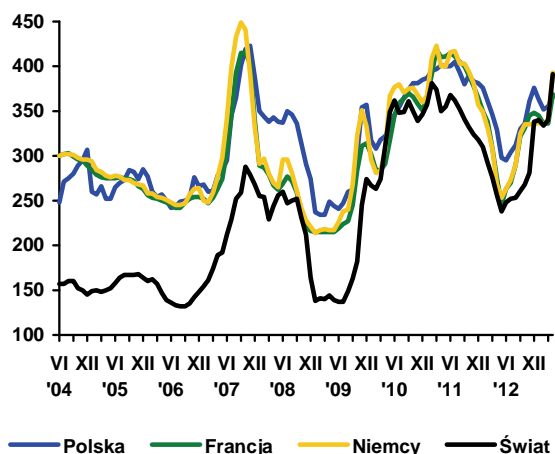
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

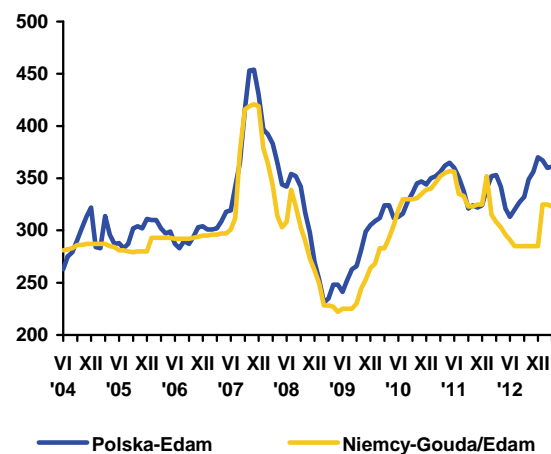
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

**Danuta
Rycombel**

W kwietniu br. cena skupu była wynosiła 6,38 zł/kg w. ż. i była zbliżona do poziomu z analogicznego okresu 2012 r. Ceny skupu maleją z miesiąca na miesiąc głównie pod wpływem ich powolnego spadku w UE, mocniejszego złotego względem EUR i większej krajowej podaży wołowiny (tab. 2). Spadek cen skupu była nie znajduje odzwierciedlenia w tendencjach rozwoju cen zbytu i cen detalicznych mięsa wołowego, na które największy wpływ ma eksport. Ceny zbytu nie wykazywały tendencji do wzrostu, ale były wyższe

niż przed rokiem. W miesiącach styczeń-kwiecień br. średnia cena zbytu rostbefu (26,11 zł/kg) była o ok. 5 % wyższa niż w analogicznych miesiącach 2012 r., a szpondera (do 17,55 zł/kg) i wołowiny z udźca (do 29,54 zł/kg) o ok. 3 %. W tym okresie średnia cena zbytu piersi kurczaka zmalała o ok. 3%, a schabu środkowego z kością o niespełna 1%.

Również ceny detaliczne wołowiny są wyższe niż przed rokiem co sprawia, że jej konsumpcja maleje. W miesiącach styczeń-kwiecień br. szponder zdrożał o ponad 5 % (do 19,18 zł/kg) w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r., a wołowina z udźca o 3,6% (do 33,72 zł/kg). W tych miesiącach średnia cena detaliczna schabu środkowego z kością (15,37 zł/kg) i łopatki wieprzowej (13,78 zł/kg) była zbliżona do poziomu z poprzedniego roku, średnia cena detaliczna piersi z kurczaka zmalała o ponad 2 % (do 15,37 zł/kg), a kurczęta patroszone zdrożały o ok. 1% do 7,48 zł/kg. W maju kontynuowane były spadki cen.

W trzecim tygodniu maja 2013 r. średnia cena zakupu była przez zakłady mięsne wynosiła 5,97 zł/kg wagi żywej i była o prawie o ok. 5% niższa w porównaniu do poprzedniego miesiąca. Spadek cen zakupu krów był głębszy i wynosił ok. 6% (do 4,98 zł/kg), podczas gdy ceny zakupu byków w wieku do 2 lat zmalały o 4,3% do 6,59 zł/kg. Ceny zakupu były zróżnicowane regionalnie. Zakłady mięsne płaciły najmniej za bydło w północnych regionach Polski, gdzie średnia cena zakupu była wynosiła 5,60 zł/kg w. ż. i była niższa średnio o 7% w porównaniu do notowań cen w centralnych i południowych regionach kraju.

Ceny zakupu byków maleją sukcesywnie od początku br. i zakłady mięsne obniżają ceny sprzedaży ćwierci wołowych (tab. 3). W trzecim tygodniu maja br. zmalały one o ponad 5% (do 12318 zł/tonę), a spadek cen był głębszy niż w poprzednim miesiącu, kiedy wynosił niespełna 2%. Na północy kraju, gdzie ceny zakupu była były najniższe, ceny sprzedaży ćwierci wołowych z byków były zbliżone do poziomu cen w Polsce centralnej i tylko o ponad 1% niższe w porównaniu do południowych regionów. Średnia cena sprzedaży ćwierci z krów była o ponad 6% niższa niż w poprzednim miesiącu. Najtaniej sprzedawały je zakłady mięsne na północy kraju (10580 zł/tonę), a najdrożej na południu (10838 zł/tonę).

W trzecim tygodniu maja br. cena cieląt na targowiskach wynosiła 11,66 zł/kg w. ż. i była minimalnie wyższa niż przed miesiącem. Na skutek mniejszego eksportu ceny skupu cieląt są niższe niż w roku poprzednim. W miesiącach styczeń-kwiecień 2013 r. średnia cena skupu cieląt wynosiła 9,81 zł/kg w. ż. i była niższa o ok. 11% w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r.

W UE, w 20 tygodniu 2013 r., średnia cena tusz wołowych z młodego bydła wynosiła 388,73 EUR/100 kg i była o ponad 2% niższa niż przed miesiącem, w tym w Polsce jej spadek wynosił ponad 6% (do 300,89 EUR/100 kg). Wzrosła konkurencyjność cenowa polskiej wołowiny, zwłaszcza, że w br. jej skup jest większy. Od stycznia do kwietnia 2013 r. wyniósł on 51,7 tys. ton i wzrósł o 7,4 tys. ton w porównaniu z poprzednim okresem 2012 r. Na głównych rynkach zbytu wołowiny, jedynie w Holandii ceny tusz z młodego bydła wzrosły o ok. 6 % (do 362,42 EUR/100 kg). Pogłębił się spadek cen w Niemczech, gdzie zmalały one o ok. 8 % (do 357,37 EUR/100kg), a o ok. 3 % we Włoszech. We Francji ceny były zbliżone do poziomu z poprzedniego miesiąca (393,22 EUR/100 kg). W pozostałych państwach UE-15 dominowały tendencje spadkowe w rozwoju cen rynkowych tusz. Jedynie w Irlandii i w Wlk. Brytanii miał miejsce wzrost cen o 2-3 %. W UE-12 największy spadek cen miał miejsce na Słowenii (o ok. 15 %), a ok. 3-6% wynosił w Czechach, Estonii, na Łotwie i w Rumunii. W pozostałych krajach UE-12 ceny nie zmieniały się lub nieznacznie wzrosły.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w tys. ton			Import wołowiny
			ogółem	żywiec w ekw. mięsa	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	XII	11,5	23,0	1,2	19,7	1,5
2012	III	13,1	30,3	1,5	27,2	2,1
	IV	10,8	23,3	1,4	20,5	1,9
	V	13,4	28,9	1,9	25,3	1,5
	VI	12,4	30,3	1,9	26,7	1,2
	VII	12,4	27,4	1,6	24,1	1,2
	VIII	12,3	23,8	2,4	19,9	1,2
	IX	12,4	23,8	1,6	20,9	1,9
	X	13,7	24,6	1,4	20,4	2,5
	XI	13,9	22,5	1,2	18,7	2,3
	XII	12,5	22,0	1,0	23,6	2,0
2013	I	13,0	22,1	0,9	18,7	2,5
	II	12,3	23,0	0,9	20,1	2,1
	III	12,9	21,6	1,2	18,0	2,1
	IV	13,5				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe
 Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością*	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	XII	6,35	9,95	23,51	23,96	3,70	3,77
2012	II	6,58	10,70	24,96	24,75*	3,79	3,76
	III	6,41	11,09	25,12	25,09*	3,92	3,91
	IV	6,32	11,65	25,28	25,38*	4,00	4,02
	V	6,31	10,90	25,33	25,47*	4,01	4,04
	VI	6,42	11,18	25,33	25,48*	3,94	3,96
	VII	6,45	9,72	25,49	25,49*	3,95	3,95
	VIII	6,61	9,31	25,64	25,52*	3,87	3,92
	IX	6,61	10,63	25,93	25,81*	3,92	3,90
	X	6,46	10,21	26,19	25,96*	4,05	4,01
	XI	6,55	11,05	26,23	26,03	4,00	3,97
	XII	6,58	10,80	26,27	26,18	3,99	3,97
	2013	I	6,56	10,02	26,22	26,30	3,99
II		6,62	9,45	26,14	26,24	3,94	3,96
III		6,37	9,91	26,09	26,19	4,09	4,11
IV		6,38	9,84	26,01	26,14	4,08	4,10
w % ceny	sprzed roku	100,9	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	100,1	-	-	-	-	-

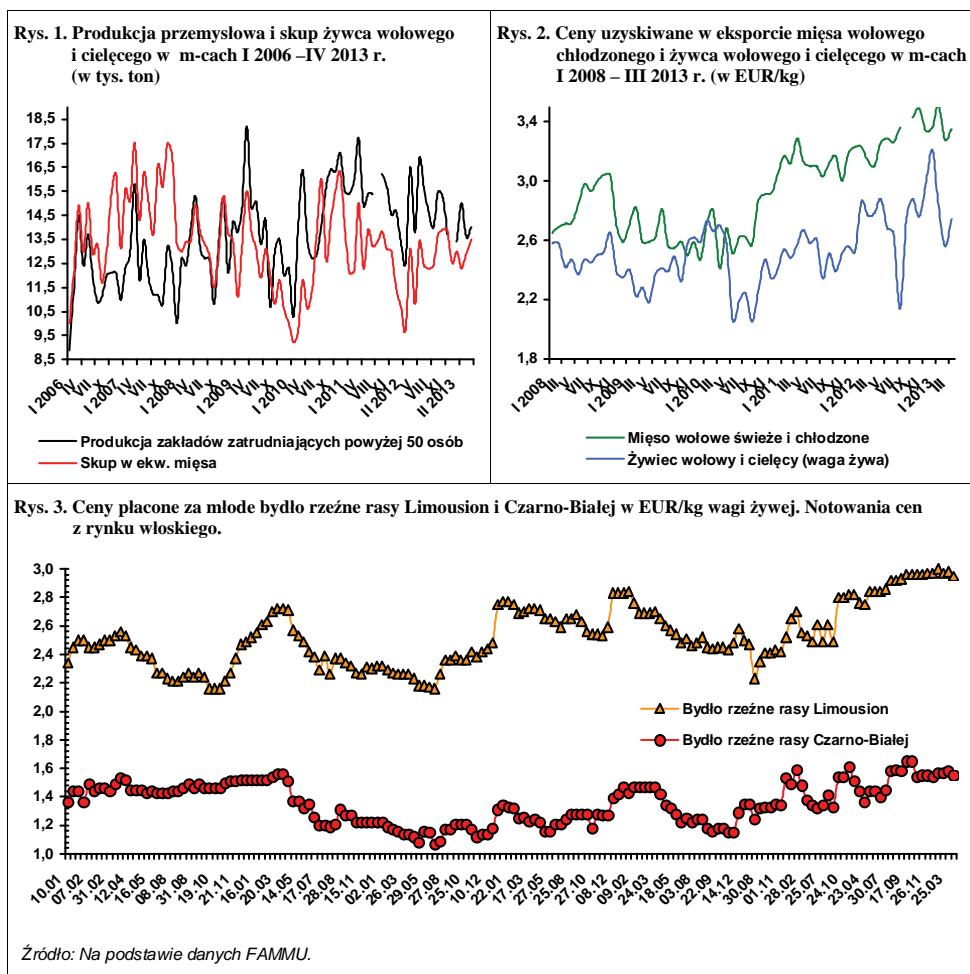
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	2012	2012	2012	2012	2013	2013	2013	2013	2013
	3 tydz.	3 tydz.	3 tydz.	3 tydz.	3 tydz.	3 tydz.	3 tydz.	3 tydz.	3 tydz.
	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	6,52	6,41	6,36	6,32	6,50	6,47	6,17	6,26	5,97
Byki	7,47	7,36	7,32	7,17	7,39	7,25	6,88	6,88	6,59
Krowy	5,36	5,21	5,11	5,15	5,19	5,31	5,15	5,30	4,98
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	11,57	11,71	11,88	12,28	12,03	11,73	11,66	11,59	11,66
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	13 957	13 837	13 515	13 495	13 747	13 486	13 227	13 031	12 318
Ćwierci z krów rzeźnych	11 456	11 138	11 820	11 201	11 247	11 349	10 968	11 298	10 689
Średnia cena rynkowa w EUR/100 kg tuszy schłodzonej:									
UE-27	393,82	393,8	394,8	395,8	398,82	396,9	396,34	397,78	388,79
Polska	350,44	341,6	330,4	331,2	334,14	328,9	308,43	321,09	300,89

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Marcowe badanie zmian pogłowia trzody chlewnej wykazało dalszy jego spadek, choć zdecydowanie mniejszy niż w poprzednich trzech badaniach przeprowadzonych w ciągu 2012 r., kiedy roczna stopa spadku wynosiła w marcu 12,4%, w lipcu 14,3% i w listopadzie 14,8%. W marcu 2013 r. pogłowiu trzody chlewnej było mniejsze niż rok wcześniej o 4,8%. Zaskakująca natomiast jest stopa spadku pogłowia macior prośnych o 11,2%. Można się po niej spodziewać zbliżonego spadku pogłowia prosiąt w lipcu, bowiem zgodnie z ogólną prawidłowością wskaźnik zmian pogłowia prosiąt jest zbliżony ze wskaźnikiem zmian pogłowia macior prośnych z poprzedniego badania.

Oslabienie redukcji pogłowia macior prośnych w listopadzie 2012 r. było wywołane nadzieją na poprawę warunków chowu. Ceny skupu trzody w okresie letnio-jesiennym były rekordowo wysokie i relacje cen trzody do cen zbóż nieco się poprawiły, choć nadal były bardzo niekorzystne. Nadzieje te były jednak krótkotrwałe. W okresie zimy ceny skupu trzody sezonowo obniżyły się, a ceny zbóż i pasz wzrosły. Opłacalność chowu powróciła do stanu drastycznie złego, co doprowadziło do dużego spadku pogłowia macior prośnych w marcu tego roku. Otwiera on drogę do dalszego wzrostu importu warchlaków, zwłaszcza że ich pogłowiu w marcu było o 5,4% mniejsze niż przed rokiem.

W najbliższych miesiącach nie można spodziewać się poprawy opłacalności chowu trzody. Ceny skupu w pierwszych czterech miesiącach były podobne do cen sprzed roku. W maju zarysowała się spadkowa tendencja cen. W miarę upływu czasu tendencja ta może się nasilać. Ocenia się jednak, że marcowa stopa redukcji pogłowia trzody ogółem w następnych dwóch badaniach nie będzie rosła, ponieważ ich odniesieniem będą wysokie stopy redukcji pogłowia w 2012 r.

W Unii Europejskiej ceny trzody od początku roku są wyższe od ubiegłorocznych. W I kwartale 2013 r. przeciętna cena trzody klasy E w UE-27 wyniosła 171 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 9% wyższa niż rok wcześniej. Zgodnie z przewidywaniem Komisji Europejskiej z kwietnia, w II kwartale tego roku ceny

Jan Małkowski

**Danuta
Zawadzka**

trzody mogą wzrosnąć o 7%, a w III kwartale o 1% w stosunku do analogicznych okresów 2012 r. W IV kwartale ceny zgodnie z przewidywaniami będą niższe niż w IV kwartale 2012 r. o 2%. W kwietniu przeciętna cena trzody była o 4,8% wyższa aniżeli rok temu, a w maju o ok. 2%. Zapowiada to, że w II kwartale przeciętna cena trzody w UE-27 może być niższa od prognozowanej i tylko o około 2% przekraczać poziom ubiegłoroczny. Podobna sytuacja może wystąpić w następnych dwóch kwartałach.

Zakładając, że przewidywane przez Komisję ceny w UE-27 na III i IV kwartał okażą się trafne, a ceny w Polsce byłyby o około 2% niższe niż średnie ceny w UE-27, to przy kursie złotego względem euro wynoszącym 4,20, przeciętna cena trzody w Polsce w III kwartale może wynieść około 5,80 zł/kg, a w IV kwartale około 5,70 zł/kg. Cena w III kwartale byłaby więc o 2% wyższa od ubiegłorocznej, a w IV kwartale taka sama jak w ubiegłym roku. Jeśli ceny w Unii Europejskiej będą niższe od przewidywanych przez Komisję, to w III kwartale przeciętna cena w Polsce może być taka sama jak w roku ubiegłym, a w IV kwartale niższa od ubiegłorocznej. Także wszelkie odchylenia wartości kursu od wymienionego będą powodowały odpowiedni ruch cen w górę lub w dół względem poziomów ubiegłorocznych.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2010 I-VI	984,0	113,2	196,7	115,0	284,7	97,7	-88,0
2010 I-XII	2001,0	113,2	460,3	136,7	601,9	97,9	-141,6
2011 I-VI	962,0	97,8	241,2	122,6	303,1	106,5	-61,9
2011 I-XII	1913,0	95,6	503,2	109,3	668,6	111,1	-165,3
2012 I	90,2	75,7	44,3	112,4	45,0	105,1	-0,7
II	87,3	74,1	51,1	109,2	47,3	110,3	3,8
III	96,2	72,8	54,7	110,1	62,0	131,6	-7,3
IV	86,4	70,1	49,8	113,7	43,1	92,1	6,7
V	93,5	81,9	50,9	111,1	47,2	100,6	3,7
VI	82,5	75,8	45,3	100,2	51,8	107,0	-6,5
VII	82,3	74,9	55,9	116,7	53,1	100,6	2,8
VIII	85,4	73,8	60,7	118,1	60,1	101,9	0,6
IX	81,1	72,9	56,0	108,1	48,5	87,9	7,5
X	97,4	82,6	63,7	116,2	52,7	99,2	11,0
XI	91,2	77,8	60,7	129,2	49,4	94,5	11,3
XII	91,2	80,0	52,7	115,1	46,5	87,7	6,2
2013 I	96,7	107,2	57,9	130,7	49,5	110,0	8,4
II	85,9	98,4	54,9	107,4	45,6	96,4	9,3
III	93,5	97,1	54,7	100,0	54,7	88,2	0,0
IV	91,9	106,3	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa. Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2011 VI	4,57	5,6	4,9	132,81	3,4	227,26	2,0	113
VII	4,77	5,9	5,1	134,42	3,6	227,02	2,1	123
VIII	4,76	6,1	5,4	134,64	3,5	226,95	2,1	126
IX	5,01	6,4	6,1	133,32	3,8	226,50	2,2	130
X	5,08	6,4	6,2	133,52	3,8	227,47	2,2	133
XI	5,20	6,6	6,4	133,18	3,9	228,62	2,3	138
XII	5,57	7,1	6,8	132,90	4,2	228,79	2,4	152
2012 I	5,19	6,6	6,2	133,01	3,9	229,74	2,3	158
II	5,34	6,5	6,3	133,70	4,0	231,61	2,3	160
III	5,20	6,3	5,9	134,32	3,9	232,85	2,2	171
IV	5,29	6,3	5,7	136,32	3,9	237,71	2,2	177
V	5,36	6,3	5,9	140,50	3,8	241,42	2,2	177
VI	5,62	6,7	6,1	143,74	3,9	246,02	2,3	171
VII	5,54	6,9	6,3	145,42	3,8	251,05	2,2	170
VIII	5,69	7,3	6,6	148,20	3,8	258,00	2,2	173
IX	5,91	7,4	6,8	151,30	3,9	266,85	2,2	180
X	5,93	7,4	6,8	152,05	3,9	272,05	2,2	184
XI	5,72	7,2	6,5	151,55	3,8	272,74	2,1	184
XII	5,36	6,8	6,0	152,50	3,5	273,79	2,0	178
2013 I	5,13	6,5	5,6	153,10	3,4	274,32	1,9	171
II	5,18	6,6	5,6	154,80	3,3	274,46	1,9	163
III	5,36	6,8	5,9	155,05	3,5	274,26	2,0	168
IV	5,30	6,7	5,6	156,45	3,4	274,91	1,9	172

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2011 I	4,86	11,99	17,56	10,74	13,92	21,64	14,09	116,1	123,2	131,2
II	5,18	11,93	17,58	10,62	13,57	21,48	14,01	113,7	122,2	131,9
III	5,55	12,09	17,85	10,67	13,73	21,79	14,07	113,6	122,1	131,9
IV	5,86	12,60	18,00	10,79	14,04	21,92	14,06	111,4	121,8	130,3
V	5,78	12,64	18,17	10,90	14,46	21,96	14,27	114,4	120,9	130,9
VI	5,99	12,71	18,25	10,95	14,35	22,07	14,33	112,9	120,9	130,9
VII	6,25	12,83	18,39	11,13	14,54	22,36	14,34	113,3	121,6	128,8
VIII	6,24	12,84	18,55	11,14	14,64	22,26	14,25	114,0	120,0	127,9
IX	6,57	13,06	18,65	11,30	14,73	22,39	14,49	112,8	120,1	128,2
X	6,66	13,18	18,84	11,43	14,91	22,59	14,61	113,1	119,9	127,8
XI	6,82	13,49	19,07	11,53	15,01	22,76	14,81	111,3	119,3	128,4
XII	7,31	14,01	19,42	11,79	15,34	22,95	15,16	109,5	118,2	128,6
2012 I	6,82	13,93	19,37	11,81	15,51	22,94	15,35	111,3	118,4	130,0
II	7,02	13,85	19,52	12,10	15,39	23,01	15,42	111,1	117,9	127,4
III	6,84	13,85	19,59	12,18	15,20	23,13	15,42	109,7	118,1	126,6
IV	6,96	13,84	19,64	12,26	15,27	23,15	15,33	110,3	117,9	125,0
V	7,05	13,86	19,61	12,29	15,21	23,35	15,38	109,7	119,1	125,1
VI	7,39	14,11	19,78	12,36	15,61	23,43	15,44	110,6	118,5	124,9
VII	7,26	14,10	19,77	12,42	15,60	23,55	15,67	110,6	119,1	126,2
VIII	7,45	14,20	19,92	12,51	15,60	23,41	15,67	109,9	117,5	125,3
IX	7,74	14,44	20,00	12,68	16,02	23,67	15,72	110,9	118,4	124,0
X	7,77	14,52	20,13	12,73	16,09	23,73	15,95	110,8	117,9	125,3
XI	7,49	14,41	20,16	12,79	16,03	23,92	16,09	111,2	118,7	125,8
XII	7,02	14,36	20,15	12,80	15,96	23,88	16,10	111,1	118,5	100,9
2013 I	6,72	13,98	20,00	12,74	15,84	23,92	16,07	113,3	119,6	126,1
II	6,79	13,66	19,91	12,71	15,27	23,78	16,04	111,8	119,4	126,2
III	7,03	13,76	19,94	12,74	15,16	23,77	16,11	110,2	119,2	126,5
IV	6,95	13,70	19,84	12,76	15,21	23,78	15,99	111,0	119,9	125,3

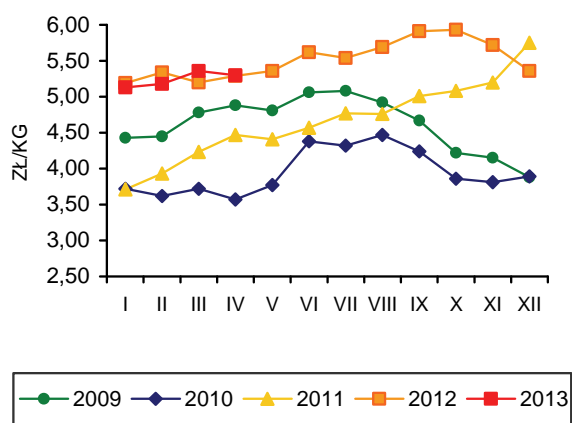
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

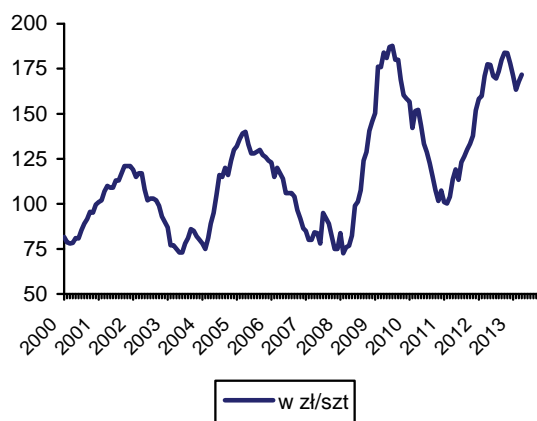
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2011 X	155,93	155,69	158,03	142,90	99,8	98,5	109,0
XI	159,80	156,67	164,83	148,55	98,0	95,0	105,5
XII	159,34	165,10	162,94	149,21	103,6	101,3	110,6
2012 I	151,41	155,14	154,45	139,84	102,5	100,4	110,9
II	157,99	166,28	162,29	141,36	105,2	102,5	117,6
III	161,60	165,19	164,85	143,25	102,2	100,2	115,3
IV	163,48	167,16	170,95	147,23	102,3	97,8	113,5
V	162,85	165,65	168,93	151,48	101,7	98,1	109,4
VI	167,88	174,21	168,91	157,44	103,8	103,1	110,7
VII	168,92	174,81	165,34	158,97	103,5	105,7	110,0
VIII	179,63	184,55	183,60	164,11	102,7	100,5	112,5
IX	190,11	191,61	194,99	172,29	100,8	98,3	111,2
X	189,09	193,27	193,21	175,62	102,2	100,0	110,1
XI	180,28	183,63	184,72	169,85	101,9	99,4	108,1
XII	172,95	173,95	173,89	167,27	100,6	100,0	104,0
2013 I	169,93	165,81	169,35	159,84	97,6	97,9	103,7
II	171,12	166,30	171,03	156,70	97,2	97,2	106,1
III	171,95	170,04	171,36	155,16	98,9	99,2	109,6
IV	170,86	171,89	171,43	154,39	100,6	100,3	111,3
V	165,60	165,00	163,70	151,30	99,6	100,8	109,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

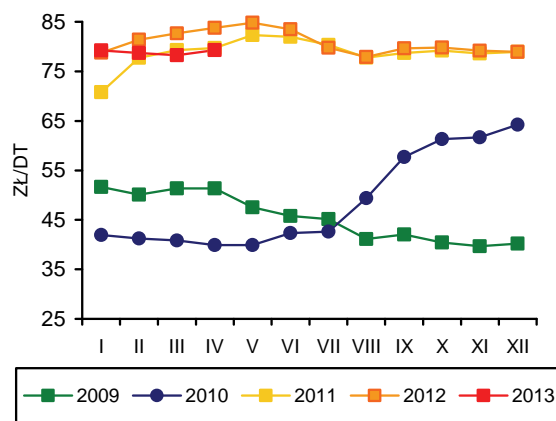
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

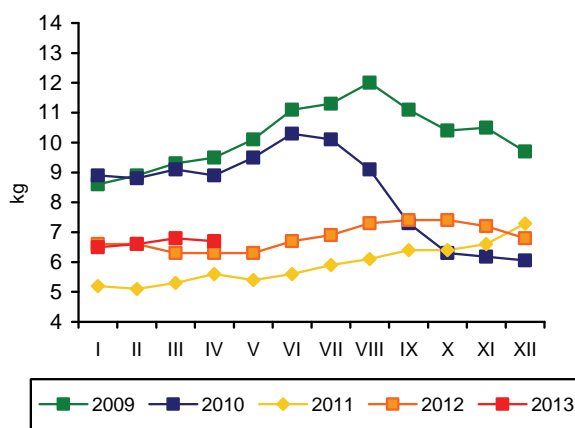
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

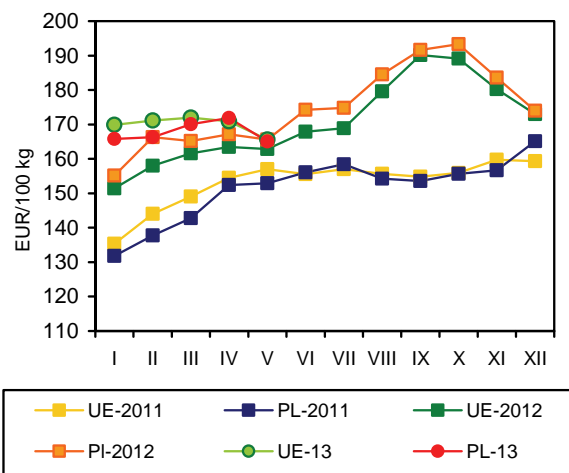
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

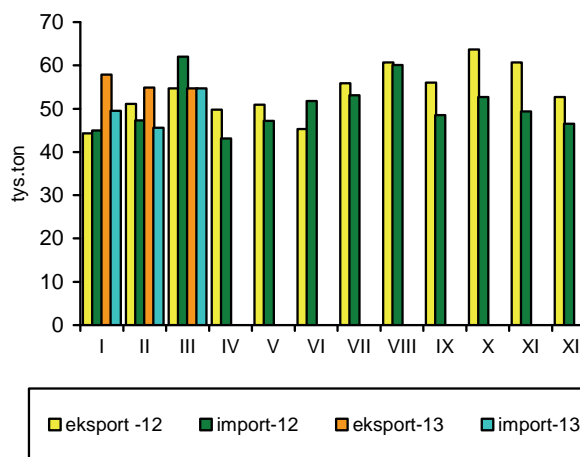
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

W kwietniu br. w zakładach przemysłu drobiarskiego zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono ok. 157 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 6% więcej niż przed miesiącem i o 25% więcej niż przed rokiem. Łącznie w pierwszych czterech miesiącach br. produkcja przemysłowa mięsa drobiowego w wadze produktu zwiększyła się o 12,6% w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r.

Nadal rosły obroty handlu zagranicznego drobiem. Eksport w marcu br. był większy niż w lutym o 9% i o ok. 4% większy niż przed rokiem. Sprzedaż zagraniczna stanowiła 29,5% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego, wobec 35% w poprzednim roku. Niewielki spadek udziału eksportu w rozdysponowaniu krajowej podaży mięsa drobiowego był następstwem m.in. wykrycia niewłaściwej jakości części produktów mięsnych eksportowanych z Polski. Skutkowało to okresowym zmniejszeniem zamówień zagranicznych, także w sektorze drobiarskim. Przyczynił się do tego również obowiązujący od początku roku zakaz uboju rytualnego. Import mięsa drobiowego zwiększył się w marcu br. o 11% w porównaniu z lutym i o 8,5% przewyższał poziom z marca 2012 r. Importowane było głównie tanie mięso przerobowe, uzupełniające drogi surowiec krajowy.

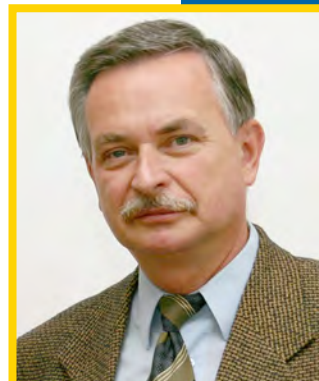
Ceny pełnoporcjowych mieszanek pasz dla kurcząt w kwietniu br. były o 11% wyższe niż przed rokiem, ale o 1,5% niższe niż w poprzednim miesiącu. Ceny przemysłowych mieszanek paszowych dla indyków obniżyły się o 0,5% w relacji do poprzedniego miesiąca, nadal jednak o 12,2% przewyższały poziom z poprzedniego roku. Ceny pasz były więc nadal wysokie. W okresie pierwszych czterech miesięcy br. mieszanki pasz dla kurcząt podrożały średnio o 16%, a dla indyków o 15% w relacji do analogicznego okresu 2012 r.

Drożejącym paszom towarzyszył wzrost cen skupu. W maju za kurczęta rzeźne płacono o 2,8% więcej niż w kwietniu, a za indyki tyle samo, jednak o 0,4% więcej niż w marcu. Opłacalność chowu drobiu nie zmieniła się więc zasadniczo w relacji do kwietnia.

W okresie od stycznia do maja br. ceny skupu kurcząt były o 4,5% wyższe niż przed rokiem, a indyków o 1,2% wyższe. Ceny zbytu tuszek kurcząt brojlerów wzrosły w tym czasie przeciętnie o 1,8%. Natomiast tuszki indycze sprzedawane były o 1,5% taniej niż w analogicznym okresie 2012 r. Ceny detaliczne kurcząt patroszonych były o 1,5% wyższe niż średnio w okresie pierwszych czterech miesięcy przed rokiem. W kwietniu br. za tuszkę kurczęcia trzeba było zapłacić w detalu nieznacznie, bo o 0,1% mniej niż w marcu.

W czwartym kwartale 2012 r. spożycie mięsa drobiowego na jedną osobę w gospodarstwach domowych wzrosło w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,3%, a spożycie wędlin drobiowych utrzymało się na takim samym poziomie. W skali całego 2012 r. średnie miesięczne spożycie mięsa drobiowego było o 0,7% wyższe, a wędlin drobiowych o 1,2% niższe niż w 2011 r.

W kwietniu 2013 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o ponad 36% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przeciętna cena unijna wzrosła w porównaniu do kwietnia 2012 r. o 3,8%, natomiast cena polska o 0,7%. Relacje cen towaru polskiego i unijnego poprawiły się. W kwietniu 2012 r. drób polski był tańszy niż unijny o 24,4%, a rok później przewaga cenowa wzrosła do 26,7%. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska ciągle należy do najtańszych. W kwietniu, w relacji rok do roku, ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Niemczech wzrosły o 3,1%, we Francji o 2,3%, a w Holandii o 10,5%. Wysoki wzrost cen zanotowały także Czechy (o 12,9%). Stwarza to korzystne perspektywy dla rozwoju sprzedaży polskiego drobiu na jednolitym rynku europejskim w następnych miesiącach.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
I	95,2	96,4	111,0	133,0	146,0
II	85,8	96,5	101,0	122,0	131,0
III	98,1	118,0	110,0	136,0	148,0
IV	99,0	101,0	116,0	126,0	157,0
V	97,0	139,0	116,0	137,0	
VI	101,5	112,0	118,0	137,0	
VII	107,0	116,0	112,0	132,0	
VIII	101,0	112,0	114,0	139,0	
IX	105,0	119,0	116,0	134,0	
X	113,0	125,0	128,0	156,0	
XI	105,0	123,0	127,0	142,0	
XII	107,0	122,0	127,0	133,0	
RAZEM	1217,0	1368,0	1396,0	1627,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2012	2013	2012	2013
I	2914	3816	40757	44555
II	3222	3835	41723	42419
III	3930	4264	44450	46275
IV	3272		39277	
V	3251		39383	
VI	2667		43328	
VII	2737		41370	
VIII	5232		40315	
IX	3531		40839	
X	4348		52846	
XI	4045		48443	
XII	2734		39532	
RAZEM	38998		517900	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	1312	1581	3,48	3,71	6,40	6,58	7,08	7,33
II	1339	1562	3,78	3,92	6,56	6,63	7,42	7,29
III	1339	1564	3,77	4,02	6,57	6,72	7,49	7,67
IV	1386	1540	3,79	3,88	6,61	6,54	7,52	7,66
V	1438		3,84	3,99	6,61	6,88	7,60	
VI	1469		4,01		6,91		8,01	
VII	1508		4,14		7,15		7,89	
VIII	1493		4,07		7,13		7,85	
IX	1574		4,00		6,89		7,81	
X	1554		3,87		6,58		7,60	
XI	1541		3,76		6,88		7,41	
XII	1560		3,65		6,43		7,20	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
I	1363	1387	1630	4,93	5,86	5,57	7,17	9,01	8,39
II	1402	1400	1621	5,18	5,71	5,72	7,16	8,90	8,77
III	1438	1414	1630	5,28	5,67	5,69	7,78	8,54	9,42
IV	1454	1446	1622	5,71	5,43	5,71	9,15	8,94	8,46
V	1466	1502		5,87	5,37	5,71	8,39	8,83	8,49
VI	1505	1546		6,20	5,45		8,49	8,84	
VII	1516	1583		6,09	5,51		8,68	8,68	
VIII	1478	1636		6,07	5,38		8,82	8,35	
IX	1438	1635		5,82	5,30		9,09	8,33	
X	1411	1628		5,94	5,51		8,96	8,38	
XI	1400	1592		6,01	5,67		9,15	8,64	
XII	1383	1624		6,03	5,66		9,29	9,05	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2012 I	121,90	253,30	168,80	144,10	225,00	182,00	181,30	182,90
II	140,50	251,30	172,20	152,70	225,00	185,40	177,30	184,10
III	139,30	251,00	175,10	152,80	225,00	194,50	182,10	185,60
IV	139,80	251,00	172,50	155,50	225,00	199,10	183,60	185,00
V	141,10	253,00	172,20	160,00	225,00	201,00	185,20	189,00
VI	147,30	251,70	169,90	158,10	225,00	199,30	183,40	191,60
VII	148,60	249,10	181,60	160,20	225,00	198,50	183,40	192,70
VIII	148,30	247,50	191,90	165,30	225,00	199,70	194,00	195,50
IX	144,30	248,70	201,60	167,30	228,50	207,40	192,50	196,90
X	136,90	251,50	202,20	172,80	230,00	207,20	189,00	196,10
XI	130,90	254,10	199,10	175,90	230,00	195,10	189,40	195,00
XII	132,00	255,90	200,20	172,30	230,00	185,50	188,70	194,00
2013 I	134,70	256,00	197,30	166,20	230,00	197,50	198,10	194,70
II	139,50	256,00	197,50	166,80	230,00	200,00	190,00	192,10
III	148,00	256,70	196,40	164,40	230,00	200,00	179,60	192,00
IV	140,80	258,80	194,70	165,10	230,00	220,00	178,50	192,00

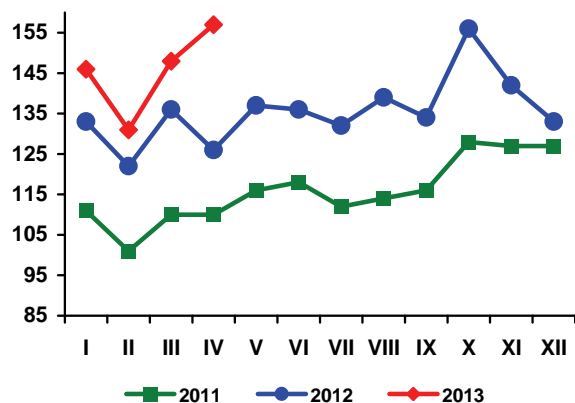
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

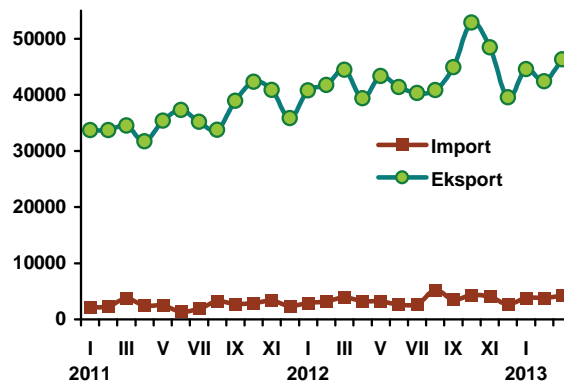
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I	1,50	1,45	1,50	0,21	0,21	0,21
II	1,50	1,50	1,48	0,21	0,20	0,20
III	1,49	1,51	1,50	0,23	0,21	0,20
IV	1,63	1,58	1,60	0,22	0,20	0,20

Źródło: Dane GUS.

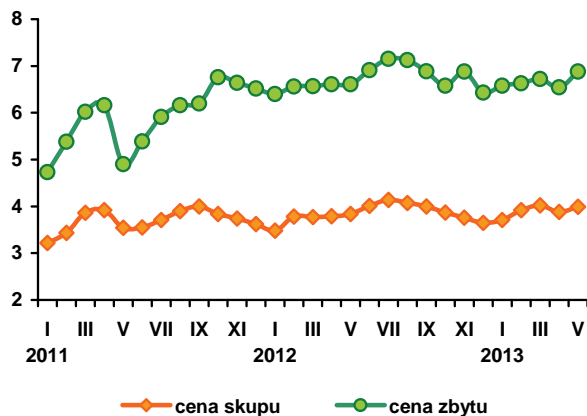
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

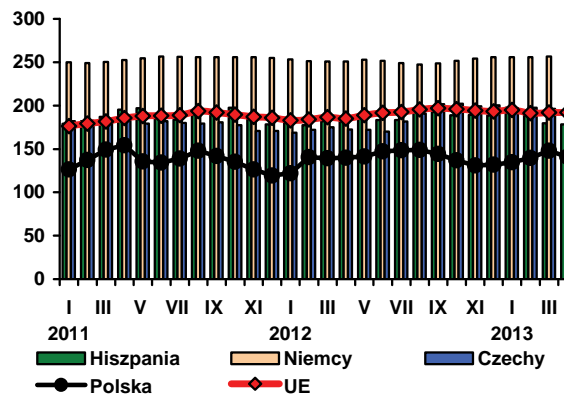
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Na rynku jaj konsumpcyjnych utrzymuje się spadkowa tendencja cen po ich silnym wzroście w poprzednim roku. W maju br. roku średnia cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 32,58 zł za 100 sztuk i była o 1,5% niższa niż w kwietniu i o 28,5% niższa niż przed rokiem. W maju, w relacji do kwietnia, potaniały jaja wszystkich klas wagowych z wyjątkiem jaj dużych klasy L. Skala spadku cen wahała się od 4,7% w przypadku jaj małych, klasy S, do 0,9% w przypadku jaj bardzo dużych, klasy XL. Jednak bieżący poziom cen jest nadal o prawie 30% wyższy niż w maju 2011 r. W okresie pierwszych pięciu miesięcy br. średni poziom cen jaj wszystkich klas wagowych obniżył się o 17,6% w porównaniu z analogicznym okresem przed rokiem, ale nadal o 37% przewyższał ceny z 2011 r.

W skupie jaj przeznaczonych do przemysłowego przerobu w pierwszych miesiącach br. utrzymywała się ujemna dynamika cen. W maju za jaja przerobowe płacono aż o 5,5% mniej niż w kwietniu i o ponad 31% mniej niż w roku poprzednim. Jednak również w tym przypadku ceny znacząco, bo o 37% przewyższają poziom z maja 2011 r.

Opłacalność produkcji jaj w pierwszych czterech miesiącach br. obniżyła się, jednak nadal była wysoka. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kur niosek podrożały w tym okresie średnio o 19% w porównaniu z poprzednim rokiem, a przeciętna cena uzyskiwana przez producentów za jaja spożywcze obniżyła się o 16%. Jednak w relacji do analogicznego okresu w 2011 r. ceny pasz były wyższe o 16%, a jaj o 40%. Marża producenta na działalności operacyjnej pozostała więc stosunkowo wysoka. Czym innym jest duże obciążenie niektórych producentów jaj kosztami inwestycji związanych z wymianą klatek. Jednak zwrot nakładów inwestycyjnych następuje zwykle w długim okresie, a ich koszt obciąża wiele cykli produkcyjnych, dlatego okres przewidziany na wdrożenie dyrektywy unijnej, której skutkiem była wymiana klatek, wynosił aż 12 lat.

Wysokie ceny sprzedaży jaj znajdowały odzwierciedlenie w wysokim poziomie cen detalicznych. Przyczyniło się to do spadku konsumpcji jaj. W 2012 r. przeciętne miesięczne spożycie jaj na osobę w gospodarstwach domowych zmniejszyło się o 1,1%. W pierwszych

miesiącach br. ceny detaliczne jaj utrzymywały się na poziomie średnio 0,60 zł za sztukę, mimo spadku cen w zakładach pakujących. Dopiero w marcu ceny w detalu obniżyły się o 1,7% w relacji do lutego i były o 8% niższe niż przed rokiem. W kwietniu jaja w detalu potaniały o kolejne 1,7% i były o 18% niższe w porównaniu z najwyższym poziomem notowanym w kwietniu 2012 r. Mimo tego spadku, nadal o 29% przewyższały poziom z kwietnia 2011 r. Wydaje się, że ostatecznie spadki cen nie powstrzymają spadkowej tendencji konsumpcji.

W kwietniu br. ceny sprzedaży jaj konsumpcyjnych w Unii Europejskiej obniżyły się średnio o 30% w relacji do najwyższych notowań w marcu 2012 r. W Polsce, ceny wyrażone w euro spadły o 43%. W relacji rok do roku ceny jaj na rynku unijnym w kwietniu były niższe średnio o 22,5%, a w Polsce o 34%. Proporcje cen polskich i przeciętnych cen w Unii Europejskiej poprawiły się. W kwietniu br.

100 kg polskich jaj kosztowało w przeliczeniu na euro o 9,24 euro mniej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, podczas gdy dwanaście miesięcy wcześniej, o 17,31 euro więcej.

Według nieostatecznych danych, w marcu br. eksport jaj świeżych był o 22% większy niż w przed rokiem, a przetworów z jaj o 45% mniejszy. Natomiast import jaj spożywczych był o 6% mniejszy. Import jaj przetworzonych wzrósł o 1,1%. W pierwszym kwartale 2013 r. eksport jaj świeżych wzrósł w porównaniu z poprzednim rokiem o 4,2%, a import o 19,2%. Odwrotna tendencja występowała w handlu zagranicznym przetworami z jaj. Eksport był o 3,5%, a import o 5,5% mniejszy niż w analogicznym okresie 2012 r.

W pierwszych miesiącach br., większy import jaj świeżych uzupełniał podaż krajową, co przyczyniło się do spadku cen.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	1571	2214	18270	18094	618	548	1261	2028
II	1264	1463	15220	14462	687	646	1465	1598
III	1184	1113	13103	16000	614	621	2380	1304
IV	896		16919		342		1516	
V	1143		18275		501		1941	
VI	1185		16105		505		1996	
VII	1223		15949		307		1908	
VIII	1162		13619		570		1861	
IX	1036		13923		460		1654	
X	1070		18915		552		2000	
XI	1408		15020		453		2051	
XII	1239		13751		316		1362	
RAZEM	14381		189069		5927		21395	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	44,00	55,00	35,60	41,40	34,20	37,90	26,10	30,00
II	47,80	53,70	40,20	39,10	36,60	37,60	30,60	29,20
III	70,00	49,40	60,70	37,00	56,40	32,60	49,30	25,60
IV	63,70	45,20	51,40	34,20	49,80	29,60	43,60	23,30
V	50,60	44,80	39,50	34,60	38,40	28,70	31,30	22,20
VI	50,40		37,40		35,30		27,10	
VII	50,20		38,00		35,40		27,00	
VIII	51,10		37,70		34,90		26,10	
IX	52,60		39,30		38,30		29,60	
X	52,20		41,30		39,80		32,70	
XI	55,20		42,80		40,10		29,80	
XII	54,40		42,80		40,20		29,80	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

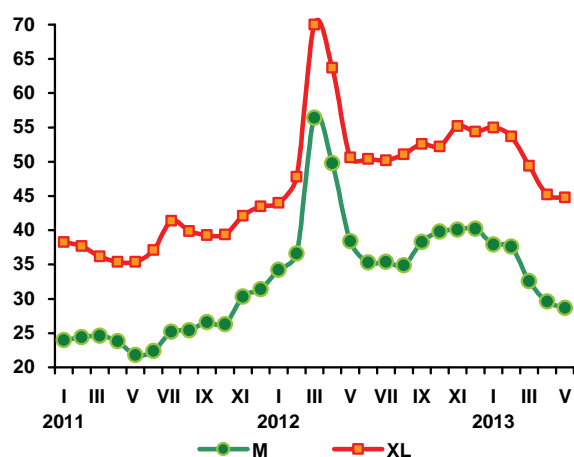
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

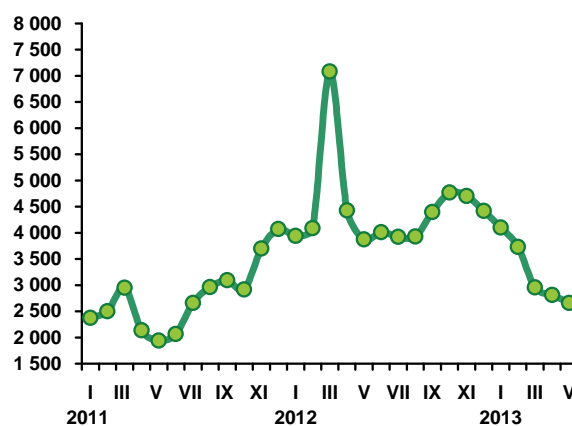
Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	125,03	140,46
II	154,00	134,81	163,63	157,69	136,28	153,60
III	221,41	213,58	227,54	209,31	194,26	195,43
IV	194,43	181,50	168,66	187,38	150,77	177,12
V	150,80	138,97	150,67	158,76	134,42	158,98
VI	142,29	124,31	138,20	139,97	124,73	151,66
VII	147,41	123,25	131,07	132,55	122,90	148,26
VIII	147,24	124,38	130,99	134,00	117,98	149,63
IX	154,31	130,54	139,31	138,46	131,30	149,63
X	162,35	137,53	153,65	148,98	145,00	161,69
XI	164,02	137,55	157,71	153,82	145,67	163,90
XII	167,89	137,91	168,22	156,65	146,08	166,67
2013 I	157,59	133,13	152,21	131,06	120,71	152,91
II	152,26	131,18	159,16	114,30	114,67	147,03
III	145,90	123,40	149,87	100,31	98,71	147,05
IV	128,06	107,70	113,92	92,49	82,43	137,30

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Od początku 2013 r. ceny jagniąt spadają. Ich przeciętna cena w UE-27 wyniosła w I kwartale 558 EUR/100 kg i była o 5% niższa niż w I kwartale 2012 r. Największy spadek cen jagniąt (o 10%) wystąpił w Hiszpanii i na Węgrzech oraz w Portugalii (o 7%). W krajach takich, jak Belgia, Włochy, Słowacja i Słowenia miał miejsce kilkuprocentowy wzrost cen. We Włoszech, a więc u największego odbiorcy polskich jagniąt przeciętna cena w I kwartale wyniosła 624 EUR/100 kg i była o 3% wyższa niż przed rokiem.

W ciągu następnych dwóch miesięcy sytuacja nie uległa zmianie. W okresie IV-V przeciętna cena jagniąt w UE-27 wyniosła 554 EUR/100 kg i była o 6% niższa niż w analogicznym okresie 2012 r. Jednakże we Włoszech wzrostowa dotychczas tendencja cen jagniąt przekształciła się w spadkową. W okresie IV-V przeciętna cena jagniąt w tym kraju wyniosła 584 EUR/100 kg i była o 4% niższa niż rok wcześniej. Być może jest to zjawisko przejściowe, bo Komisja Europejska przewiduje, że we Włoszech w 2013 r. uboje zmniejszą się o około 8%, ale możliwy jest też spadek popytu związany z kryzysem.

Spadek cen owiec ciężkich w I kwartale 2013 r. był większy niż cen jagniąt, ale sytuacja zaczyna się powoli zmieniać. W I kwartale przeciętna cena owiec ciężkich wyniosła w UE-27 452 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 13% niższa niż w I kwartale 2012 r. W Wielkiej Brytanii, której produkcja baraniny stanowi około 30% produkcji unijnej, spadek cen był głębszy od przeciętnego i wyniósł 17%. W I kwartale 2013 r. przeciętna cena owiec spadła tam do 438 EUR/100 kg. Równie duży spadek cen miał miejsce w Hiszpanii i w Irlandii (odpowiednio 17% i 16%). W niektórych krajach, jak na przykład w Rumunii czy w Belgii ceny owiec wzrosły o około 2%. Stopa spadku cen polskich owiec była

taka sama jak przeciętne w UE, a cena owiec ciężkich wyniosła w I kwartale 362 EUR/100 kg.

W okresie IV-V przeciętna cena owiec ciężkich wyniosła w UE-27 530 EUR/100 kg wagi poubojowej i była taka sama jak w rok wcześniej, ale w Wielkiej Brytanii wzrosła w tym czasie o 3% do 559 EUR/100 kg. Niestety w Polsce utrzymuje się głęboki spadek cen. W okresie IV-V przeciętna cena owiec ciężkich wyniosła 368 EUR/100 kg i była o 11% niższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Przekłada się to na ceny wyrażone w złotych, przy czym sytuację pogarsza niewielka aprecjacja złotego względem euro. W kwietniu przeciętna cena skupu owiec wyniosła 7,06 zł/kg i była o 15% niższa niż w kwietniu 2012 r. Podobną stopę spadku wykazują notowania Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej. W kwietniu przeciętna cena zakupu jagniąt poniżej 12 miesięcy wyniosła 7,85 zł/kg i była o 14% niższa niż przed rokiem.

W kwietniu br. Komisja Europejska przewidywała, że przeciętna roczna cena jagniąt w 2013 r. wyniesie w UE-27 604 EUR/100 kg wagi poubojowej, a owiec ciężkich 521 EUR/100 kg. Ceny te będą wyższe niż w 2012 r. odpowiednio o 0,8% i 3,6%. Gdyby ta prognoza miała okazać się trafna to w III i w IV kwartale musiałyby dojść do wzrostu cen. Miałyby to wpływ na polskie ceny, które przy kursie około 4,20 byłyby o kilka procent wyższe niż w analogicznych okresach ubiegłego roku.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013 ^{a)}	Zmiana w % 2013/2012
I półrocze	1054	770	720	93
II półrocze	595	690	650	94
Rok	1649	1460	1370	94

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2012	76,3	69,3	308,6	120,3	121,0	162,5	147,0	68,9	92,0	145,1	90,8	44,7	1508
2013	99,7	67,4	254,0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1000*
miesiąc roku poprzedniego = 100	130,7	97,3	82,3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	66,3
Import 2012	103,0	76,1	131,8	65,8	68,8	46,6	37,5	31,3	63,0	114,7	81,0	34,0	854
2013	84,5	14,7	62,1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	800*
miesiąc roku poprzedniego = 100	82,0	19,3	47,1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	93,6

Uwaga: Dane za 2012 rok są danymi wstępnymi. *Prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2011/2012	7,24	7,45	7,05	7,16	6,92	6,80	6,02	9,61	7,42	6,55	8,49	8,34
2012/2013	6,52	7,89	6,34	7,43	6,18	6,97	5,83	8,97	6,00	5,52	7,58	7,06
miesiąc roku poprzedniego = 100	90,1	105,9	89,9	103,8	89,3	102,5	96,8	93,3	80,9	84,3	89,3	84,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
III 2012	9,1	19,4	2,20	4,68
IV	9,1	19,4	2,18	4,64
V	8,6	18,3	2,01	4,27
VI	8,5	18,1	1,97	4,20
VII	8,1	17,2	1,93	4,11
VIII	8,3	17,7	2,01	4,27
IX	8,0	17,1	1,95	4,14
X	8,0	17,0	1,94	4,13
XI	7,7	16,4	1,87	3,97
XII	9,5	20,2	2,33	4,96
I 2013	8,4	17,8	2,02	4,31
II	7,7	16,3	1,84	3,91
III	8,0	16,9	1,70	4,08
IV	7,9	16,7	1,90	4,03

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2011/12	43,25	43,25	43,68	43,55	46,19	45,62	45,32	45,16	43,39	44,43	43,85	43,97
2012/13	44,88	46,74	48,29	49,37	50,78	51,25	51,25	51,66	51,66	50,05	52,61	52,55
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,8	108,1	110,6	113,4	109,9	112,3	113,1	114,4	119,1	112,6	120,0	119,5

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-27												
2011/2012	582,1	597,8	617,9	646,1	669,6	683,4	691,3	602,5	582,8	584,6	593,1	581,5
2012/2013	554,6	570,6	598,4	627,8	631,2	631,0	635,5	592,4	541,8	539,0	546,2	560,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,3	95,4	96,8	97,2	94,3	92,3	91,9	98,3	93,0	92,2	92,1	96,4
Włochy												
2010/2011	509,8	511,9	513,4	515,4	515,9	576,8	594,7	601,8	604,5	605,0	607,3	607,0
2011/2012	603,8	603,6	578,1	604,3	605,3	606,0	609,2	612,1	611,5	648,9	590,5	577,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	118,4	117,9	112,6	117,2	117,3	105,1	102,4	101,7	101,2	107,3	97,2	95,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-27												
2011/2012	491,0	466,7	433,7	446,2	452,8	473,0	501,9	517,7	512,7	519,2	541,5	518,4
2012/2013	501,2	498,3	505,5	499,4	476,6	470,2	462,8	431,5	433,5	490,1	518,2	542,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,1	106,8	116,6	111,9	105,3	99,4	92,2	83,3	84,6	94,4	95,7	104,7
Wielka Brytania												
2010/2011	472,0	471,5	456,7	436,0	439,2	471,7	527,0	529,3	524,9	530,9	562,5	527,0
2011/2012	516,3	518,6	526,7	506,3	453,5	445,0	434,6	396,8	415,7	502,7	538,2	579,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	109,4	110,0	115,3	116,1	103,3	94,3	82,5	75,0	79,2	94,7	95,6	109,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2011/2012 NZD/szt. 15 kg	92,82	91,88	94,39	92,00	96,50	100,9	88,36	73,44	69,50	64,50	64,08	51,38
2012/2013 NZD/szt. 15 kg	64,18	62,18	62,14	62,65	66,85	68,29	59,53	56,70	53,50	50,90	51,52	45,68
miesiąc roku poprzedniego = 100	69,1	67,7	65,8	68,1	69,3	67,7	67,4	77,2	77,0	78,9	80,4	88,91

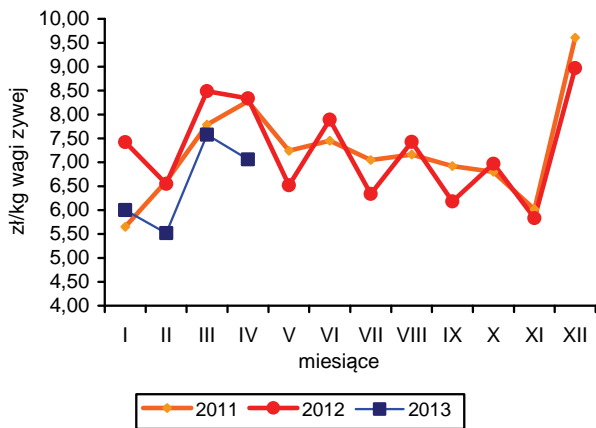
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

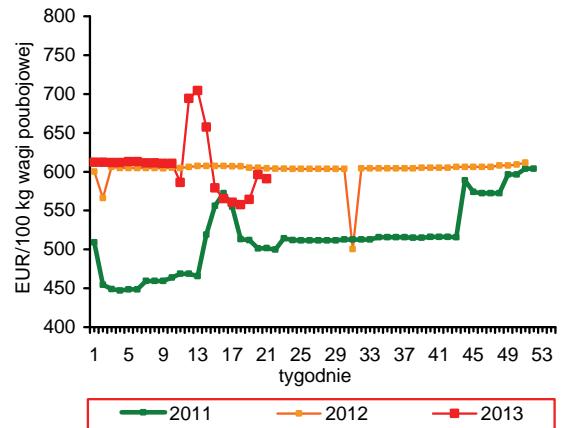
Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2011/2012 AUD/100 kg cwe	514	499	489	519	519	519	512	461	475	478	441	427
2012/2013 AUD/100 kg cwe	409	426	416	403	382	324	331	346	380	433	408	443
miesiąc roku poprzedniego = 100	79,6	85,4	85,1	77,6	73,6	62,4	64,6	73,8	80,0	90,6	92,5	103,7

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

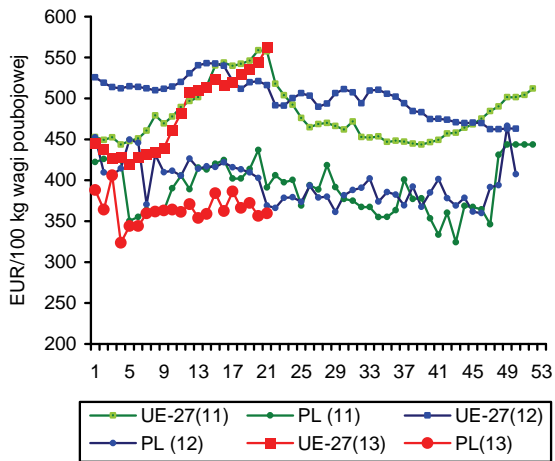
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

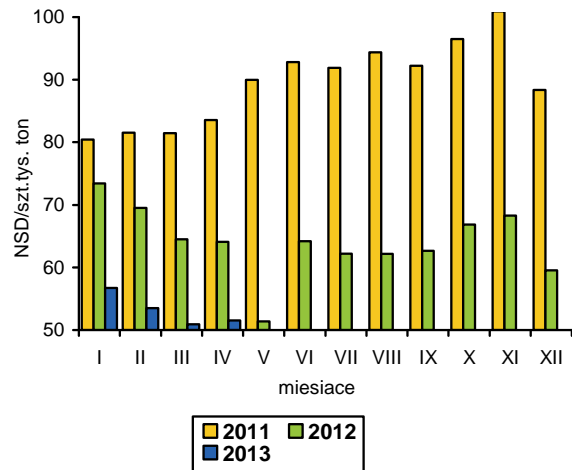
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

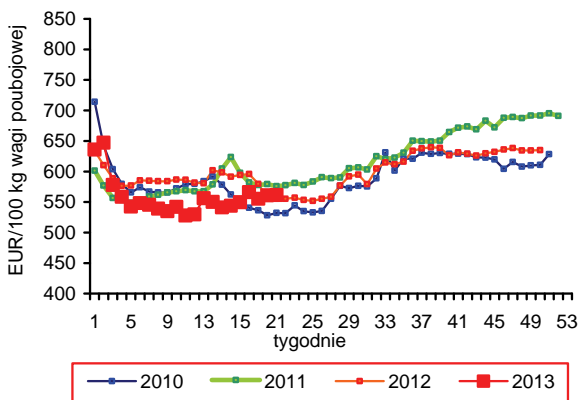
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

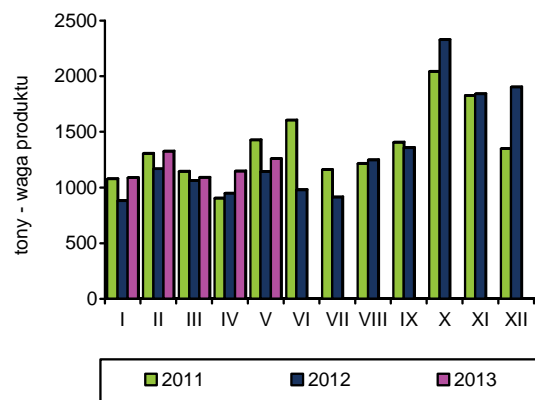
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W okresie styczeń-kwiecień 2013 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 60,9 tys. ton i były o 26,3% wyższe niż w roku ubiegłym. Utrzymuje się wysoka dynamika wyładunków szprotów (wzrost o 51% do 47,1 tys. ton), które dominują w strukturze krajowych połowów. Wykorzystanie kwoty połowowej tego gatunku wyniosło na koniec kwietnia 64%, wobec 47% w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wstępne dane połowowe za maj wskazują na prawie całkowite wykorzystanie kwoty, w konsekwencji czego z dniem 26 maja br.¹ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wprowadził zakaz połowów szprotów do końca roku. Lepsze wyniki niż przed rokiem odnotowano także w połowach ryb płaskich (storni, wzrost o 13,1%). W przypadku pozostałych ważniejszych gospodarczo gatunków ryb wyładunki były niższe, w tym dorszy o 31% i śledzi o 26%.

W I kwartale 2013 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przetwórczych wyniosła 97,9 tys. ton i była o 1,8% większa niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Na wzrost produkcji, kolejny rok z rzędu, wpływa przede wszystkim wzrost przetwórstwa wędzonych łososi z przeznaczeniem na eksport. Produkcja ta wyniosła 14,4 tys. ton (wzrost o 18%), co stanowiło 14,7% wielkości produkcji sektora (wzrost o 2,0 pkt. proc.). Dynamicznie rozwija się także produkcja wyrobów wysokoprzetworzonych z łososi w postaci sałatek, past, marynat itp. (wzrost o 24% do 1,7 tys. ton). Spośród innych ważniejszych grup produktów wzrost produkcji odnotowano w przypadku konserw ze szprotów (o 15% do 4,1 tys. ton), mrożonego mięsa z ryb morskich (o 28% do 3,3 tys. ton) oraz produktów przetworzonych i konserwowanych z innych (nieklasyfikowanych) gatunków ryb (o 6% do 16,8 tys. ton). W porównaniu z I kwartałem 2012 r. zmniejszyła się natomiast produkcja największej grupy produktów - przetworów i konserw ze śledzi (o 5% do 27,3 tys. ton), głównie w wyniku zmniejszonego przetwórstwa marynat i prezerw, przy rosnącej podaży śledzi konserwowanych. Niższa była także produkcja mrożonych filetów i całych ryb morskich (odpowiednio o 5% do 6,2 tys. ton oraz o 11% do 8,3 tys. ton) oraz przetworów i konserw z makreli (o 18% do 2,6 tys. ton). Na poziomie roku poprzedniego utrzymała się produkcja innych poza łososiami ryb wędzonych (głównie makreli i szprotów).

Eksport trzech podstawowych grup produktów – ryb wędzonych, filetów rybnych oraz przetworów i konserw z ryb wyniósł w I kwartale 2013 r. 58,2 tys. ton o wartości 1,25 mld zł i był odpowiednio o 3,5 i 5,1% większy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego². Podobny jak rok wcześniej był wywóz filetów oraz przetworów, przy 23% wzroście sprzedaży ryb

wędzonych (85% stanowią wędzone łososie). Jednocześnie pogarszała się opłacalność przetwórstwa i eksportu tych grup produktów. Średnie ceny transakcyjne w eksporcie wędzonych łososi wzrosły tylko o 5,5% (do 45,2 zł/kg), podczas gdy importowane świeże łososie podrożały w tym czasie o ok. 40%. Niższe ceny uzyskiwano natomiast w eksporcie filetowanych dorszy (o 7% do 19,6 zł/kg) oraz przetworów i konserw ze śledzi (o 4% do 12,1 zł/kg). Import ryb, przetworów rybnych i owoców morza zwiększył się w I kwartale 2013 r. o 7,8% do 129,8 tys.

ton. Wyższe było tempo wzrostu wartości przywozu (wzrost o 13,15 do 1,46 mld zł) w skutek rosnących cen łososi. Wzrost importu wystąpił głównie w grupie ryb mrożonych (o 34%), przy stabilnym popycie na ryby filetowane oraz ryby świeże. Spośród głównych gatunków ryb najbardziej zwiększył się przywóz makreli (o 51%), tilapii (o 22%), dorszy, mintajów i tuńczyków (o 10-13%). Ograniczano natomiast import łupaczy (o 35%), pangii (o 25%), morszczuków (o 20%) oraz śledzi (o 9%). Średnie ceny zakupu większości gatunków ryb na rynkach światowych były w I kwartale 2013 niższe niż przed rokiem, z wyjątkiem łososi oraz tuńczyków. Najbardziej potaniały pangii, makrele i czarniaki (o ok. 15-18%).

Spadki cen w imporcie wpływają na relatywnie niewielkie ich podwyżki na poziomie detalu. W kwietniu 2013 r. ryby, przetwory rybne i owoce morza były średnio o 0,9% droższe niż w grudniu ub.r. i o 1,0% niż w kwietniu ub.r. W okresie roku potaniały m.in. wędzone ryby morskie (o 4,8%) oraz świeże, chłodzone lub mrożone ryby słodkowodne (o 3,2%). Utrzymuje się jednak wyższa dynamika wzrostu cen detalicznych przetworów rybnych (wzrost o 3,9%), w tym głównie konserw (o 7,3%). Spośród cen podstawowych produktów rybnych notowanych przez GUS najbardziej w okresie roku potaniały wędzone makrele (o 8%), natomiast największy wzrost odnotowano w przypadku konserwowanych tuńczyków i sardynek w oleju (odpowiednio o 15 i 13%).

¹ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 22 maja 2013 r. w sprawie wprowadzenia zakazu prowadzenia połowów szprota w podobszarach 22 – 32 Morza Bałtyckiego (Dz. U. poz. 593).

² Brak wyników eksportu realizowanego bezpośrednio z burt statków uniemożliwia pełną analizę handlu zagranicznego rybami, przetworami rybnymi i owocami morza.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowną	łoś bałtycki
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2012 II	3 082	1 101	895	689	27	5 794	2 872	553
III	11 295	1 662	1 695	2 350	154	17 156	8 582	1 348
IV	14 160	2 869	1 355	544	286	19 214	3 551	127
V	16 084	1 026	1 291	721	239	19 361	4 003	123
VI	5 508	2 325	764	816	675	10 088	230	4
VII	1 987	2 808	334	717	1399	7 245	1 342	8
VIII	793	4 075	318	688	1286	7 160	876	
IX	116	3 377	693	701	412	5 299	1 852	18
X	408	4 964	1 364	742	400	7 878	1 801	84
XI	3 611	837	2 129	894	186	7 657	3 817	431
XII	3 487	952	2 426	509	90	7 464	2 222	2 166
2013 ^a I	6 609	1 621	1 562	1 162	45	10 999	3 284	865
II	11 778	1 230	970	1 756	31	15 765	3 136	616
III	13 442	995	605	1 316	34	16 392	1 283	161
IV	15 240	1 170	652	632	55	17 749	1 484	156
Wskaźnik zmian (%)								
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	107,6	40,8	48,1	116,2	19,2	92,4	41,8	122,8
<u>I-IV 2013</u> <u>I-IV 2012</u>	151,2	74,3	68,6	113,1	32,2	126,3	44,2	60,5

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2011 I-XII	8 384	36 228	82 449	182 415	97 385	12 191	11 110	309 476
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2012 II	864	5 061	7 450	18 618	10 751	1 004	1 066	31 993
III	865	8 247	8 194	18 508	9 268	1 583	1 055	35 814
IV	626	7 920	6 016	13 778	6 560	1 037	825	28 340
V	642	7 392	5 770	13 163	5 968	1 139	826	26 967
VI	571	5 813	5 518	13 508	6 277	826	548	25 410
VII	279	4 961	5 392	11 835	6 294	573	533	22 467
VIII	290	4 257	5 986	14 466	7 406	797	559	24 999
IX	612	4 408	6 565	15 735	7 500	1122	846	27 320
X	739	5 799	8 329	19 429	10 115	1 248	883	34 296
XI	761	5 860	9 744	19 443	10 420	1 314	792	35 808
XII	555	4 458	10 595	17 076	10 145	1 021	645	32 684
2013 I	798	5 582	7 361	17 170	8 997	1 185	820	30 911
II	758	6 724	7 493	17 328	9 035	1 429	880	32 303
III	921	5 895	9 826	18 086	9 263	1 462	868	34 728
Wskaźnik zmian (%)								
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	106,5	71,5	119,9	97,7	99,9	92,4	82,3	97,0
<u>I-III 2013</u> <u>I-III 2012</u>	97,8	96,9	112,2	99,4	94,9	115,2	81,8	101,8

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	113,1
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2012 ^b I-XII	349,1	113,2	55,6	45,9	67,4	451,6	175,0	77,2	34,7	133,3
2012 ^b II	27,7	10,2	4,9	3,5	5,5	35,4	15,5	5,9	3,3	8,7
III	39,0	10,5	5,5	4,2	10,1	44,1	15,2	7,7	3,9	14,2
IV	31,8	8,4	5,0	3,3	8,0	29,0	10,4	4,9	2,0	9,2
V	31,0	8,8	4,4	3,2	1,7	32,9	11,0	5,6	2,7	11,2
VI	24,8	8,5	4,2	3,0	4,7	29,4	9,6	5,1	2,4	9,5
VII	23,9	8,3	3,9	3,1	4,5	27,5	9,4	4,3	2,4	9,0
VIII	24,1	8,5	3,4	3,2	5,8	31,2	13,0	4,4	2,0	9,1
IX	24,8	8,9	4,5	3,4	4,8	36,3	12,6	6,7	3,0	11,5
X	31,4	11,3	5,3	4,6	6,0	46,7	19,4	9,0	3,5	11,4
XI	31,6	10,7	5,7	5,2	4,9	54,1	24,0	8,8	3,5	14,3
XII	30,4	9,4	3,8	6,1	5,2	44,0	17,8	6,3	3,1	14,3
2013 ^b I ^c	28,0	11,2	4,9	4,3	3,2	47,6	17,7	11,2	3,5	12,1
II ^c	26,4	9,2	4,8	3,8	3,5	41,3	15,2	9,0	3,4	10,3
III ^c	28,8	9,6	5,2	5,1	3,0	40,9	14,0	9,4	3,2	11,1
Wskaźnik zmian (%)										
III 2013 III 2012	73,8	91,4	94,5	121,4	29,7	92,7	92,1	122,1	82,1	78,2
I-III 2013 I-III 2012	87,5	99,0	96,1	123,4	44,9	107,7	98,5	133,9	101,0	99,2

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia					
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2012 ^a I-XII	7,87	7,71	5,82	6,50	5,79	6,66	6,79	12,16	15,89	14,70
2012 ^a II	8,65	8,25	6,38	6,68	6,37	6,65	7,53	13,09	14,74	14,80
III	8,33	7,89	6,26	6,55	6,46	6,27	6,66	12,61	15,30	14,26
IV	8,12	7,72	6,24	6,56	6,66	6,88	7,52	12,15	16,30	15,43
V	8,10	5,55	6,10	6,97	6,65	7,62	7,51	11,86	17,05	14,41
VI	8,06	8,49	6,35	6,85	6,70	8,35	7,22	12,49	16,34	15,64
VII	8,04	7,62	6,23	6,57	6,69	7,92	7,21	12,27	15,82	15,74
VIII	7,69	7,65	6,38	6,30	6,26	7,43	7,08	11,94	15,77	16,42
IX	7,20	7,49	5,80	5,73	5,41	6,93	6,27	12,60	15,85	16,22
X	7,40	7,59	4,70	5,64	5,20	6,81	5,98	11,57	15,32	13,19
XI	7,68	7,54	4,79	5,88	5,18	5,81	6,04	11,30	15,80	14,57
XII	7,26	7,41	4,66	5,13	5,11	5,59	6,33	11,41	16,82	11,53
2013 ^a I	7,51	7,15	5,02	6,13	5,16	6,11	5,77	11,00	20,32	13,54
II	7,21	7,27	5,13	5,50	5,28	6,10	6,06	11,52	20,95	14,91
III	6,62	7,06	5,07	5,48	5,29	6,39	5,65	11,00	21,92	15,08
Wskaźnik zmian (%)										
III 2013 III 2012	79,5	89,5	81,0	83,7	81,9	101,9	84,8	87,2	143,3	105,8
I-III 2013 I-III 2012	84,5	88,1	80,5	83,8	80,4	78,8	79,6	86,0	140,5	102,1

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej (w nawiasie kod według nowej nomenklatury z 2012 r.)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85
2012 ^a I-XII	13,18	22,56	19,75	20,11	42,30	44,62	48,08	3,35	0,97
2012 ^a II	13,08	23,46	19,17	21,32	43,27	44,17	40,75	3,23	0,84
III	13,05	23,62	20,24	20,29	42,90	44,85	45,21	3,43	0,87
IV	13,04	20,78	18,97	19,47	43,78	43,12	49,05	3,28	0,94
V	13,57	22,93	20,89	19,97	43,03	45,19	51,39	3,49	0,90
VI	13,46	21,60	18,93	20,61	42,63	45,51	52,12	3,40	1,13
VII	13,34	24,82	21,93	20,25	41,82	43,53	55,09	3,39	1,16
VIII	13,08	24,21	19,62	18,70	39,78	42,63	53,78	-	1,23
IX	13,18	23,12	18,20	20,95	40,80	43,94	47,46	3,17	1,35
X	12,89	21,96	20,46	21,00	39,77	43,81	46,43	-	1,31
XI	13,03	19,49	20,23	19,01	41,75	45,94	48,81	-	1,30
XII	12,96	25,83	20,51	18,93	42,76	45,08	49,55	-	1,28
2013 ^a I	12,13	21,02	20,33	17,01	45,56	43,75	37,27	3,38	1,47
II	12,59	18,21	20,95	16,59	46,36	41,36	44,03	3,43	1,40
III	11,75	20,50	21,16	19,28	46,95	44,42	51,66	3,32	1,28
Wskaźnik zmian (%)									
<u>III 2013</u> <u>III 2012</u>	90,0	86,8	104,5	95,0	109,4	99,0	114,3	96,8	147,1
<u>I-III 2013</u> <u>I-III 2012</u>	92,4	81,9	105,2	83,3	105,2	95,5	106,2	100,3	158,6

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej, ^c dane podlegają weryfikacji

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	-	7,56	75%	9,18	75%
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2012 II	11,71	-	12,20	56%	14,44	68%	9,34	-	8,99	74%	12,76	82%
III	11,63	-	12,48	57%	14,28	67%	9,40	-	9,01	73%	12,67	80%
IV	11,57	-	12,45	56%	13,48	63%	9,37	-	9,04	73%	12,78	80%
V	11,63	-	12,46	57%	13,61	63%	9,35	-	9,11	73%	12,84	80%
VI	11,53	-	12,44	56%	14,09	66%	9,29	-	9,27	74%	12,91	80%
VII	11,44	-	12,16	55%	14,13	66%	9,35	-	9,29	74%	12,92	80%
VIII	11,36	-	12,12	55%	14,03	65%	9,31	-	9,34	74%	12,79	79%
IX	11,32	-	12,22	56%	14,07	65%	9,49	-	9,41	74%	12,71	78%
X	11,46	-	12,33	56%	13,56	63%	9,00	-	9,35	74%	12,67	78%
XI	10,72	-	12,25	56%	13,56	63%	8,92	-	9,29	73%	12,48	77%
XII	10,61	-	12,30	56%	13,57	63%	8,91	-	9,31	73%	12,53	77%
2013 I	10,75	-	12,30	56%	13,58	63%	8,99	-	9,37	73%	12,15	75%
II	10,80	-	12,37	56%	13,58	63%	8,45	-	9,44	73%	12,12	75%
III	10,75	-	12,54	57%	13,59	62%	8,55	-	9,42	73%	12,11	75%
IV	10,71	-	12,47	57%	13,58	62%	8,59	-	9,54	74%	12,31	76%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	92,6	x	100,2	x	100,7	x	91,7	x	105,5	x	96,3	x
<u>I-IV 2013</u> <u>I-IV 2012</u>	91,7	x	100,5	x	95,6	x	92,2	x	104,9	x	95,7	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2012I-XII	21,42	13,67	26,76	75,30	32,10	17,62	20,10	25,06	29,82	16,02	15,15
2012 II	21,20	13,63	26,63	76,40	32,01	17,87	19,50	23,69	28,00	15,62	15,13
III	21,38	13,66	26,71	76,60	32,08	17,89	19,55	23,63	28,53	15,82	15,40
IV	21,41	13,71	26,80	76,10	32,17	17,87	19,75	24,12	28,88	15,97	15,38
V	21,54	13,84	26,67	75,10	31,98	17,83	19,95	24,44	29,41	16,05	-
VI	21,49	13,80	26,72	75,50	32,05	17,86	20,30	24,88	29,65	16,07	-
VII	21,49	13,76	26,73	74,40	32,31	17,73	20,50	25,31	30,00	16,15	-
VIII	21,49	13,75	26,89	74,70	32,24	17,73	20,50	25,81	30,41	16,23	-
IX	21,51	13,73	27,03	74,90	32,17	17,61	20,35	25,94	30,76	16,25	-
X	21,56	13,69	26,98	74,80	32,20	17,46	20,68	26,31	31,29	16,21	15,40
XI	21,53	13,57	26,87	74,90	32,16	17,09	20,75	26,44	31,59	16,27	15,43
XII	21,55	13,44	26,61	74,10	31,96	16,68	20,43	26,75	31,88	16,22	14,16
2013I	21,60	13,42	26,90	74,70	32,07	16,68	20,83	27,06	32,24	16,21	14,56
II	21,63	13,39	26,66	74,60	31,79	16,54	20,65	27,25	32,47	16,15	14,59
III	21,77	13,31	26,54	74,10	31,81	16,35	20,53	27,50	32,82	16,17	14,96
IV	21,82	13,25	26,58	74,00	31,78	16,36	20,77	27,31	33,18	16,15	14,98
Wskaźnik zmian (%)											
<u>IV 2013</u> <u>IV 2012</u>	101,9	96,6	99,2	97,2	98,8	91,6	105,2	113,2	114,9	101,1	97,4
<u>I-IV 2013</u> <u>I-IV 2012</u>	102,3	98,0	100,1	97,3	99,5	92,3	106,3	114,9	115,5	103,0	96,8

Źródło: Dane GUS.

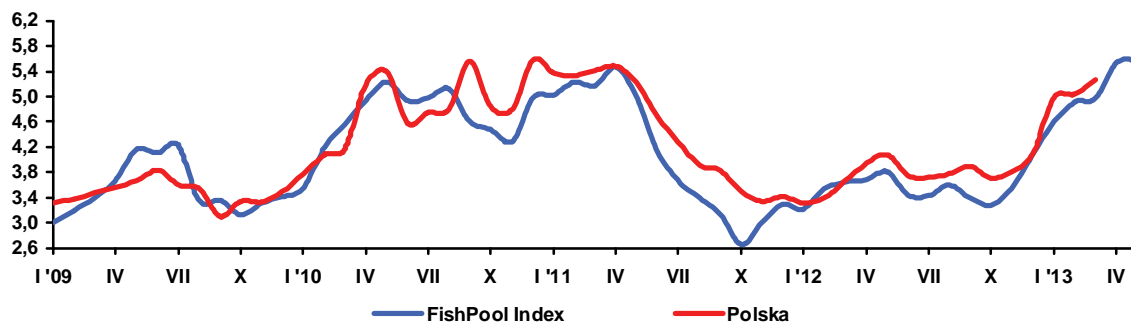
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
2009	5,50	2,28	0,77	0,63	0,57	1,24
2010	5,40	2,20	0,83	0,63	0,55	1,19
2011	5,04	2,05	0,82	0,60	0,52	1,05
2012	4,89	2,03	0,79	0,59	0,48	0,99
Wskaźnik zmian (%)						
<u>2012</u> <u>2011</u>	97,0	99,0	96,3	98,3	92,3	94,3

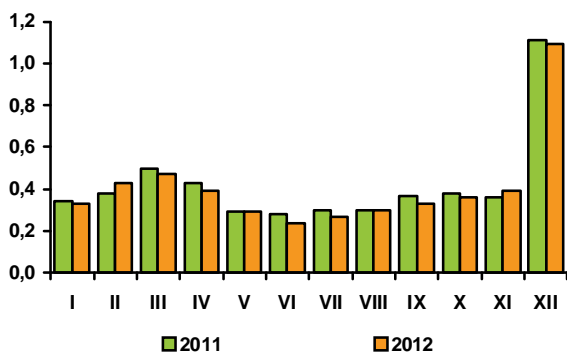
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

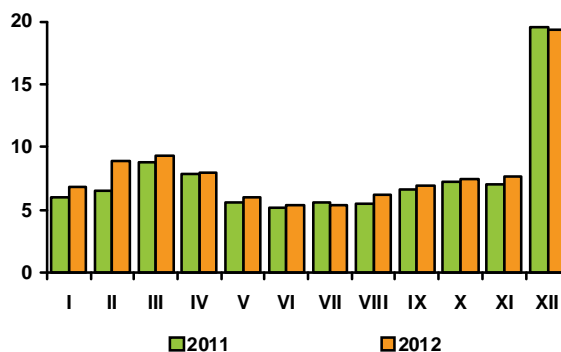
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

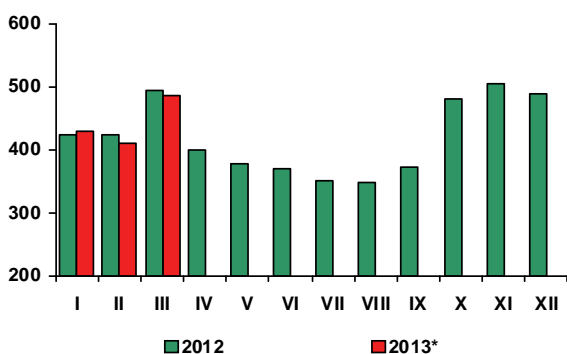
Rys. 2. Spożycie ryb i przetworów rybnych (w kg/osobę/miesięcznie, w wadze produktu)

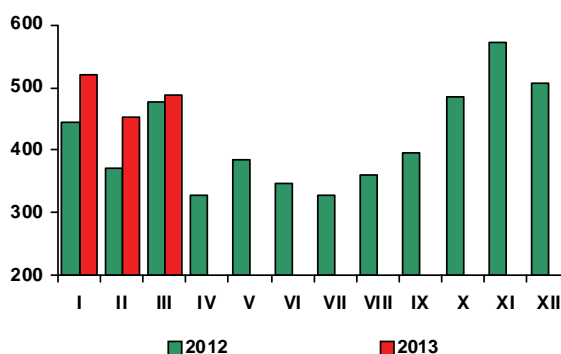
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 - dane GUS, rys. 7-8 - dane CAAC.

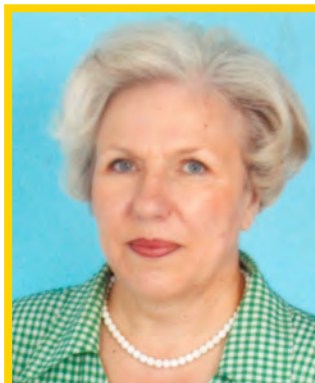
W kwietniu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,4%, wobec wzrostu o 0,2% w marcu br. Zdecydowała o tym głównie istotna wyższa cen owoców o 2,9%, w tym cytrusowych o 5,2% i jabłek o 3,7% oraz warzyw o 2,4%, w tym ziemniaków o 10,4%. Zwiększyły się także ceny makaronów (o 0,7%), dżemów i marmolad (o 0,5%), olejów roślinnych (o 0,4%) oraz wyrobów cukierniczych i ryb (po 0,3%). Obniżyły się natomiast ceny jaj (o 1,9%), tłuszczów wieprzowych (o 0,5%), cukru (o 0,4%), serów dojrzewających, masła i mięsa wieprzowego (po 0,3%) oraz mięsa drobiowego i margaryn (po 0,2%). Nie zmieniły się ceny pieczywa, mięsa wołowego i przetworów mięsnych.

W kwietniu 2013 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych były średnio o 1,7% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem, przy czym żywność podrożała o 1,8%, a napoje bezalkoholowe o 0,9%. Najbardziej, bo o 8,8% wzrosły ceny warzyw, w tym ziemniaków o 52,4%, buraków i kalafiorów po ok. 13,0%, a cebuli o 10,8%. Ceny tłuszczów wieprzowych zwiększyły się przeciętnie o 3,6%, mięsa, podrobów i przetworów mięsnych o 2,4%, a olejów roślinnych o 2,1%. Ceny mięsa wołowego podniosły się o 2,9%, drobiowego o 1,3%, wieprzowego o 0,6%, a wędlin o 3,5%. Pieczywo i produkty zbożowe oraz owoce podrożały po 1,4%, wyroby cukiernicze o 1,2%, ryby i przetwory rybne o 1,0%, artykuły mleczarskie o 0,9%, a margaryn o 0,1%. Spośród produktów zbożowych podrożały głównie makarony (o 2,6%) i ryż (o 1,1%), przy niewielkim wzroście cen pieczywa (o 0,7%). Do wzrostu cen owoców przyczyniła się znacząca wyższa cen cytrusów (o 12,1%), przy spadku cen jabłek (o 16,6%) i bananów (o 10,2%). W kwietniu br. mniej niż przed rokiem konsumenci płacili natomiast za jaja (o ok.17,0%), cukier (o 3,9%) i masło (o 2,8%).

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-kwiecień 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. wyniósł 2,3%, w tym żywności 2,4%, wobec wzrostu odpowiednio o 4,0 i 3,8% rok wcześniej. Przeciętny poziom cen warzyw podniósł się o 6,0%, w tym ziemniaków o 40,0%, a mięsa i przetworów mięsnych o 3,0%, w tym mięsa wołowego o 4,6%, wędlin o 4,0%, a mięsa wieprzowego i drobiowego po 1,5%. Ceny jaj były wyższe średnio o 2,3%, pieczywa i produktów zbożowych oraz owoców – po 1,7%, ryb i przetworów rybnych o 1,5%, a wyrobów cukierniczych o 1,2%. Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny masła (o 3,6%) i cukru (o 2,2%).

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych w pierwszych czterech miesiącach 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku (2,2%), był wyższy od stopy inflacji (1,2%). Bardziej niż żywność podrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (3,4%), towary i usługi związane z edukacją (2,7%) oraz usługi restauracyjne i hotelarskie (2,6%). Mniejszy niż żywności był wzrost cen towarów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii (2,0%). Spadły ceny odzieży i obuwia (o 5,1%), towarów i usług związanych z łącznością (o 5,1%) oraz transportem (o 1,0%), w tym paliw do prywatnych środków transportu o 3,0%.

Zwyżka cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń – kwiecień 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r., była nieznacznie mniejsza (o 0,2 pkt. proc.) od wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto w sektorze przedsiębiorstw (2,5%). Zmniejszyła się siła nabywcza płac mierzona możliwością kupna za nie m.in.: mięsa wołowego i wędlin, tłuszczów wieprzowych, olejów roślinnych, owoców cytrusowych, produktów makaronowych i warzyw. Wzrosła siła nabywcza wynagrodzeń w odniesieniu m.in. do pieczywa i ryżu, mięsa wieprzowego i drobiowego, ryb, artykułów mleczarskich, masła, margaryn, wyrobów cukierniczych i cukru. W wyniku szybszego wzrostu przeciętnych nominalnych i realnych emerytur i rent niż wynagrodzeń, poprawiły się możliwości nabywcze żywności w grupach ludności utrzymującej się ze świadczeń społecznych. Nie spowodowało to jednakże ożywienia popytu.

Krystyna
Świetlik

Paweł
Wyrzykowski

W kwietniu 2013 r. odnotowano najgłębszy od marca 2011 r. spadek sprzedaży detalicznej żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, który w ujęciu rocznym, w cenach stałych w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniósł 5,6%. W okresie pierwszych czterech miesięcy br. sprzedaż ta ukształtowała się na poziomie o 0,3% niższym, niż w analogicznym okresie przed rokiem. Spadkowi sprzedaży żywności towarzyszył spadek sprzedaży m.in. paliw, prasy, książek i pozostałej sprzedaży artykułów konsumpcyjnych w wyspecjalizowanych sklepach, przy niewielkim wzroście sprzedaży pojazdów samochodowych, motocykli i części (o 1,4%) oraz zawierającym się w granicach 3,6% - 11,1% wzroście sprzedaży mebli, sprzętu RTV i AGD, leków, kosmetyków, tkanin, odzieży i obuwia. Całkowita sprzedaż detaliczna w okresie styczeń - kwiecień 2013 r. była nieznacznie, bo o 0,1% większa niż w okresie styczeń – kwiecień 2012 r., podczas gdy odpowiednio rok wcześniej wzrosła o 6,2%. Niska dynamika konsumpcji, w tym żywności była efektem niskiej dynamiki płac realnych, niekorzystnych zjawisk na rynku pracy oraz utrzymującej się wysokiej skłonności gospodarstw domowych do oszczędzania. Sytuacja taka utrzyma się prawdopodobnie w najbliższych miesiącach wobec braku oznak ożywienia gospodarczego, słabych nastrojów konsumenckich i pesymistycznych ocen koniunktury w handlu detalicznym.

Według metodologii Eurostat-u w kwietniu 2013 r. w UE-27 inflacja w ujęciu rocznym wyniosła 1,4%, w strefie euro 1,2%, a w Polsce 0,8%. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych był wyższy od stopy inflacji i wyniósł w UE-27 2,9%, a w strefie euro 2,7%. Żywność i napoje bezalkoholowe podrożały we wszystkich krajach unijnych, w tym najbardziej w Finlandii (o 6,7%), Rumunii (o 6,4%) i na Malcie (o 5,8%). W Polsce dynamika wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych wyniosła 1,7%. Najmniejszy wzrost cen tych artykułów odnotowano w Grecji (o 0,8%), na Litwie (1,2%) i w Danii (1,2%).

Według FAO w kwietniu 2013 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, przeciętne światowe ceny żywności wzrosły o 1,1%. Najbardziej, bo o 14,9% podrożały artykuły mleczarskie. Utrzymujące się od początku br. rekordowe zwyżki cen tych produktów są efektem głównie przedłużających się upałów i suszy w Oceanii, które doprowadziły do ograniczenia pogłowia, spadku produkcji i dostaw mleka. Wzrosły ceny artykułów mięsnych (o 0,6%), w tym zwłaszcza wieprzowiny (o 3%). Obniżka cen artykułów zbożowych (o 4,3%) była spowodowana wyższymi zapasami i korzystnymi prognozami zbiorów kukurydzy w 2013 r. Cukier potaniał o 3,6%, a oleje i pozostałe tłuszcze o 1,1%.

W kwietniu 2013 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 1,1% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Najbardziej wzrosły ceny artykułów mleczarskich (o 39,4%). Droższe niż rok wcześniej były również artykuły zbożowe (o 4,9%). Ceny cukru obniżyły się o 22,0% olejów i pozostałych tłuszczów o 20,7% a produktów mięsnych o 0,5%.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w kwietniu 2013 r.

Wyszczególnienie	IV 2013			I-IV 2013
	IV 2012=100	XII 2012=100	III 2013=100	I-IV 2012=100
O G Ó Ł E M	100,8	100,6	100,4	101,2
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,7	101,6	100,4	102,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,6	102,6	100,1	103,4
Odzież i obuwie	94,9	97,9	103,3	94,9
Mieszkanie	101,1	100,1	100,1	101,9
Użytkowanie mieszkań i nośniki energii	101,1	100,0	100,1	102,0
w tym nośniki energii	99,6	98,8	99,9	100,8
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	101,2	100,3	100,2	101,5
Zdrowie	101,9	100,6	100,1	102,1
Transport	97,8	100,3	99,4	99,0
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	95,5	99,8	99,0	97,0
Łączność	92,7	92,8	100,0	94,9
Rekreacja i kultura	103,5	104,3	102,0	101,2
Edukacja	102,6	100,4	100,0	102,7
Restauracje i hotele	102,4	100,6	100,2	102,6
Inne towary i usługi	101,1	100,4	100,1	101,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w kwietniu 2013 r.

Wyszczególnienie	IV 2012			I-IV 2013
	III 2013=100	IV 2012=100	XII 2012=100	I-IV 2012=100
Żywność (bez napojów)	100,4	101,8	101,7	102,4
Pieczywo i produkty zbożowe	100,1	101,4	100,6	101,7
Pieczywo	100,0	100,7	100,2	101,1
Ryż	99,9	101,1	100,5	101,8
Makarony	100,7	102,6	100,9	102,4
Mięso i przetwory	99,9	102,4	99,8	103,0
Mięso wieprzowe	99,7	100,6	96,6	101,5
Mięso wołowe	100,0	102,9	99,7	104,6
Drób	99,8	101,3	104,8	101,5
Przetwory mięsne i wędliny	100,0	103,5	99,6	104,0
Ryby	100,3	101,0	100,9	101,5
Mleko, sery i jaja	99,7	97,8	99,7	101,3
Artykuły mleczarskie	99,9	100,9	100,4	101,2
Mleko	100,1	100,2	100,3	100,4
Sery twarogowe	100,1	100,2	100,0	100,3
Sery dojrzewające i topione	99,7	100,5	100,2	101,0
Jaja	98,1	83,1	96,1	102,3
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,9	99,9	100,1	99,8
Masło	99,7	97,2	100,4	96,4
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,5	103,6	97,8	104,8
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,8	100,1	99,9	100,4
Oleje roślinne	100,4	102,1	100,3	102,4
Owoce	102,9	101,4	107,7	101,7
Jabłka	103,7	83,4	105,6	87,2
Owoce cytrusowe	105,2	112,1	105,3	110,2
Banany	100,4	89,8	104,1	95,7
Warzywa	102,4	108,8	112,7	106,0
Ziemniaki	110,4	152,4	128,8	140,0
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,0	99,7	99,4	100,7
Cukier	99,4	96,1	97,2	97,8
Napoje bezalkoholowe	100,1	100,9	100,0	101,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6	99,8	101,0	101,2	100,8
	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0	98,9	99,9	100,6	100,5	100,8
	2013	101,3	98,8	100,1	100,4								
Pieczywo i produkty zbożowe	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,1	100,5	100,2	100,0
	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0	100,2	100,0	100,1	100,1	100,0
	2013	100,4	100,2	99,9	100,1								
Mięso	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2	100,8	101,4	100,7	100,8
	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1	100,2	100,9	100,2	100,0	99,5
	2013	100,2	99,3	100,5	99,9								
Ryby	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1	100,4	101,4	101,8	101,8
	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	99,4
	2013	100,4	100,1	100,0	100,3								
Mleko, sery, jaja	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4	100,2	100,6	100,5	100,8
	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6	99,6	100,0	100,3	100,3	100,3
	2013	100,4	100,1	99,6	99,7								
Tłuszcze	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0	100,0	100,6	100,9	100,7
	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0	99,4	100,1	101,2	100,4	100,3
	2013	100,9	99,8	99,4	99,9								
Owoce	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3	93,8	100,6	100,5	100,1
	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0	91,6	95,9	100,0	97,8	101,0
	2013	105,7	99,8	98,3	102,9								
Warzywa	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1	98,3	103,5	109,1	104,7
	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7	91,0	97,9	105,6	106,8	111,9
	2013	107,3	100,0	102,5	102,4								
Cukier i wyroby cukiernicze	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8	99,7	100,7	100,5	100,2
	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2	100,1	100,3	100,0	99,8	99,5
	2013	100,3	99,4	99,7	100,0								
Cukier	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1	98,0	100,6	101,0	100,3
	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0	99,9	100,4	99,9	99,6	99,3
	2013	99,9	98,7	99,2	99,4								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0	100,1	100,7	100,7	100,4
	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7	100,1	100,4	100,1	100,1
	2013	100,1	100,0	100,2	100,4								
III. Średnia płaca ^a	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4	99,7	101,0	101,8	109,0
	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6	98,8	102,1	101,7	108,8
	2013	89,5	100,8	103,3	99,9								

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
 Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5	103,3	104,1	104,6	104,7
	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0	105,3	105,3	104,7	103,9	103,9
	2013	103,5	102,5	101,5	101,7								
Pieczywo i produkty zbożowe	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7	108,0	106,8	106,5	106,2
	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4	102,4	102,3	101,9	101,9	101,9
	2013	101,9	101,9	101,6	101,4								
Mięso	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5	105,6	108,2	109,8	111,1
	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5	108,4	108,4	107,2	106,4	105,0
	2013	104,1	102,7	102,8	102,4								
Ryby	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2	106,2	107,4	109,2	111,0
	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9	109,0	108,6	107,1	105,3	102,8
	2013	102,2	101,5	101,2	101,0								
Mleko, sery, jaja	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	103,9	104,0	104,1	104,6	105,1
	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2	106,3	106,0	105,7	105,5	104,9
	2013	104,4	103,8	99,7	97,8								
Tłuszcze	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2	108,6	108,4	109,0	109,7
	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0	100,4	100,2	100,8	100,4	100,0
	2013	100,3	100,1	99,0	99,9								
Owoce	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2	94,2	96,4	96,9	94,9
	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4	103,4	106,3	107,8	106,7	103,8	105,0
	2013	102,7	101,8	101,0									
Warzywa	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9	81,9	82,8	84,2	82,2
	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5	103,4	102,8	104,0	101,0	107,2
	2013	107,8	104,6	103,0	108,8								
Cukier i wyroby cukiernicze	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2	110,8	111,2	112,1	112,6
	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4	103,6	104,2	103,4	102,8	102,0
	2013	101,9	100,9	100,2	99,7								
Cukier	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3	131,3	130,3	133,4	133,7
	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8	100,7	103,1	102,4	101,0	99,9
	2013	100,0	98,1	97,2	96,1								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3	103,9	104,3	104,8	104,6
	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8	103,8	103,4	102,8	102,4
	2013	101,7	101,3	101,0	100,8								
III. Średnia płaca ^a	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4	105,2	105,1	104,4	104,4
	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7	101,6	102,8	102,7	102,4
	2013	100,4	104,0	101,6	103,0								

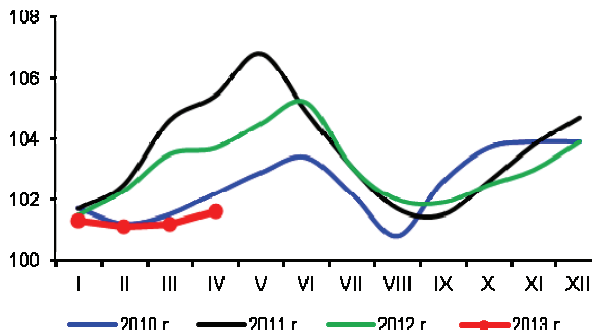
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

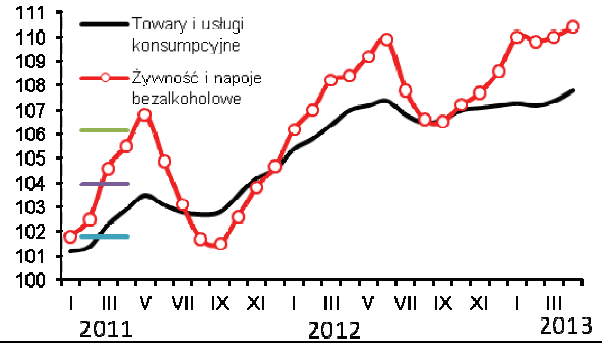
Wyszczególnienie a – 2012 r. b – 2013 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,19	4,26	4,31	4,30	4,29	4,35	4,32	4,27	4,22	4,23	4,23	4,24
	b	4,27	4,27	4,25	4,25								
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,25	2,25	2,25	2,26	2,26	2,26	2,26	2,26	2,25	2,25	2,25	2,25
	b	2,26	2,26	2,25	2,25								
Makaron – 250 g	a	2,24	2,26	2,26	2,26	2,27	2,28	2,28	2,28	2,27	2,27	2,29	2,28
	b	2,28	2,28	2,28	2,27								
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,32	2,35	2,35	2,34	2,36	2,37	2,38	2,39	2,39	2,37	2,41	2,38
	b	2,42	2,45	2,47	2,47								
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	24,24	24,75	25,09	25,38	25,47	25,48	25,49	25,52	25,81	25,96	26,03	26,18
	b	26,30	26,24	26,19	26,14								
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,21	32,57	32,65	32,73	32,99	32,90	33,08	33,06	33,46	33,71	33,82	33,82
	b	33,97	33,78	33,56	33,60								
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	15,51	15,35	15,20	15,27	15,21	15,61	15,60	15,60	16,02	16,09	16,03	15,96
	b	15,84	15,27	15,16	15,21								
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,08	7,42	7,49	7,52	7,60	8,01	7,89	7,85	7,81	7,60	7,41	7,18
	b	7,33	7,29	7,67	7,66								
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	22,94	23,01	23,13	23,15	23,35	23,43	23,55	23,41	23,67	23,73	23,92	23,88
	b	23,92	23,78	23,77	23,78								
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,35	15,42	15,42	15,33	15,38	15,44	15,67	15,67	15,72	15,95	16,09	16,10
	b	16,07	16,04	16,11	15,99								
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	20,87	21,20	21,38	21,41	21,54	21,49	21,49	21,49	21,51	21,56	21,53	21,55
	b	21,60	21,63	21,77	21,82								
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,80	2,79	2,80	2,79	2,80	2,79	2,77	2,76	2,75	2,76	2,75	2,73
	b	2,72	2,76	2,75	2,76								
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,02	1,02	1,02	1,01	1,00	1,00	1,00	1,00	1,22	1,22	1,01
	b	1,01	1,01	1,01	1,01								
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	12,74	12,73	12,70	12,72	12,78	12,77	12,78	12,80	12,83	12,76	12,80	12,76
	b	12,85	12,84	12,85	12,91								
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	19,59	19,71	19,90	19,70	19,62	19,39	19,25	19,10	19,13	19,42	19,50	19,87
	b	20,03	20,05	20,01	20,06								
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,56	5,59	5,65	5,66	5,69	5,69	5,66	5,69	5,64	5,68	5,69	5,70
	b	5,77	5,76	5,71	5,98								
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,49	0,50	0,64	0,71	0,66	0,63	0,61	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
	b	0,60	0,60	0,59	0,58								
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,64	4,64	4,54	4,44	4,31	4,18	4,15	4,07	4,08	4,21	4,21	4,29
	b	4,36	4,35	4,31	4,31								
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	4,00	3,96	3,99	3,95	3,95	3,92	3,95	3,96	3,93	3,96	3,95	3,94
	b	3,96	4,00	4,02	4,08								
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,89	6,87	6,92	6,92	6,94	7,01	7,04	7,04	7,04	7,05	7,01	6,98
	b	7,01	6,95	6,90	6,90								
Ślonina – 1 kg	a	6,60	6,71	6,72	6,74	6,73	6,83	6,88	6,91	7,08	7,21	7,27	7,23
	b	7,19	7,17	7,14	7,03								
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,96	1,98	1,99	1,98	1,98	1,98	1,97	1,98	1,99	2,02	2,03	2,04
	b	2,03	1,99	1,99	1,98								
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,95	3,96	3,96	3,98	3,97	3,97	3,97	3,96	3,98	3,97	3,96	3,93
	b	3,92	3,86	3,83	3,81								
Jabłka – 1 kg	a	2,55	2,69	2,90	3,00	3,12	3,72	4,23	3,48	2,68	2,40	2,34	2,38
	b	2,38	2,40	2,42	2,51								

Źródło: Dane GUS

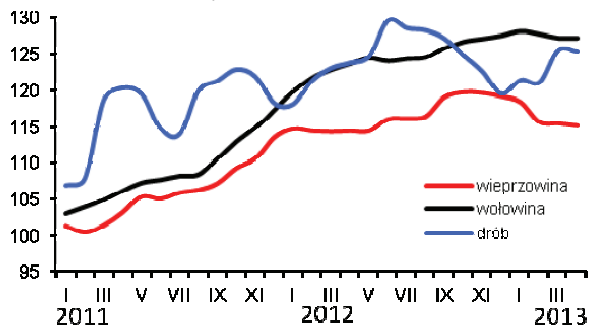
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

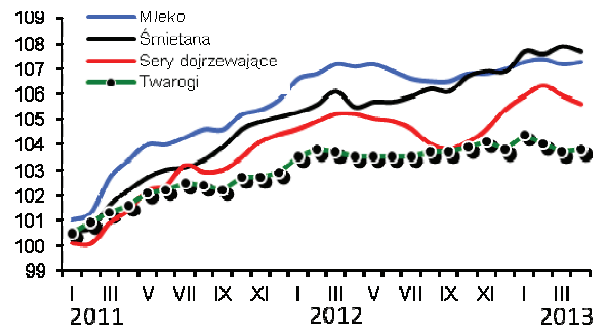
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2010 = 100) (w %)

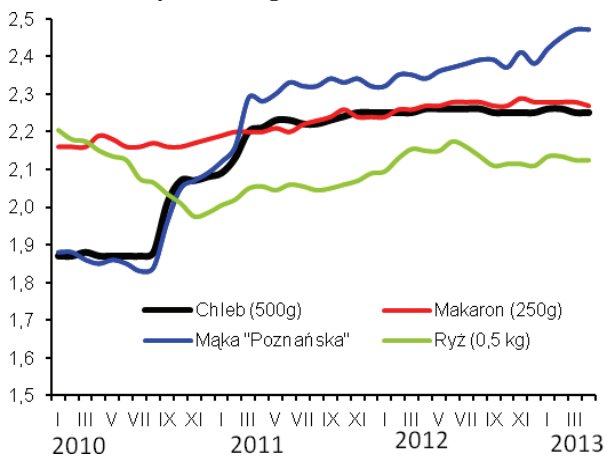
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2010 = 100) (w %)

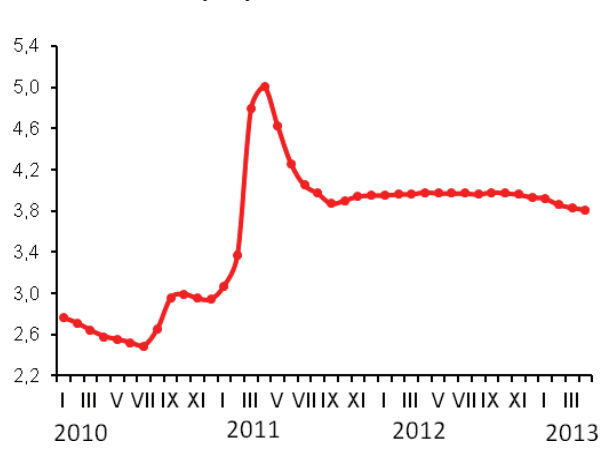
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2010 = 100) (w %)

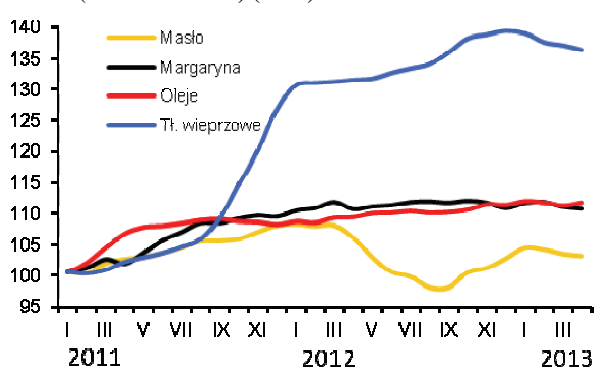
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

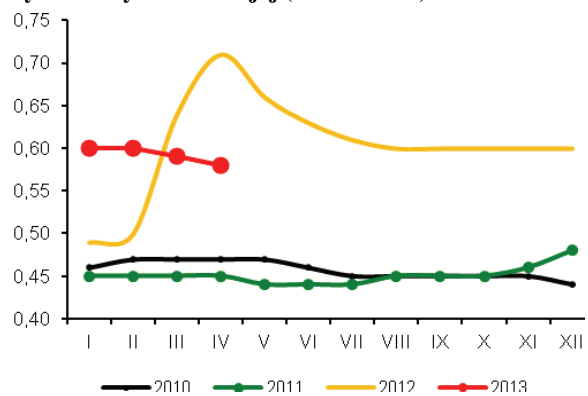
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2010 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W kwietniu 2013 r. utrzymał się zwiększony popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa. Podrożały przede wszystkim nawozy mineralne i środki ochrony roślin. Spadek popytu na paliwa grzewcze oraz taniejące paliwa ropopochodne spowodowały natomiast wyraźne zmniejszenie średnich cen na rynku energii.

Rosnący popyt na nawozy mineralne w okresie przedsięwziętym spowodował wzrost ich średnich cen w ciągu miesiąca o 0,7%. W porównaniu z marcem br. najbardziej podrożał superfosfat prosty (o 1,6%) oraz nawozy azotowe – saletrzak i saletra amonowa (o 1,0%). Ceny nawozów mineralnych w kwietniu 2013 r. r. były średnio o 0,1% niższe niż przed rokiem, w tym sól potasowa potaniała o 4,3%, a saletrzak o 3,2%. Podrożał natomiast superfosfat prosty (o 3,5%) W kolejnych miesiącach 2013 r. ceny nawozów mineralnych, pomimo okresowego wzrostu popytu powinny pozostać stabilne.

Relacje cen nawozów w stosunku do cen zbóż nie zmieniły się. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć, podobnie jak w marcu, równowartość 4,4 kg pszenicy, ale było to o 0,4 kg mniej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 3,4 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (5,5 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej nieco pogorszyły się. Na zakup 100 kg NPK w kwietniu 2013 r. należało, podobnie jak przed rokiem, przeznaczyć równowartość 81 kg żywca wieprzowego.

Wyraźnie zmalowały ceny nawozów wapniowych (o 2,5%), są wciąż jednak o 18,8% wyższe niż rok temu.

Na światowych rynkach ceny nawozów mineralnych¹ po raz kolejny zmalowały, głównie z powodu mniejszego popytu oraz malejącego indeksu cen zbóż. Średnie obniżki światowych cen nawozów w kwietniu 2013 r. wyniosły 2,2%, w tym mocznik² potaniał o 6,1%. Sól potasowa³ podrożała jednak o 0,4%, a fosforan amonu⁴ o 0,1%. W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów mineralnych w handlu światowym spadły o blisko 16%. Mocznik potaniał w tym czasie o 23%, sól potasowa o 16%, mocznik o 6%, fosforan amonu o 2%, a superfosfat potrójny⁵ o 1%.

Średnie ceny środków ochrony roślin wzrosły w ciągu miesiąca o 0,5%. Zdrożały przede wszystkim zaprawy nasienne (o 3,1%), a potaniał Gwarant (o 1,3%). Pestycydy są obecnie o 2,9% droższe niż przed rokiem, przy czym zaprawy nasienne podrożały o 10,3%, a Decis o 8,0%. Najpopularniejszy środek chwastobójczy – Roundup – potaniał w tym czasie o 1,0%.

Bezpośrednie nośniki energii wyraźnie potaniały (średnio o 0,8%) w porównaniu z marcem br., w tym w szczególności obniżono ceny gazu, paliw grzewczych oraz ropopochodnych. Paliwa grzewcze potaniały z powodu sezonowego spadku popytu, natomiast obniżki cen paliw ropopochodnych wynikają z taniejącej ropy naftowej na światowych rynkach pali-

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

wowych. W kwietniu najbardziej potaniał gaz propan-butan (o 3,4%) oraz olej opałowy (o 3,4%). W ciągu 12 miesięcy średnie ceny bezpośrednich nośników energii zmalowały o 1,6%. W tym czasie energia elektryczna podrożała o 7,1%, obniżono natomiast ceny gazu propan-butan (o 10,6%), oleju opałowego (o 8,1%) oraz koksu (o 7,8%).

Na światowych rynkach¹ ceny ropy Brent w marcu 2013 r. spadły o kolejne 5,8%, a węgla kamiennego⁶ o 1,6%. Wyraźnie podrożał natomiast gaz ziemny dla odbiorców europejskich (o 8,5%). Spadek cen ropy naftowej wynika m.in. z globalnego osłabienia popytu oraz wzrostu zapasów. W ciągu 12 miesięcy ropa Brent potaniała o prawie 15%, a węgiel o 20%. Gaz ziemny w Europie zdrożał o 13%, a w USA jego ceny wzrosły ponad 2-krotnie.

Ogólny klimat koniunktury w budownictwie oceniany był w kwietniu 2013 r. nieco mniej pesymistycznie niż w marcu, ale gorzej niż w analogicznych miesiącach ostatnich lat. Ceny materiałów budowlanych w kwietniu 2013 r. obniżono średnio o 0,2%. W ciągu 12 miesięcy średnie ceny zmalowały o 0,4%, przy czym drzwi płytowe podrożały o 3,6%, a wapno budowlane o 3,3%, natomiast płyty OSB potaniały o 6,1%.

Utrzymujący się zwiększony popyt na środki mechanizacji rolnictwa spowodował, że średnie ceny wzrosły w kwietniu o 0,9%, w tym najbardziej podrożały dożarki rurociągowe (o 2,0%) W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały średnio o 4,1%, w tym kultywatory o 26,7%, a prasy zbierające o 11,2%, natomiast dożarki konwiowe potaniały o 4,7%.

- 1 Na podstawie danych Banku Światowego
- 2 Notowania fob Yuzhnyy
- 3 Notowania fob Vancouver
- 4 Notowania fob US Gulf
- 5 Notowania fob Tunis
- 6 Notowania fob Richards Bay

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		IV 2012	XII 2012	IV 2013	IV 2013 III 2013	IV 2013 XII 2012	IV 2013 IV 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	138,00	132,28	133,60	101,0	101,0	96,8	4,91	0,90
Saletra amonowa 34%N	„	150,48	147,00	151,12	101,0	102,8	100,4	4,57	0,84
Mocznik 46%N	„	176,04	176,88	180,96	100,6	102,3	102,8	4,05	0,74
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	103,60	104,96	107,24	101,6	102,2	103,5	5,51	1,01
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	191,16	189,52	191,32	100,7	100,9	100,1	4,92	0,90
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	245,68	243,76	242,44	100,1	99,5	98,7	3,90	0,71
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	204,12	199,96	195,36	100,2	97,7	95,7	3,35	0,61
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	225,48	224,16	227,92	100,1	101,7	101,1	4,19	0,77
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	71,58	76,63	84,80	97,5	110,7	118,5	1,45	0,27

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		IV 2012	XII 2012	IV 2013	IV 2013 III 2013	IV 2013 XII 2012	IV 2013 IV 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	41,40	42,20	42,60	100,3	100,9	102,9	43,80	8,04
Dursban 480 EC	1 l	51,39	51,66	51,40	100,1	99,5	100,0	52,85	9,70
Decis Mega 50 EW	250 ml	30,66	32,50	33,11	101,1	101,9	108,0	34,05	6,25
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	31,79	31,96	35,08	103,1	109,8	110,3	36,07	6,62
Gwarant 500 SC	1 l	57,66	58,83	57,25	98,7	97,3	99,3	58,87	10,80
Miedzian 50 WP	1,5 kg	60,31	62,12	62,66	100,1	100,9	103,9	64,43	11,82
Roundup	1 l	34,17	33,70	33,82	100,8	100,4	99,0	34,78	6,38
Granstar Ultra SX 50 SG	40 g	41,21	41,62	41,92	100,0	100,7	101,7	43,11	7,91
Fusilade Forte	1 l	123,04	124,35	124,47	100,1	100,1	101,2	127,99	23,48
Chwastox Extra 300 SL	1 l	17,24	17,66	17,53	101,0	99,3	101,7	18,03	3,31
Środek gryzoniobójczy	1 kg	31,12	31,62	32,32	100,7	102,2	103,9	33,23	6,10

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		IV 2012	XII 2012	IV 2013	IV 2013 III 2013	IV 2013 XII 2012	IV 2013 IV 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	791,60	802,08	781,54	99,2	97,4	98,7	803,64	147,46
Koks opałowy	t	1349,90	1276,52	1244,13	99,1	97,5	92,2	1279,31	234,74
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,88	5,53	5,60	99,5	101,3	95,2	5,76	1,06
Olej napędowy	1 l	5,82	5,64	5,59	98,8	99,1	96,0	5,75	1,05
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	4,20	3,98	3,86	96,7	97,0	91,9	3,97	0,73
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,84	2,74	2,54	96,6	92,7	89,4	2,61	0,48
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	34,94	34,70	34,75	100,1	100,1	99,5	35,73	6,56
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	16,31	16,92	16,98	100,1	100,4	104,1	17,46	3,20
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	14,20	14,69	14,84	100,5	101,0	104,5	15,26	2,80
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	11,87	12,23	12,25	100,2	100,2	103,2	12,60	2,31
Energia elektryczna	10 kWh	6,34	6,71	6,79	100,0	101,2	107,1	6,98	1,28

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		IV 2012	XII 2012	IV 2013	IV 2013 III 2013	IV 2013 XII 2012	IV 2013 IV 2012	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Cement	50 kg	23,06	22,84	22,66	99,6	99,2	98,3	23,30	4,28
Wapno	1 t	533,73	546,61	551,58	99,9	100,9	103,3	567,18	104,07
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	150,83	153,99	154,19	99,9	100,1	102,2	158,55	29,09
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3702,49	3665,56	3592,30	99,7	98,0	97,0	3693,88	677,79
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,45	13,74	13,70	99,9	99,7	101,9	14,09	2,58
Dwuteownik gruby	1 t	3832,83	3792,63	3731,87	99,9	98,4	97,4	3837,40	704,13
Blacha dachowa	1 m ²	30,89	30,75	30,53	99,7	99,3	98,8	31,39	5,76
Tynk „Atlas”	25 kg	51,91	51,72	51,91	100,5	100,4	100,0	53,38	9,79
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,21	1,19	1,17	99,2	98,3	96,7	1,20	0,22
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	701,36	701,53	698,23	99,7	99,5	99,6	717,97	131,74
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	726,03	728,32	727,13	99,8	99,8	100,2	747,69	137,19
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	88,95	84,68	83,56	99,6	98,7	93,9	85,92	15,77
Okno drewniane szklone	1 szt.	1696,54	1707,74	1717,14	100,1	100,6	101,2	1765,70	323,99
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1535,33	1557,80	1590,23	100,2	102,1	103,6	1635,20	300,04

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

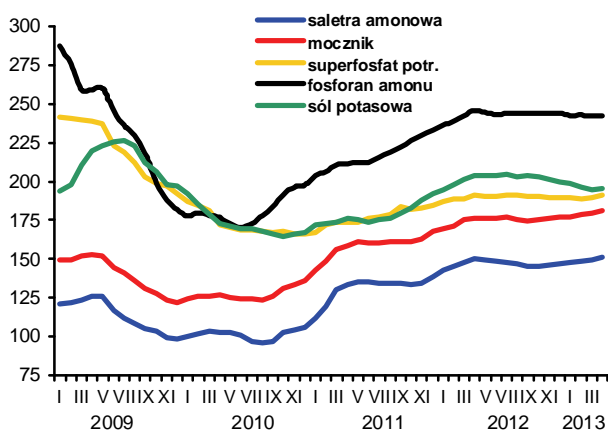
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	IV 2012	XII 2012	IV 2013	IV 2013 III 2013	IV 2013 XII 2012	IV 2013 IV 2012	pszenicy dt	żyw. wiew. dt
Kombajn zbożowy TC 5050	363284,2	373320,8	384793,3	100,0	103,1	105,9	3956,74	726,03
Kombajn do ziemniaków	75845,8	76058,6	76931,0	99,1	101,1	101,4	791,06	145,15
Samochód dostawczy „Iveco”	100241,4	100008,3	101785,4	101,0	101,8	101,5	1046,64	192,05
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	44914,5	43876,2	45232,2	100,0	103,1	100,7	465,11	85,34
Siewnik zbożowy 27 redlic	20626,7	20962,2	21560,7	100,3	102,9	104,5	221,70	40,68
Ciągnik „Ursus” POL-MOT 11024	145550,0	151214,3	152216,9	100,3	100,7	104,6	1565,21	287,20
Ciągnik 90 kW	181029,8	182918,5	185877,5	100,2	101,6	102,7	1911,34	350,71
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	35910,1	36586,7	36891,0	100,3	100,8	102,7	379,34	69,61
Kopaczka elewatorowa	14284,5	14597,2	14702,2	100,4	100,7	102,9	151,18	27,74
Agregat uprawowy do siewnika	16616,6	16418,6	16370,9	99,2	99,7	98,5	168,34	30,89
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	6794,6	6842,8	6879,9	100,0	100,5	101,3	70,74	12,98
Gleboğrafzarka „Freza 1,6”	5797,7	5960,6	6030,9	100,3	101,2	104,0	62,01	11,38
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	42717,8	46031,4	47486,6	100,3	103,2	111,2	488,29	89,60
Opryskiwacz 400 l	3777,1	3807,3	4190,2	99,3	110,1	110,9	43,09	7,91
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	7837,5	7555,2	7794,9	100,4	103,2	99,5	80,15	14,71
Rozsiewacz nawozów	1885,3	1901,5	1876,9	100,1	98,7	99,6	19,30	3,54
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	12550,1	13696,3	13837,9	100,7	101,0	110,3	142,29	26,11
Plug 4 skibowy	11858,8	11308,0	11408,1	99,5	100,9	96,2	117,31	21,52
Kultywator 2,1-2,8 m	2921,7	3359,7	3700,4	100,8	110,1	126,7	38,05	6,98
Dojarka 2 konwie ^a	8419,8	8392,9	8026,1	100,3	95,6	95,3	82,53	63,53
Dojarka z rurociągiem ^a	39417,9	39925,8	41942,3	102,0	105,1	106,4	431,28	331,98
Schładzarka do mleka 500 l ^a	16643,2	16863,0	17032,1	99,7	101,0	102,3	175,14	134,81

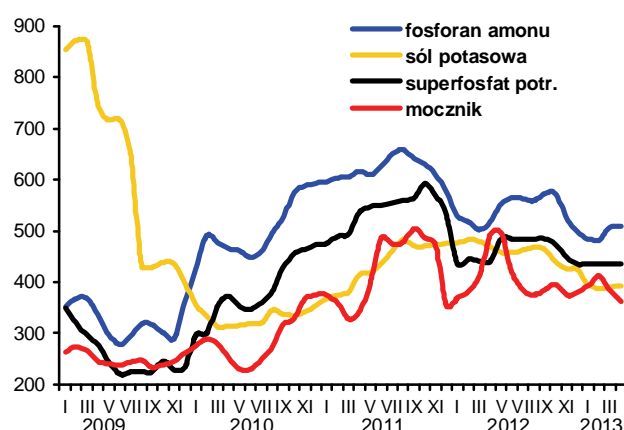
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

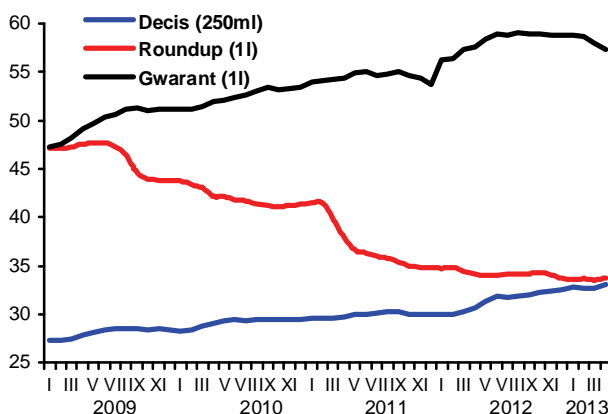
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/t)

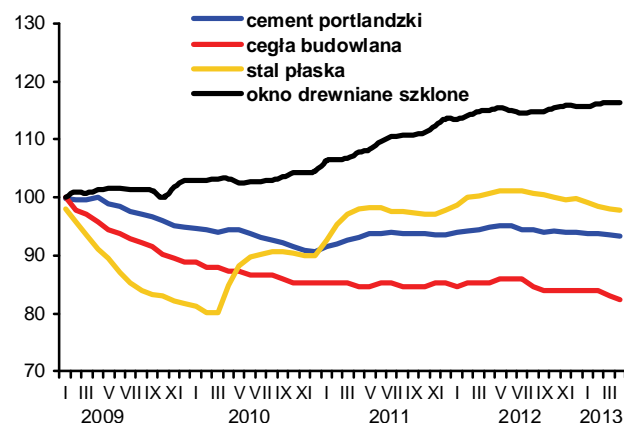
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

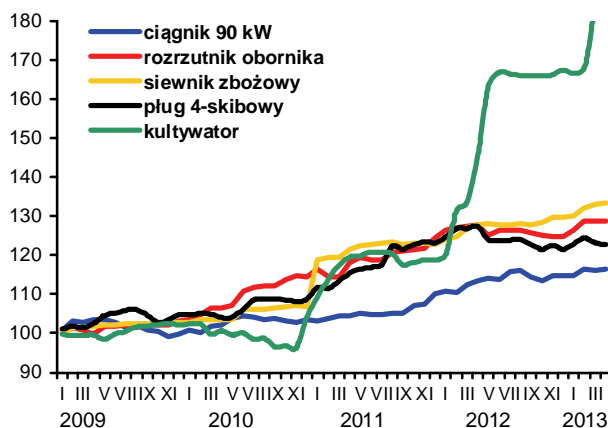
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2008=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2008=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

